

mirades.docs

Trobades amb el cinema de no ficció

Fotografia: Lina Maria Arias (Derecho a Ver)

UNIVERSITAT DE BARCELONA

MIRADES.DOCS

Trobades amb el cinema de no ficció

Helena Sala Bitrià

Treball final de màster

Màster Oficial Gestió Cultural

Tutor: Ferran Cortès

Barcelona, juny 2017

AGRAIMENTS

El temps és molt valuós, per això vull agrair a totes les persones que han dedicat part del seu temps a ajudar-me a vertebrar el que un dia era només una idea i avui és un projecte.

Al Joan Solà i a l'Anna Maria Carrasco per ajudar-me a desxifrar els camins d'accés a les institucions educatives. A la Laura Fusté per obrir sempre les portes de la seva Casa Baumann. Al company Diego Salazar per descobrir-me al gran Alain Bergala.

Al Ministeri d'Educació perquè sense les seves beques no hauria pogut cursar aquest Màster. Als qui han lluitat per l'educació pública i per l'accés a l'educació. A les que segueixen lluitant perquè aquest dret no s'extingeixi.

Al Ferran Cortès pel seu acompanyament i orientació constant, al Tino per les seves aportacions sempre tan encertades, a la Bea Pérez i a la Montserrat Casanelles per la seva col·laboració en les qüestions concretes i en general a tot el professorat del màster que ha posat les bases teòriques necessàries per a plantejar aquest projecte.

I sobretot aquest treball no hauria estat possible sense la meva família. Agraïxo al meu company Carlos Andrés, la seva generositat, als meus pares la seva disposició a ajudar-me sempre, encara sense entendre què estudio. I als meus fills, que són els millors mestres, a l'Iyari per recordar-me cada dia allò que de veritat importa i a l'Aitana que ha nascut enmig d'aquest procés per les seves migdiades còmplices i els seus somriures encoratjadors.

SUMARI

1	Introducció.....	9
1.1	Presentació del projecte.....	11
1.2	Metodologia.....	13
2	Marc teòric.....	16
2.1	Democràcia cultural, participació i valor públic de la cultura.....	16
2.2	Cultura, art i educació.....	18
2.3	Cinema i educació.....	22
2.4	Alain Bergala i el cinema com a art.....	27
2.5	El cinema documental i la realitat complexa.....	33
2.6	Cinema documental o cinema de no ficció.....	35
3	Anàlisi territorial o sectorial.....	38
3.1	El cinema al nostre sistema educatiu.....	38
3.2	Experiències de referència a Catalunya.....	45
3.2.1	Drac Màgic.....	45
3.2.2	Cinema en curs	46
3.2.3	Altres experiències.....	49
3.3	Context local.....	53
3.3.1	Terrassa: una ciutat de cine	53
3.3.2	El cinema als Instituts d'Educació Secundària de Terrassa	59
3.3.3	Primera experiència introductòria a l'Institut Egara.....	63
4	Planificació estratègica.....	66
4.1	Les 9 preguntes clau.....	66
4.2	Missió.....	67
4.3	Visió.....	68
4.4	Valors.....	69
4.5	Línies estratègiques.....	70
4.6	Objectius i indicadors d'avaluació	71
4.7	DAFO.....	72
5	Descripció de les activitats.....	74
5.1	Activitat 1: Docufòrums.....	74
5.1.1	Selecció de pel·lícules i convidats	75
5.1.2	Propostes didàctiques.....	85
5.1.3	Estructura i durada de les sessions.....	86

5.2	Activitat 2: Taller de creació	87
5.2.1	Descripció general del curs	87
5.2.2	Estructura.....	87
5.2.3	Calendari	89
5.2.4	Continguts per sessions.....	89
5.3	Activitat 3: Presentació curts documentals taller.....	94
6	Pla de Recursos Humans.....	96
6.1	Descripció de perfils	96
6.2	Equip	101
6.3	Quadre resum recursos humans.....	104
7	Consideracions legals.....	105
7.1	Forma jurídica: associació sense ànim de lucre.....	105
7.2	Gestió i assessorament.....	106
7.3	Impostos i altres obligacions.....	107
7.3.1	Obligacions documentals	107
7.3.2	Obligacions fiscals.....	108
7.3.3	Obligacions comptables.....	111
7.4	Contractacions, gestió de treballadors i col·laboradors.....	112
7.4.1	Remuneracions a la Junta directiva.....	112
7.4.2	Voluntariat.....	112
7.4.3	Personal laboral	112
7.4.4	Autònoms i col·laboradors.....	113
7.5	Altres qüestions legals.....	114
7.5.1	Llei de propietat intel·lectual.....	114
7.5.2	Dret a la pròpia imatge.....	115
8	Pla de producció.....	117
8.1	Producció docufòrums	117
8.1.1	Espais.....	117
8.1.2	Còpies pel·lícules.....	117
8.1.3	Convidats fòrums	118
8.1.4	Quadre resum de costos de producció.....	119
8.2	Producció Taller.....	120
8.2.1	Espai.....	120
8.2.2	Materials i equipaments.....	120
8.2.3	Assegurances participants i talleristes.....	121
8.2.4	Quadre resum de costos de producció.....	121

8.3	Producció presentació de documentals.....	122
8.3.1	Espai.....	122
8.3.2	Altres requeriments tècnics.....	122
8.3.3	Quadre resum de costos de producció.....	123
8.4	Temporització i cronograma	124
8.4.1	Mes a mes.....	124
8.4.2	Diagrama de Gantt.....	126
9	Pla de comunicació	127
9.1	Comunicació interna	127
9.2	Comunicació externa	129
9.3	Altres objectius de comunicació	131
9.4	Missatge estil i posicionament	132
9.5	Materials a elaborar i tipus de canals.....	133
9.6	Pressupost i recursos assignats.....	134
9.7	Calendari d'execució.....	135
9.8	Avaluació.....	137
10	Pressupostos i pla de finançament.....	138
10.1	Estratègia de finançament.....	138
10.1.1	Ingressos propis.....	138
10.1.2	Subvencions.....	139
10.1.3	Préstec bancari.....	142
10.2	Introducció als pressupostos.....	143
10.3	Pressupostos de despeses	144
10.3.1	Despeses escenari pessimista.....	144
10.3.2	Despeses escenari realista.....	145
10.3.3	Despeses escenari optimista.....	146
10.3.4	Detall despeses personal	147
10.4	Pressupostos d'ingressos.....	148
10.4.1	Detall ingressos taquilla (3 escenaris).....	148
10.4.2	Detall ingressos taller (3 escenaris).....	148
10.4.3	Pressupost ingressos escenari pessimista.....	149
10.4.4	Pressupost ingressos escenari realista.....	149
10.4.5	Pressupost ingressos escenari optimista.....	149
10.5	Pressupostos de tresoreria i flux d'efectiu	150
10.5.1	Tresoreria i flux d'efectiu escenari pessimista.....	150
10.5.2	Tresoreria i flux d'efectiu escenari realista.....	151

10.5.3	Tresoreria i flux d'efectiu escenari optimista.....	152
10.6	Pressupost de despeses imputables per activitat	153
10.6.1	Despeses imputables per activitat pessimista.....	153
10.6.2	Despeses imputables per activitat realista.....	153
10.6.3	Despeses imputables per activitat optimista.....	153
11	Avaluació.....	154
12	Consideracions finals.....	157
12.1	Projecció de futur.....	157
12.2	Un projecte realista i necessari.....	158
	BIBLIOGRAFIA.....	160
	RELACIÓ DE TAULES.....	166
	ANNEXES	

***“Ser artista no és un do,
ser artista és un dret”***

Anònim

1. INTRODUCCIÓ

Aquest Treball Final de Màster, que ha acabat sent molt més que això, sorgeix de la voluntat de posar en marxa accions concretes, que em permetin integrar algunes de les meves passions com són el cinema documental, la socialització del coneixement i la producció, i fer-ho en el context que millor conec i la ciutat on he crescut, Terrassa.

En aquest projecte hi apporto d'una banda la meva la meva experiència en la realització i divulgació de cinema documental, i la seva utilització com a instrument de debat i de formació. En els darrers deu anys he participat en aquesta tasca exercint diferents rols: producció executiva, producció de camp, realització, direcció, càmera i distribució en una quinzena de documentals. I a més, durant quatre anys he estat coordinant a Colòmbia, una mostra itinerant de documentals, *Derecho a Ver*, que tenia com a objectius principals generar debat al voltant dels Drets Humans i dur el cinema documental a poblacions i col·lectius de l'àmbit rural i de la perifèria urbana on habitualment no hi ha accés a produccions audiovisuals d'aquest tipus.

Penso que el bon cinema, com la bona literatura, és un art que ens permet d'alguna manera viure altres vides i traslladar-nos a diferents contextos, té per tant el valor de descobrir-nos o revelar-nos facetes de la vida i de la humanitat de les que no n'érem conscients. Aquest valor es multiplica quan parlem de cinema documental, un cinema que ens obre finestres a infinites perspectives i aspectes de la realitat.

El cinema documental i el cinema de no ficció, tot i que poc a poc es van obrint camí entre públics diversos, són encara grans desconeguts per a bona part de la població, però quan aconsegueixen traspasar les barreres dels prejudicis instaurats pels *mass media* i la indústria audiovisual, no ens deixen indiferents i tenen un cert poder transformador de la mirada.

D'altra banda, aquest treball parteix de la convicció que l'art i la cultura són elements fonamentals per al desenvolupament humà i que la creació artística no pertany, o no hauria de vincular-se necessàriament a una elit creativa, sinó que ha de ser un patrimoni comú constituït col·lectivament i un element central en la nostra educació i formació com a ciutadanes. En aquest

sentit, hem tingut experiències extraordinàries amb la Mostra de Documentals Derecho a Ver, comprovant, en cada edició, com pel·lícules que no són de distribució massiva, ni fàcils de digerir, generaven intensos debats i reaccions en els públics més diversos i no necessàriament avesats al cine.

Partint d'aquestes premisses, he intentat pensar en la generació d'alguns espais a Terrassa on es pogués començar a socialitzar el gust per al cinema documental i he trobat que l'àmbit educatiu seria un bon punt de partida, concretament per a les franges d'edat de 14 a 18 anys. De manera que la meua proposta s'ha centrat inicialment en treballar amb joves d'aquestes edats, principalment alumnes d'instituts públics de Terrassa.

1.1 PRESENTACIÓ DEL PROJECTE

El projecte consisteix en el desenvolupament d'un programa d'activitats en l'àmbit cultural i educatiu de la ciutat de Terrassa que es durà a terme a través de l'Associació Audiovisual Lamalavista, per tal d'introduir en el cinema documental al públic més jove de Terrassa.

'MIRADES.DOCS – Trobades amb el cinema de no ficció' és un projecte que vol començar a caminar en aquest sentit. Segons el previst, s'iniciarà al setembre amb una sèrie de docufòrums per als instituts de la ciutat i un taller de creació documental per a joves amb ganes d'introduir-se en la realització cinematogràfica, que acabarà amb un acte de presentació pública. Aquestes activitats s'han concretat després d'entrar en contacte amb alguns dels agents que podrien vincular-se a la proposta (Instituts, Festival Docs, BaumannLAB, Cinema Catalunya...) i valorar-les com a plausibles. La idea és que constitueixin un primer pas, per a poder desenvolupar un programa d'accions més ampli, durant els anys vinents, amb l'objectiu de divulgar el cinema documental en diferents contextos de la ciutat.

Pel que fa a la manera de posar en marxa aquesta idea, he dut a terme els passos necessaris per a reactivar Lamalavista, una associació, amb seu a Terrassa, que vam constituir l'any 2008, amb un grup de companys periodistes i realitzadors audiovisuals, que actualment estan en plena sintonia amb aquesta proposta i que també hi podran fer les seves aportacions.

Les activitats seguiran les línies estratègiques de formació de públics, creació i difusió del cinema documental i es poden resumir en les següents accions:

- Sis sessions de projecció de cinema documental per a joves en horari matinal al cinema Catalunya de Terrassa.
- Un taller teòric-pràctic de cinema documental de 45 hores.
- Una sessió de presentació pública dels documentals realitzats al taller.

Considerant l'escassa oferta d'aquest tipus d'accions educatives a la ciutat i l'interès mostrat pels professors consultats per a aquest treball, penso que les possibilitats de consolidar i ampliar la proposta són bones si sabem arribar als agents implicats i ser capaces de detectar-ne les

necessitats. Així doncs, ens plantejem uns objectius realistes i assolibles, que es puguin dur a terme durant el proper curs i que ens permetin tornar a posar en marxa l'entitat i consolidar la seva proposta, dins l'àmbit cultural i educatiu terrassenc.

1.2 METODOLOGIA

Per a dur a terme aquest treball s'han utilitzat diferents recursos, d'acord amb les necessitats per a cada una de les parts. D'entrada per a l'elaboració del marc teòric, partia d'una bona base de coneixements en cinema documental, però tenia més mancances pel que fa a l'àmbit pedagògic i educatiu, de manera que la primera cerca va anar en el sentit de buscar referències en el camp de l'educació artística, per a això vaig comptar amb l'ajuda del Ferran, el meu tutor i de les recomanacions d'alguns companys i coneguts que es dediquen professionalment a l'àmbit de l'educació artística i cinematogràfica.

Per a una major contextualització teòrica, he utilitzat referències a la democràcia i la democratització cultural, per a això, han estat de gran ajuda els apunts i bibliografia de les assignatures de Models internacionals comparats de política cultural i Disseny estratègic de projectes culturals i la bibliografia específica recomanada per la professora de la primera Victòria Sánchez Belando.

Paral·lelament a la realització del marc teòric, vaig iniciar una immersió al meu objecte d'intervenció a partir d'establir els primers contactes amb alguns coordinadors pedagògics d'instituts de Terrassa, concretament Joan Solà, cap d'estudis i coordinador pedagògic de l'INS Cavall Bernat i Ana Maria Carrasco, cap d'estudis de l'INS Egara, i professora de l'assignatura optativa de llenguatge cinematogràfic. Gràcies a aquestes entrevistes vaig poder recollir una primera impressió de les necessitats educatives i les possibilitats de desenvolupar la meva idea. En un d'aquests instituts se'm va oferir la possibilitat de participar en unes classes de cinema i d'aquesta manera vaig poder tenir un primer contacte amb l'alumnat d'un centre públic d'educació secundària i temptejar els seus coneixements i idees prèvies sobre el cinema documental.

Alain Bergala, ha estat també un referent imprescindible per a parlar de l'educació en cinema i Antonio Weinrichter per a donar la dimensió necessària al documental dins el cinema de no ficció. En ser l'educació reglada un àmbit desconegut per mi, també van ser de molta ajuda, les lectures dels llibres de Ramón Breu, creador i impulsor de la plataforma Cinescola, en els quals hi vaig trobar, a més de diverses propostes pedagògiques per a introduir el cinema a l'aula, molta

informació sobre l'estat de l'educació en cinema al nostre país i sobre les profundes mancances de l'educació audiovisual a l'actual sistema educatiu.

Posteriorment també em vaig poder reunir amb en Ramon Breu, per a aprofundir en algunes qüestions abordades a la seva obra i establir una aliança amb Cinescola, ell va ser qui em va recomanar el contacte amb el Festival Docs, a través del qual va sorgir també l'aliança amb el Cinema Catalunya. Per a poder concretar l'aliança i el suport del Cinema Catalunya, vaig mantenir una entrevista amb una de les responsables, Maria Teresa Piqueras. També em vaig poder reunir amb la Laura Fusté, coordinadora i responsable del BaumannLab, amb qui vam valorar les possibilitats i el format per a realitzar el taller de creació documental durant el curs vinent.

Per a l'anàlisi territorial, he combinat els meus coneixements previs amb informació extreta de les diverses entrevistes realitzades, consulta a les pàgines web dels col·lectius i converses informals amb participants en algunes de les iniciatives.

Per als dubtes puntuals de producció, recursos humans i qüestions legals, m'han ajudat les consultes realitzades als professors especialitzats del màster: Tino Carreño, Béa Pérez i Montserrat Casanellas, respectivament.

Per a l'elaboració del pla estratègic, he seguit les recomanacions de l'assignatura de Disseny estratègic de projectes, incloent-hi la descripció de la missió, la visió, els valors, les línies estratègiques, els objectius i els indicadors. També he utilitzat les 9W's que vam treballar en aquesta assignatura i que amplien les 5 preguntes bàsiques: what, why, who, where, when i el DAFO per a analitzar les fortaleses, les oportunitats, les amenaces i les debilitats del projecte.

També han estat de gran ajuda els coneixements i documents adquirits en les assignatures de Lideratge organitzatiu i gestió de recursos humans, Participació i animació sociocultural, Disseny i control d'una producció, i Control comptable i pressupostari per a gestors culturals. Les dues últimes han estat especialment útils per a l'elaboració del pla de producció i els pressupostos i altres documents financers.

Per a la part de fiscalitat i altres qüestions legals referents a les associacions m'he guiat pels manuals publicats per Torre Jussana, centre de suport a les associacions i també he extret informació d'algunes pàgines web com ara xarxanet, suport associatiu o d'altres de l'Ajuntament de Barcelona i de la Generalitat de Catalunya.

Finalment part de les qüestions desenvolupades al treball, s'han aclarit arrel de l'exercici d'anar seguint els passos necessaris per a posar en marxa el projecte i els contactes mantinguts amb les diferents administracions públiques per a tal efecte: Registre d'Associacions de la Generalitat de Catalunya, Registre Municipal d'Entitats i Associacions Ciutadanes, Administració local d'Hisenda, Administració local de la Seguretat Social i Oficina d'Atenció Ciutadana de Terrassa, Servei de Joventut i Servei d'educació.

2. MARC TEÒRIC

2.1 DEMOCRÀCIA CULTURAL, PARTICIPACIÓ I VALOR PÚBLIC DE LA CULTURA

Per a establir els fonaments teòrics d'aquesta proposta, partiré del paradigma de la democràcia cultural, un model iniciat als anys 70, que entén la cultura com un conjunt de repertoris simbòlics diversos i igualment valuosos, no només en terme d'obres, sinó també de pràctiques simbòliques. A diferència del model de democratització cultural que entén la cultura com un bé de consum que ha d'estar a l'abast d'una ciutadania que desenvolupa el rol de públic-espectador; en el paradigma de la democràcia cultural, la ciutadania esdevé públic-actor i la cultura esdevé una pràctica social construïda col·lectivament en el diàleg i la convivència social.

Parteixo doncs de la idea de cultura, no com un dispositiu de distinció social basat en el consum de béns i serveis, sinó com una pràctica arrelada a la vida quotidiana (P. Freire, 1970), com una forma de vida d'un grup o poble en el seu conjunt (R. Williams, 2001) o una forma d'agència social orientada al canvi social. Un enfoc que té a veure amb una noció de cultura ampliada, antropològica, que reconeix la diversitat de representacions simbòliques existents i allibera la cultura del seu vincle exclusiu amb l'alta cultura.

En l'actualitat, la participació és un element central, en molts dels discursos al voltant de les polítiques culturals, que es focalitzen en el retorn social (J. Subirats, 2008) i el valor públic de la cultura. Es tracta de deixar de veure la cultura com a producte per passar a veure la cultura com a procés. Des d'aquest punt de vista, cal potenciar aquelles accions en l'àmbit cultural que generin benestar social i que desenvolupin la creativitat, no només dels individus, sinó des de la vinculació i l'arrelament a un territori i a una col·lectivitat.

Per a això, cal desenvolupar indicadors que superin l'avaluació de l'impacte econòmic de la cultura i que en valorin la seva capacitat de millorar les condicions de vida i el benestar d'una població. Legitimar la cultura, no pel seu valor econòmic, sinó pel seu valor públic-social, la seva capacitat per a modificar el capital social i cultural, contribuint a l'exercici de la democràcia i el pluralisme i a

la redistribució del poder. L'activitat i l'acció cultural són elements clau per al desenvolupament de relacions de solidaritat i per a la cohesió social:

"Encara que resulti aparentment imperceptible, l'educació, l'acció i la creativitat cultural impacten fonament en la cohesió d'una societat i en el seu desenvolupament democràtic, deixant-hi una petja fonda. Garantir l'accés de totes les persones als béns i serveis culturals, a la formació i al desenvolupament de la seva expressivitat artística són objectius irrenunciables, també, pels beneficis que generen, d'un valor social insondable" (J. Subirats, N. Barbieri i A Partal, 2010).

2.2 CULTURA, ART I EDUCACIÓ

Un dels àmbits de treball fonamentals per al desenvolupament d'una veritable democràcia cultural és l'àmbit educatiu. Em centraré inicialment en la formació reglada, els centres educatius són espais des dels quals es pot fer molt per a afavorir la democràcia cultural i el desenvolupament de la creativitat i la participació d'infants i joves en la creació artística i la producció cultural. Malauradament, les polítiques educatives del nostre país no destaquen per incentivar la creativitat i la creació artística, i amb prou feines aconsegueixen despertar un cert interès pels consums culturals. Com diu Marta Ricart (2004):

“Normalment, ens aproximem a l’art com a consumidores i no com a productores, ja que no tenim a l’abast les eines necessàries per democratitzar les estratègies de representació i creació. Per exemple, en el cas de l’educació formal –concretament, en la construcció del currículum escolar– és on veiem més reflectides unes intencions polítiques en la construcció de models de subjecte per la societat actual. En aquest àmbit, no es valora ni s’incentiva l’individu creatiu i les disciplines artístiques tenen un paper minoritari, gairebé inexistent.”

L'art i la cultura a l'escola són qüestions que queden relegades, en la majoria dels casos, a un parell d'assignatures marginals, i alguna excursió puntual al museu, al cinema o al teatre. Predomina encara al nostre sistema educatiu una aproximació a la cultura centrada en el consum d'obres i no en la producció. I en els pocs espais on existeix la possibilitat de produir, aquesta es desvincula del consum crític i de l'exploració creativa basada en la reflexió artística. Per exemple, a les classes de visual i plàstica, on es podria explorar i experimentar amb la creació artística, és habitual que s'acabin fent treballs manuals gairebé idèntiques guiades per paràmetres prèviament determinats pel professor o imitant l'obra d'un artista determinat, pràctiques que afavoreixen més aviat poc el desenvolupament d'una veritable sensibilitat artística i creativa.

El problema va més enllà de l'educació artística, ens trobem amb un sistema educatiu que continua fragmentant les assignatures seguint un esquema del S. XVIII, dividint l'aprenentatge en blocs tancats de matèries, i la reforma continua de lleis, que s'han succeït per modificar el sistema

educatiu sense produir cap canvi veritablement significatiu, han generat en el professorat desconcert i desmotivació (Breu, 2007). A això se suma, que en plena era digital, quan tenim a l'abast tota la informació, es continua apostant per la memorització de continguts i l'homogeneïtzació de l'aprenentatge en detriment d'una educació basada en el pensament creatiu i l'anàlisi crítica.

Els processos d'innovació pedagògica s'han externalitzat, a través de projectes com Escola Nova XXI de la Fundació Jaume Bofill i La Caixa, que promouen una actualització del que va ser el moviment de renovació pedagògica, essencialment crític i transformador, amb una proposta d'innovació que es basa en l'adaptació de l'alumnat als nous temps i a les noves necessitats del mercat, incloent el foment de la creativitat des d'una perspectiva més aviat individualista i utilitarista. A Catalunya, el desinterès del Departament d'Ensenyament per liderar aquest nou procés de renovació, necessari i reivindicat per la societat, ha fet que siguin molt poques les escoles i instituts públics que tenen accés a aquests programes d'innovació liderats pel sector privat, i les que poques que hi accedeixen, ho fan sense disposar dels recursos materials necessaris per a implantar la reforma amb un mínim de qualitat. Tot això, sumat a la creixent desinversió en educació pública ens està duent a una situació d'alarmant desigualtat entre el sistema públic i el privat/concertat. (Bayo, Cecília. 2016)

Si bé l'escola no es el factor definitiu en els nostres consums i pràctiques culturals, pot ser força determinant en la configuració dels mateixos i si aquesta qüestió s'ignora des de l'escola es genera una desigualtat cultural. Com diu Antonio Ariño (2010):

“En la societat contemporània, es pot produir la impressió que el mercat és un espai obert a tots i que cadascú pot seleccionar amb llibertat les seves preferències – musicals, lectores, cinematogràfiques, artístiques, etc.–però, l'evidència empírica mostra que hi ha una estratificació social del consum cultural, que els règims de gust i de pràctica són molt diferents i en certs casos també molt desiguals, i que aquestes diferències i desigualtats depenen de factors com el nivell educatiu, l'edat, el gènere i, per descomptat, la classe i l'estatus”

Per Ariño, un dels factors que té més pes en aquestes desigualtats culturals és el nivell educatiu,

per ell és especialment crítica l'etapa preescolar, ja que les característiques del nostre sistema educatiu fan que aquells qui fracassen en una etapa primerenca del recorregut aconseguixin un èxit molt inferior als qui arribin al final del recorregut:

“L'escola –gairebé sembla una heretgia dir-ho– és un factor de desigualtat. A Espanya, per exemple, l'abandonament abans d'hora, és a dir, el percentatge de població de 18 a 24 anys que no ha completat el nivell d'educació secundària de segona etapa i no segueix cap tipus d'educació-formació, és del 31 %. Aquestes desigualtats en el capital educatiu tenen una extraordinària capacitat de produir i reproduir desigualtats en els diferents camps de preferència i pràctica cultural (...) si no hi ha polítiques explícites, persistents i sistemàtiques, a favor de la democratització cultural, i si aquestes polítiques no es connecten en edats primerenques amb les polítiques (pre)escolars, les desigualtats culturals no es reduiran sinó que s'incrementaran.”

Si bé des de les polítiques educatives no s'ha parat prou atenció a l'educació artística, bona part del sector artístic sí que ha mostrat un interès creixent en l'àmbit educatiu, ho podem comprovar en la nombrosa literatura sobre l'anomenat 'gir educatiu' en l'àmbit artístic. Però alhora que existeix l'interès per fer penetrar l'art en l'educació, hi ha també una gran desconfiança vers la institució educativa per la seva naturalesa de transmissió jeràrquica del saber i la seva rigidesa, que dificulta la introducció de pràctiques artístiques horitzontals en què els infants i els joves es puguin desenvolupar realment com a subjectes creatius.

Com explica Alfred Porres (2012) citant a Sánchez de Serdio (2010) el gir educatiu en l'àmbit artístic reclama la pedagogia com un espai de possibilitat transformadora, mentre es mira l'escola amb desconfiança per considerar-la reproductiva i autoritària. Les diferències entre els camps artístic i educatiu són moltes i habitualment la relació entre ambdós és de clientelisme o de servei, però enlloc de considerar-los com a àmbits complementaris o suplementaris podrien considerar-se esferes interrelacionades de producció cultural.

Mentre que Albert Porres, proposa aquest canvi de posició estratègica per a intentar obrir espais d'intersecció entre l'àmbit artístic i l'escola, des d'alguns sectors del món de l'art, directament es

qüestiona que l'escola sigui un espai vàlid per a un aprenentatge realment significatiu, ja que la institució educativa tal i com la coneixem “assetja la reproducció de la vida i la circulació de sabers” i naturalitza la idea que els infants són ignorants i han de ser per això, segregats i cultivats en aquesta institució excloent-los de les tasques de la producció social (Fundició, La. 2012).

Vivim en una crisi de les institucions, com diu Marta Ricart (2004) en què la distància entre la seva estructura i el context al qual han de donar resposta augmenta. Les institucions queden estancades en les seves dinàmiques de funcionament intern i la seva estructura, i la seva jerarquitza i burocratització impedeixen formes de funcionament més flexibles que responguin a les necessitats dels subjectes, el context i les xarxes.

Ricart fa referència també, al fet que si bé ens poden impressionar les iniciatives que tenien la creativitat com a eix de moltes pràctiques educatives, o els col·lectius o moviments que van construir models educatius on la creativitat tenia un paper fonamental com el boom expressiu viscut als anys setanta, o les escoles llibertàries i republicanes; actualment la manera d'entendre la creativitat ha canviat i cal construir noves fórmules i estratègies en relació amb el present i basant-nos en les noves eines i iniciatives disponibles. Segons aquesta autora, cal un canvi profund per “trencar amb el model de cessió i passar a un model basat en la responsabilitat” i aquest canvi requereix “canviar el punt de mira de l'individu a les relacions i interaccions” per tal de considerar, per fi el coneixement com una construcció social en lloc de com una possessió individual.

Trobem diverses experiències amb aquesta perspectiva crítica que s'han introduït a les escoles i centres educatius, moltes d'elles provinents de col·lectius i associacions d'artistes que treballen en l'àmbit de la pedagogia de l'art. Existeixen moltes experiències interessants en aquest sentit, però aquí em referiré exclusivament a algunes de les que treballen en l'àmbit del cinema, com per exemple Cinema en curs, Teleduca o Drac màgic per esmentar alguns exemples del nostre entorn que desenvoluparé més endavant.

2.3 CINEMA I EDUCOMUNICACIÓ

El llenguatge audiovisual es va introduir als centres educatius fa dècades, paral·lelament a l'aparició d'equips de reproducció com el BETA i el VHS, però en molts casos l'ús de materials audiovisuals a l'aula s'ha guiat per una intenció instrumental. Múltiples pel·lícules i materials audiovisuals s'han utilitzat a les escoles i instituts exclusivament com a 'eina' o 'recurs' educatiu, per a exemplificar o ajudar a explicar determinats continguts que figuren al currículum, però sense valorar ni assumir una perspectiva analítica amb el propi llenguatge audiovisual d'aquests materials. Això ha fet que sovint s'escollissin pel·lícules sense cap valor cinematogràfic només perquè el seu visionat ens permetia explicar un determinat tema, sense tenir en compte que aquesta pràctica pot resultar contraproductiva a l'hora d'iniciar als infants i joves en el cinema i la cultura audiovisual en general.

D'altra banda ens trobem també amb abordatges que introdueixen els audiovisuals als centres educatius fent èmfasi en el coneixement i la familiarització amb els equips tecnològics d'enregistrament i d'edició d'imatges en moviment. Des d'aquesta aproximació, no hi ha un interès centrat en el llenguatge audiovisual, encara que en alguns casos també s'hi introdueix, sinó en la tècnica. Aquest és el model que actualment s'utilitza en molts dels nostres centres educatius, des de les classes d'informàtica on s'aprenen tècniques d'enregistrament i edició de vídeo sense parar gaire atenció als continguts i al llenguatge audiovisual.

De fet, com explica Fernando Tucho (2006) des que la comunicació i els seus mitjans van entrar al món de l'educació com a objectes d'estudi, existeix una tensió entre dos enfocaments el que en promou un ús instrumental (com els que hem anomenat) i el que en promou un ús crític. En el primer, els mitjans de comunicació es percebrien com a mers instruments de suport als processos d'aprenentatge, mentre que en el segon, s'analitzarien els mitjans des d'un punt de vista crític. L'autor, va més enllà i classifica en quatre enfocaments els paradigmes clàssics del tractament de la comunicació des de l'educació dins les polítiques educatives:

“L'enfoc proteccionista, que buscara protegir els indefensos alumnes dels totpoderosos missatges negatius dels mitjans; l'enfoc discriminador, que pretén ensenyar a l'alumne a distingir els continguts bons dels dolents; els enfocaments no problematitzadors, que veuen els mitjans i les tecnologies com a simples eines, transmissors neutrals de continguts; i els enfocaments crítics que buscarien realitzar un qüestionament del paper dels mitjans en la societat i de les relacions establertes amb ells pels usuaris, així com promoure una formació crítica consegüent en aquests públics.”

Tot i així, des dels anys 70 s'ha anat tendint cap a un predomini de l'enfocament crític en l'educació mediàtica, vinculat al que es coneix com 'educomunicació' i que al nostre país ha inspirat moltes de les experiències en l'àmbit de l'educació cinematogràfica i/o audiovisual als centres escolars del nostre territori com ara Drac Màgic, Teleduca o El Parlante.

L'educomunicació, 'alfabetització digital' o 'educació en comunicació', és un camp d'estudis interdisciplinari que aborda les dimensions teòric-pràctiques de dues disciplines històricament separades: l'educació i la comunicació. El terme va ser reconegut l'any 1979 pel Consell Internacional de Cine, Televisió i Comunicació Audiovisual, de la UNESCO, com a educació en matèria de comunicació incloent totes les formes d'estudiar, aprendre i ensenyar en el context de la utilització dels mitjans de comunicació. (Barbas Coslado, A. 2012)

Mario Kaplun (2002), un dels principals teòrics de l'educomunicació, que ahora s'inspira en les teories de Freire i Freinet, entén l'educomunicació com una manera d'utilitzar recursos comunicatius per tal que els destinataris prenguin consciència de la seva realitat. L'educomunicació té a veure, com explica un altre dels seus teòrics David Buckingham (2007), amb una recepció crítica dels mitjans de comunicació i per tant, aborda els missatges mediàtics des de múltiples vessants:

- **Condicions de producció:** tecnologies necessàries, indústria, pràctiques professionals, regulació, circulació i distribució.
- **Llenguatge:** significats, convencions, codis, gèneres, eleccions, combinacions, tecnologies.

- **Representacions mediàtiques:** realisme, intenció de veritat, presència i absència, tendència i objectivitat, estereotips, interpretacions i influències.
- **Audiència:** Objectius, destí, divulgació, usos, sentit, diversió, diferències socials.

Es tracta doncs, d'educar en el domini dels mitjans i llenguatges per poder emetre missatges i de fomentar la recepció crítica dels mateixos, seguint un model d'aprenentatge participatiu que consisteix en adquirir el coneixement a través d'un procés crític-reflexiu. Afavorint el desenvolupament de la creativitat de l'alumnat i alhora la comprensió dels processos productius de la comunicació, entendre com funcionen les estructures, quines són les tècniques i elements expressius que els mitjans utilitzen, etc per tal de poder entendre els missatges de forma crítica. A més, l'educomunicació també engloba una part tècnica, el domini de les noves tecnologies de la comunicació.

Val a dir, que es un camp en permanent evolució degut a les innovacions tecnològiques que afecten els mitjans de comunicació. L'educomunicació ha passat de tenir com a objecte d'estudi fonamental els mass media i les tecnologies analògiques a incloure i posar el focus en les noves tecnologies de la informació i la comunicació.

En aquest context Rafael Marfil-Carmona (2014), crida l'atenció a tenir més presents que mai els principis de l'acció educomunicativa: la recepció activa i crítica dels missatges, el coneixement dels efectes socials i l'exercici d'una ciutadania activa, ja que el desenvolupament de les noves tecnologies, la preeminència dels missatges audiovisuals i l'accés generalitzat a la creació, registre i realització videogràfica, poden dur a una educació mediàtica que prioritzi la pràctica per damunt de la reflexió, tal com explica aquest autor de manera molt apropiada :

“La comunicació digital i les seves possibilitats tecnològiques, han d'impulsar l'aprenentatge creatiu, però sense deixar de banda la visió crítica, dialògica i reflexiva que forma part de l'essència de l'educomunicació. Si fa dècades es va abusar de la teoria sense acció, es necessari vigilar i contrapesar perquè la balança no s'inclini cap a l'altre costat, és a dir, cap al practicisme extrem que descuidi la qualitat reflexiva i conceptual. Davant l'ensinistrament tecnològic, s'ha de reservar

un espai destacat per aquesta essència reflexiva i emancipadora que va donar lloc al naixement del camp interdisciplinari de l'Educació Mediàtica”

Moltes de les entitats, empreses, col·lectius i experiències que tenen trajectòries destacades en l'educació en audiovisuals i cinema a Catalunya treballen amb aquesta perspectiva que aborda l'anàlisi dels mitjans de manera global amb l'objectiu de formar espectadors crítics, tot i que algunes se centren més en el visionat i l'anàlisi de produccions cinematogràfiques com la cooperativa Drac Màgic o el projecte Cinescola mentre que d'altres, com el col·lectiu El Parlante o Teleduca, sense perdre aquesta visió crítica, donen un gran pes als coneixements tècnics i a la producció.

Cal destacar en aquest àmbit les aportacions que ha fet Ramon Breu, professor de secundària, especialista en educació i comunicació audiovisual en l'ensenyament i coordinador del projecte Cinescola, en l'àmbit teòric de la didàctica del cinema. Tant des del projecte Cinescola, guia i orientació per a un gran nombre de centres educatius des de l'any 2004, i a través del qual s'ha format també part del professorat del país interessat en introduir el cinema a les aules, com des de la seva prolífica obra sobre el tema, entre la qual destaca el llibre *Cinema i educació*, que va obtenir el Premi Aula del Ministeri d'Educació al millor llibre de pràctica educativa l'any 2008.

En els seus textos, Ramon Breu ofereix, des d'una perspectiva molt pràctica, una guia per introduir el cinema als centres educatius centrant-se principalment en la necessitat de fer-ho i en la metodologia a seguir per a fer-ho amb èxit. La didàctica del cinema proposada per Breu (2011), se centra sobretot en el visionat crític i analític i deixa de banda la producció. L'autor proposa per a aquest fi una selecció de pel·lícules recomanables per a infants i joves de diferents franges d'edat, que se seleccionen d'acord amb els següents criteris que ell mateix estableix:

- *Que la pel·lícula sigui atractiva als ulls dels escolars, que tingui un cert ritme.*
- *Que, globalment, transmeti valors cívics i democràtics; que sigui enriquidora des del punt de vista personal.*
- *Que cinematogràficament sigui una producció de qualitat.*
- *Que posi sobre la taula motius per a la reflexió intel·lectual, per a la interpretació del món.*
- *Que sigui capaç de generar un conjunt de propostes connectades amb el currículum escolar.*
- *Que sigui una pel·lícula relativament fàcil d'aconseguir o de gravar.*

L'autor també estableix una sèrie de propostes didàctiques per a treballar cada pel·lícula basant-se en un esquema de treball que aborda d'una banda qüestions formals i del llenguatge cinematogràfic, analitzant els recursos estilístics i tècnics que s'han utilitzat, i de l'altra qüestions temàtiques, introduint lectures i aportant informacions complementàries sobre els temes que tracten els films.

El model que proposa Cinescola per a la selecció i l'anàlisi de pel·lícules a l'aula, ha estat força generalitzat en el nostre entorn educatiu. És un model que combina l'interès pel llenguatge cinematogràfic i el seu anàlisi, amb la utilització dels films per a treballar determinades temàtiques dels currículums educatius. Tot i així, alguns col·lectius que treballen en l'àmbit de l'educació en cinema, com és el cas, per exemple, del projecte Cinema en Curs de l'Associació A Bao A Qu, són més reticents a fer qualsevol ús instrumental de les pel·lícules i treballen amb una perspectiva centrada en l'experiència artística i creativa que poden viure els infants i joves a través del cinema i que segueix les tesis del model francès desenvolupat pel crític i cineasta Alain Bergala que explicaré a continuació.

24 ALAIN BERGALA I EL CINEMA COM A ART

Alain Bergala, crític, guionista i director de cinema francès, que fou redactor en cap de la prestigiosa revista *Cahiers du Cinema*, va rebre l'encàrrec l'any 2000 d'assessorar l'aleshores Ministre d'Educació Jack Lang, que juntament amb la Ministra de Cultura Catherine Tasca, treballava en un pla per a renovar el projecte d'educació artística i acció cultural en l'educació nacional. Després d'aquest procés, que va durar dos anys Bergala va publicar *La hipòtesis del cine. Petit tractat sobre la transmissió del cinema a l'escola i fora d'ella* i que ha esdevingut una obra de referència pel que fa a pedagogia del cinema.

En la introducció del seu llibre Bergala ens explica com els dos anys de treball amb el Ministre Lang, li van permetre adonar-se'n fins a quin punt es difícil transformar les institucions i fer front a les inèrcies que s'oposen a que les coses canviïn, no per un veritable desacord d'idees, si no perquè se senten amenaçades pels canvis. Tot i que l'autor, sent que la seva proposta inicial va ser desvirtuada pels “*filtres grisos*” de la jerarquia burocràtica, part de les seves recomanacions es van concretar en reformes introduïdes pel Ministeri al sistema educatiu francès.

De fet, com explica Jean-Claude Séguin (2007), l'ensenyament a França s'ha preocupat per la didàctica del cinema pràcticament des dels seus inicis, però no va ser fins els anys 80, que el cinema es va integrar oficialment als centres educatius i als plans d'estudis. Actualment, els alumnes francesos de secundària poden formar-se durant els tres darrers anys en una disciplina artística a escollir entre set: arts aplicades, arts plàstiques, cinema i audiovisual, dansa, història de les arts, música i teatre. Aquests ensenyaments artístics no reivindiquen cap finalitat professional i es consideren com un dels elements més de la formació cultural. Entre els seus objectius hi ha: “*instaurar nous valors i noves relacions i rehabilitar la noció de plaer. Si bé, no tenen una finalitat professional, permeten, tot i així, a l'alumne conèixer millor els seus gustos i els seus centres d'interès, el qual pot contribuir a una futura orientació professional*”.

Pel que fa a l'etapa d'educació primària, cada any, els escolars francesos veuen en sales de cinema entre tres i sis pel·lícules que formen part d'un catàleg editat pel Centre Nacional de

Cinematografia a partir de les propostes de l'associació *Les enfants de cinéma*. El professorat rep formació sobre l'ús pedagògic de les pel·lícules i materials complementaris per a treballar-les a l'aula. Aquest programa es perllonga i completa durant la secundària i rep tot el suport de diversos ministeris com el de Cultura, el de Joventut i de les diferents administracions de diferents nivells territorials.

Bergala destaca la valentia que va tenir el ministre Lang llançant una proposta que distingia l'educació artística de l'ensenyança artística i afirma que: *"l'art quedarà necessàriament amputat d'una dimensió essencial si es deixa únicament en mans de l'ensenyança entesa en el sentit tradicional, com a disciplina inscrita en el programa i en l'horari dels alumnes, confiada a un docent especialitzat que ha obtingut la seva plaça mitjançant unes oposicions"*. Amb aquesta idea d'alliberar l'art de les lògiques disciplinàries que en redueixen *"el seu abast simbòlic i la seva potència de revelació"*, es van establir per exemple les Classes de Projecte Artístic i Cultural, en les quals els alumnes treballen amb un artista o professional que els inicia en el seu camp artístic amb l'objectiu de fer-los descobrir el seu propi potencial creatiu.

L'autor defensa doncs la necessitat de fer plantejaments radicals i fixar-se grans objectius tenint en compte que probablement perdran vigor en la seva aplicació. I el cert és que les seves tesis, potser pel fet que les elabora amb la perspectiva d'un cinèfil apassionat i no d'un pedagog son innovadores i radicals en molts dels seus plantejaments. Per començar, crítica el que anomena la *"il·lusió pedagogista"* que insisteix en creure que analitzant d'una manera academicista plans o seqüències es poden valorar les pel·lícules i crear un judici fonamentat en aquest anàlisi. Per contra, el que proposa es tractar el cinema com una experiència artística, a través de la qual s'ha d'exposar a l'alumnat a l'estranyesa i sensació de xoc que la trobada directa amb l'obra d'art ens provoca i que no necessàriament ha de ser ni fàcil, ni plaent.

Com podem veure, aquest plantejament s'oposa al que proposa, entre d'altres, Ramon Breu (2011), quan argumenta que a vegades cal fer ús d'obres cinematogràfiques de caràcter comercial, que siguin atractives i fàcils pels infants i joves: *"no hem de tenir cap escrúpol a treballar, de vegades, un cinema força comercial - però molt atractiu per a la majoria dels alumnes- per poder avançar, perquè serveixi d'ham i per poder incorporar elements de coneixement del llenguatge audiovisual, de la cultura cinematogràfica i de reflexió ètica."*

Aquesta cita exemplifica a la perfecció, el que Bergala anomena la teoria “De-Pokémon-a-Dreyer”, segons la qual s'hauria de partir d'allò que agrada als nois de manera espontània per conduir-los poc a poc cap a pel·lícules més difícils. Per l'autor això és un gran error, ja que els gustos dels nois, lluny de ser espontanis, estan fortament determinats i conduïts pel màrqueting del comerç cultural i no ha de ser la funció de l'escola la de fer “telearrastrre” cultural partint d'aquests “pseudo-gustos”, si no la de confrontar els nens i els joves amb veritables obres d'art. Per això, proposa que els alumnes puguin veure les obres dels grans mestres com Truffaut, Kiarostami, Fritz Lang, Bresson o Buñuel:

“Solament el xoc i l'enigma que representa l'obra d'art amb respecte a les imatges i els sons banalitzats, pre-digerits, del consum quotidià son veritablement formadors. La resta, no es sinó despreci per l'infant i per l'obra d'art. (...) Si es vol embolicar la cultura per fer-la més digerible, és perquè s'està profundament convençut que és una píndola amarga i s'ha de dissimular el seu gust. (...) No “s'arrossega” els nens cap a l'art com els bous al carro. Se'ls exposa a l'art encara que a vegades pugui resultar explosiu. (...) S'ha d'exposar serenament als infants, habituats a un altre tipus de cinema, a altres ritmes, a altres tipus de guions, a aquestes pel·lícules. Amb la mateixa serenitat que s'han d'acceptar les primeres reaccions, potser inclús desagradables, que els provoqui el fet de veure's confrontats a un cinema que tal vegada, ni tan sols sospitaven que existia. L'única experiència real de trobada amb l'obra d'art passa pel sentiment de ser expulsat del confort, de les pròpies costums i de les pròpies idees rebudes.”

L'obra és molt crítica també amb la instrumentalització del cinema com a eina educativa, que com he comentat és un costum assumit per bona part dels educadors i educadores que treballen amb el cinema a les aules:

“L'escola segueix sent massivament benpensant: mostra pel·lícules de grat, inclús si son artísticament nul·les o inexistents, a poc que tractin amb una certa generositat algun dels grans temes entorn als quals es podrà debatre posteriorment amb l'alumnat. (...) El problema es que en molt rares ocasions les bones pel·lícules son

benpensants, es a dir, immediatament digeribles i reciclables en idees simples i ideològicament correctes.”

També qüestiona, en certa mesura, un plantejament que sovint adopta l'educomunicació, d'acord amb el qual el cinema es tracta com un mitjà de comunicació de masses més, situant-lo en el mateix paquet que la televisió o els audiovisuals en general amb la vocació d'educar en una lectura “*crítica-defensiva*” cap als productes audiovisuals.

“La idea de la resposta ideològica, d'una pedagogia dirigida prioritàriament a desenvolupar l'esperit crític, prové d'una concepció del cinema com a mal objecte. Si l'aproximació al cinema és una oportunitat per a l'escola, ho és a condició que el cinema sigui tractat com un bon objecte, és a dir, sobretot com a art. (...) si un pensa que el prioritari és aprendre a defensar-se de les pel·lícules, és que un considera d'entrada el cinema com quelcom perillós. (...) el millor que pot fer l'escola avui és parlar sobretot de les pel·lícules com a obres d'art i com a cultura.”

En el seu tractat l'autor carrega també contra les bones intencions, habituals entre els educadors, de formar espectadors i televidents crítics guiats pel que ell anomena “*l'entusiasme pedagoga benpensant*”, el qual titlla d'ingenu per pretendre que unes quantes hores de classe analitzant un dispositiu televisiu que es repeteix cada dia a la televisió, amb els avantatges de la seducció i el consens seran suficients “*per armar de per vida els joves espectadors amb un esperit crític inoxidable que farà que no mirin la tele mai com abans*”. En canvi, proposa que l'única estratègia que pot tenir una mínima possibilitat de funcionar com a antídoto a la lletjor i el mal gust promoguts massivament per la televisió, és la “*formació pacient i permanent d'un gust fonamentat en coses belles*”.

D'altra banda, des del seu punt de vista, també un acompanyament excessivament analític o academicista de les obres cinematogràfiques pot ser molt perjudicial ja que el plaer que pot implicar el trobar-se de manera directa amb una obra d'art pot ser matat per l'excés d'anàlisi. Per a Bergala, el rol de la persona que acompanya els estudiants en aquesta deriva cinematogràfica ha de ser el d'iniciador i el paper que ha de jugar l'escola per afavorir la trobada real dels estudiants amb l'obra d'art cinematogràfica es pot concretar en quatre ordres:

1. **Organitzar la possibilitat de trobada amb les pel·lícules:** posar als infants i adolescents en posició de trobar-se amb pel·lícules que per ells és molt difícil trobar fora de l'escola.
2. **Assenyalar, iniciar, fer-se passador:** quan els adults abandonen per un moment el seu rol de docents definit i delimitat per la institució reprenen la paraula i el contacte amb els seus alumnes des d'un altre lloc, menys protegit, en el que entren en joc els seus gustos personals i la seva relació més íntima amb l'obra d'art, un lloc on el *jo*, que podria resultar nefast en la seva funció de docent, esdevé pràcticament indispensable per a una iniciació.
3. **Aprendre a freqüentar les pel·lícules:** facilitar un accés, senzill, permanent, viu i individualitzat a les pel·lícules. El procés de familiarització amb l'obra d'art pot durar temps, potser anys i s'han d'afavorir les condicions perquè es doni. Per a desenvolupar l'espectador-creador, cal no passar massa ràpid a l'anàlisi de les obres i donar-los temps per a desplegar les seves ressonàncies i revelar-se en la sensibilitat de cadascú. S'han de *reveure* les pel·lícules per poder-les rebre amb totes les connotacions sensibles.
4. **Teixir llaços entre les pel·lícules:** teixir fils conductors entre obres del present i del passat. La cultura no és altra cosa que la capacitat de relligar el quadre o la pel·lícula que estem veient, el quadre que estem mirant, el llibre que estem llegint, amb altres quadres, altres pel·lícules i altres llibres. Vincular-se a aquesta cadena a través de l'experiència amb una obra d'art ens dona a quelcom més universal que un plaer momentani del nostre *jo*, aquí i ara. La consciència d'aquesta cadena és el més difícil de transmetre en l'actual cultura del *zapping* en la que passem d'objecte en objecte en una sèrie de connexions - desconnexions, sense necessitat de vincular-los.

Pel que fa a la qüestió didàctica, Bergala proposa trencar amb la dicotomia, consum-creació, i argumenta que quan veiem cinema, ha de ser entrenant la mirada per a crear-lo nosaltres mateixos i que el contacte amb les obres d'art i la creació en si mateixa, no són esferes separades. Cal doncs, iniciar els infants en una lectura creativa, no únicament crítica o analítica.

D'altra banda proposa que quan es fan produccions cinematogràfiques en l'àmbit educatiu és necessari fer èmfasi en el procés de creació i no tant en el producte final, ja que moltes vegades es cau en la temptació de donar una gran importància a tenir una pel·lícula acabada per ensenyar a les famílies o companys a la festa de final de curs quan aquest no hauria de ser l'objectiu. D'altra banda desmitifica la realització de curtmetratges, tan habitual en l'àmbit educatiu, i planteja la possibilitat de realitzar en canvi fragments de llargmetratges que poden ser més rics i més interessants pel context no explícit que contenen.

Ens dóna un toc d'atenció també sobre la importància d'evitar apropiat-se de les produccions dels alumnes, és a dir que el qui hauria de ser el guia o acompanyant en la seva aventura creativa, acabi imposant-los decisions per tal de fer la pel·lícula que ell o ella haguessin volgut fer. Tot i així, troba interessant, que els alumnes puguin veure en alguns moments el cineasta que els acompanya treballant, fent alguns plans o aportacions pròpies, per tal de veure algú amb experiència duent a terme l'ofici, cosa que pot ser de gran inspiració.

Considero que alguns dels apunts de Bergala com la crítica devastadora de les intencions *pedagogistes* en l'ús del cinema a les aules són una mica excessives. Des del meu punt de vista, el cinema com la resta de disciplines artístiques, poden ser, també, eines educatives sense que això representi una desqualificació del seu valor artístic. Però alhora, penso que fa aportacions substancials que els qui volem treballar amb el cinema en l'àmbit educatiu hauríem de tenir presents per no perdre de vista que el nostre paper és fer d'iniciadors a una disciplina artística, i com a tals, contribuir a formar mirades i sensibilitats cinematogràfiques, no només a través dels conceptes sinó a través de l'experiència.

2.5 EL CINEMA DOCUMENTAL I LA REALITAT COMPLEXA

L'objectiu de la proposta que desenvoluparé en aquest treball consisteix en introduir el públic més jove en el cinema documental. En bona mesura, aquesta decisió d'apostar pel documental es basa en la meua trajectòria en aquest àmbit concret de la producció audiovisual. La meua experiència amb l'exhibició comentada de pel·lícules documentals en contextos molt diversos m'ha permès entendre que és un gènere que ens permet plantejar-nos moltes qüestions sobre la realitat que ens envolta però també sobre les seves múltiples presentacions i representacions.

Les pel·lícules documentals tracten sovint, amb més o menys profunditat, sobre qüestions de gran rellevància política, social i cultural, i ens permeten aproximar-nos a contextos molt complexos i entendre'ls de manera senzilla i propera, a través del seguiment de personatges concrets que viuen determinades realitats o de les interpretacions que en fan els realitzadors o de la posada en escena de persones amb punts de vista diversos. Com diu Ramon Breu (2010) en el seu llibre *El documental com a estratègia educativa*:

“En el context de l'educació en comunicació, el documental (molts documentals, evidentment no tots) són com aquell tros de fusta enmig de l'oceà que ens salva del naufragi de la informació tòxica de les cadenes televisives generalistes i ens recorda que hi ha formes més dignes, reflexives i honestes d'apropar-nos al coneixement del nostre món.”

Però a més, com a periodista penso que la riquesa del documental, de la mateixa manera que la crònica o el reportatge novel·lat, consisteix en que ens permet traspasar, sense complexos, la frontera entre allò objectiu i allò subjectiu, mostrar *allò real* assumint que qualsevol intent de narrar-ho és una construcció lligada a percepcions i interpretacions i que això no ho desvirtua si no que és on rau el seu valor. La realitat, com els documentals, és complexa i polièdrica.

El cinema documental ens permet treballar als instituts temes inclosos als programes de ciències socials, de llengües o de cultura visual i plàstica però també ens permet adquirir la perspectiva

necessària per a ser lectors i lectores crítics de la infinitud de mitjans i discursos audiovisuals que ens envolten, ja que és una finestra excel·lent per veure i comprendre que totes les imatges i els relats parteixen d'un punt de vista i un enfocament determinats i mediats per un subjecte.

A més, molts documentals, a diferència del cinema de ficció més comercial que acostuma a apostar per conflictes banals i finals feliços, posen el punt de mira en realitats incòmodes o en processos de canvi o de millora d'allò que no funciona, ens aporten visions crítiques i contribueixen a afinar la nostra mirada i augmentar la nostra consciència. Com explica Ramon Breu (2010):

“La ficció generalment, tracta de la perfecció. El documental, generalment, contempla allò que està desestructurat, allò que és amarg, el que ens regira l'estomac, allò que és refutable i s'ha d'arreglar. Per aquest motiu el documental ha de tenir un lloc a l'escola, en tant que espai d'estudi, d'anàlisi, de reflexió, de construcció de noves actituds socials i ètiques de les persones. El documental ens convida a enfrontar-nos cara a cara amb una realitat social i política que no ens agrada i, a vegades, activa un compromís per a canviar les coses.”

Tot i que no necessàriament la confrontació amb aquestes realitats incòmodes ha de generar en els espectadors un compromís de canvi, el cert és que, si més no, incrementa el grau de coneixement i de consciència sobre les qüestions que representen.

2.6 CINEMA DOCUMENTAL O CINEMA DE NO FICCIÓ

Dedico un breu apartat a l'aclariment d'aquests conceptes perquè, tot i que jo utilitzaré els dos en aquest text, existeixen matisos importants entre el terme cinema documental i el de cinema de no ficció. Bàsicament, aquest segon té un abast més ampli, en el que es pot incloure a més del cinema documental, altres gèneres com el cinema experimental, el cinema-assaig o el cinema científic i divulgatiu, entre d'altres, i tots ells amb les seves interseccions. Richard Meran Barsam (1973) qüestionava al seu llibre *Non Fiction Film, a critical history* la utilització indiscriminada del terme documental:

“Al lèxic cinematogràfic el terme documental és el més conegut però també del que més s'abusa i el que menys es compren. S'aplica indistintament a noticiers, a pel·lícules educatives, a promocionals turístics, així com a programes especials de televisió... Està clar que és temps de revisar el terme, de reavaluar aquelles pel·lícules així considerades i de redefinir-les, amb el propòsit d'arribar a un major enteniment. Però el més important és la necessitat de veure que documental és un concepte que només permet aproximar-se a la realització de pel·lícules de no-ficció. Tots els documentals són pel·lícules de no-ficció, però no totes les pel·lícules de no-ficció són documentals.

Per la seva banda, l'investigador mexicà Carlos Vega Escalante (2012), a la seva tesi sobre el cinema de no ficció exposa molts exemples de com al llarg de dècades els teòrics del cinema han dedicat molt poques pàgines a aquest tipus de cinema, i quan ho han fet han generalitzant parlant del documental, cosa que ha fet que aquest s'acabi considerant com l'únic gènere existent per fora de la ficció o l'única forma reconeguda de cinema de no ficció.

Un dels teòrics més rellevants que han abordat aquest debat és Carl Plantinga, qui va dedicar un llibre l'any 1997 a intentar sistematitzar qüestions de retòrica i representació en el cinema de no ficció. Després de repassar la problemàtica del binomi ficció vs. no ficció Plantinga proposa

considerar el cinema de no ficció com un discurs i no com una representació, com un cinema que *“afirma alguna cosa sobre allò real”* i no que reproduceix allò real:

“Si veiem el cinema de no ficció fonamentalment com un gènere de retòrica i no com un d'imitació (o que pretén ser-ho) aleshores el fet de que les seves representacions estiguin emmarcades en un discurs “objectiu” i estilísticament auster, o bé en un discurs expressiu i “subjectiu”, serà irrellevant per al seu estatus com a pel·lícula de no ficció” (Plantinga 1997)

En general, l'ús del terme no-ficció porta implícit un debat sobre allò que és i no és ficció i en els principals textos acadèmics on es desenvolupa apareix en relació amb un qüestionament del cinema documental clàssic que buscava presentar la realitat amb una mínima intervenció. D'alguna manera el concepte de cinema de no ficció, ve a eixamplar els marges del documental clàssic i a relacionar-lo i hibridar-lo amb altres gèneres germans (assaig, experimental, etc).

A l'Estat espanyol, el crític i teòric del cinema Antonio Weinrichter, és un dels qui més ha escrit sobre cinema de no-ficció. Weinrichter (2005) afirma que el cinema documental modern s'ha apropiat d'estratègies del cinema experimental, tot i que els seus trets principals semblen oposats als del documental clàssic que consistia en representar la realitat amb la mínima mediació formal i expressiva. Arribats a aquest punt el terme documental es queda petit per a definir allò que està experimentant el gènere, diu Weinrichter:

“...el venerable i en realitat sempre conflictiu terme de documental resulta insuficient per donar compte de la sorprenent diversitat de treballs que s'estan duent a terme en l'actualitat i que hem de denominar encara per exclusió, com és ús acceptat en el camp literari per herència de l'anglès amb l'enutjós nom de Non Fiction.”

Però alhora la inconcreció del terme és la seva potència, el que ens permet eixamplar les fronteres del cinema documental i avançar en les diverses representacions cinematogràfiques d'allò real.

“No ficció. Una categoria negativa que designa una 'terra incògnita', l'extensa zona no cartografiada entre el documental convencional, la ficció i allò experimental. En

la seva negativitat rau la seva major riquesa: no-ficció = no definició. Llibertat per a barrejar formats, per desmuntar discursos establerts per fer una síntesi de ficció, d'informació i de reflexió. Per habitar i poblar aquesta terra de ningú, aquesta zona auroral entre la narració i el discurs, entre la Historia i la biografia singular i subjectiva"

Per a Weinrichter la concepció mateixa del cinema documental parteix d'una doble presumpció problemàtica, d'una banda la oposició al cinema de ficció i de l'altra entendre'l com a representació de la realitat. Per a l'autor la constant tensió entre realitat i representació ha estat un mal de cap constant per als documentalistes però també *"el motor de desenvolupament del gènere"*.

3. ANÀLISI TERRITORIAL I SECTORIAL

3.1 EL CINEMA AL NOSTRE SISTEMA EDUCATIU

En l'educació formal o reglada els professionals dels centres escolars es guien pel currículum oficial a l'hora de programar i preparar les matèries que es distribueixen al llarg de cada etapa de l'escolarització. Això, en el cas de l'Estat espanyol on les polítiques educatives han estat poc agosarades, ha estat una limitació a l'hora d'integrar la cultura audiovisual i el cinema.

Com diu Ramon Breu (2007), molt crític amb el sistema educatiu actual, el nostre marc prescriptiu, que segueix transmetent el coneixement de manera fragmentada en diverses matèries, amb una divisió d'assignatures que respon a esquemes del S. XVIII, està lluny de garantir una preparació real per a viure en el S. XXI. A més, la situació de desconcert i desencant que viuen els docents amb els successius i constants canvis de les lleis educatives ha provocat un desgast en el sistema educatiu, que no és capaç de donar una resposta eficient a les necessitats sorgides en la societat de la informació, perquè encara funciona amb un paradigma del segle passat.

Tot i que fa temps que es treballa en una pedagogia per introduir a l'escola el llenguatge audiovisual, es continua fent d'una manera marginal i desigual. A Espanya, des dels anys 70 ha existit la preocupació per part d'un sector de l'àmbit educatiu per introduir el llenguatge audiovisual des d'una vessant didàctica. Precisament l'any 1970, es va crear a Catalunya, la Cooperativa Drac Màgic, a la que ja m'he referit i que continua avui dia treballant per a introduir a l'escola una formació audiovisual amb valors crítics.

En l'àmbit institucional, les primeres iniciatives van ser el Programa de Mitjans Audiovisuals (PMAV) a Catalunya i el projecte Mercuri a Espanya, aquest interès inicial per introduir el llenguatge audiovisual a les escoles, aviat es va focalitzar i, en certa manera, es va integrar en l'interès pels ordinadors i les noves tecnologies. Així, a Catalunya va néixer el Programa d'Informàtica Educativa (PIE) i a Espanya el projecte Atenea i el Programa de Noves Tecnologies. Després d'aquestes primers passes, hi va haver altres propostes per introduir el llenguatge audiovisual i la informàtica als centres educatius, però quan va arribar la LOGSE ni els mitjans

audiovisuals ni els mitjans de comunicació de masses, es van integrar al currículum de forma sistematitzada. Tot i que es va introduir l'educació audiovisual com a eix transversal al currículum ocult dissenyat pel Departament d'Ensenyament, la seva aplicació no és prescriptiva i per tant no es garanteix que tot l'alumnat hi tingui accés. (Breu, 2007)

L'any 2000 el Decret de Mínims, va introduir Plans Estratègics amb Fons Públics per a incloure aquests continguts des dels Projectes Educatius de Centre, una mesura, de nou, prescriptiva i que no garanteix una introducció efectiva d'aquests continguts. L'any 2005 s'estrenen els Programes d'Innovació Educativa, un dels quals, el Programa d'Educació en Comunicació Audiovisual (PECA) està dedicat a Educació en Comunicació, però de nou, el programa, només arriba a una minoria dels centres educatius que s'interessen per ell i que són escollits per a aplicar-lo.

Pel que fa a la Llei orgànica 2/2006 d'educació, llei vigent aprovada l'any 2006 i reformada posteriorment per la LOMCE al 2013, inclou entre les 8 competències bàsiques, dues competències que es poden relacionar directament amb l'educació en comunicació audiovisual i en cinema, la 'competència digital' i la 'competència cultural i artística'.

D'una banda, la 'competència digital' es tradueix en els següents objectius per a les dues principals etapes educatives:

A l'educació primària:

- *“Iniciar-se en la utilització, per a l'aprenentatge, de les tecnologies de la informació i la comunicació desenvolupant un esperit crític davant els missatges que reben i elaboren”.*
- *“Utilitzar diferents representacions i expressions artístiques i iniciar-se en la construcció de propostes visuals.”*

I a l'educació secundària:

- *“Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per, amb sentit crític, adquirir nous coneixements. Adquirir una preparació bàsica en el camp de les tecnologies, especialment de la informació i la comunicació.”*

D'altra banda la 'competència cultural i artística' que es defineix de la següent manera:

“(…) es refereix tant a l'habilitat per apreciar i gaudir amb l'art i altres manifestacions culturals, com aquelles relacionades amb la utilització d'alguns recursos de l'expressió artística per a realitzar creacions pròpies; implica un coneixement bàsic de les diferents manifestacions culturals i artístiques, l'aplicació d'habilitat de pensament divergent i de treball col·laboratiu, una actitud oberta, respectuosa i crítica cap a la diversitat d'expressions artístiques i culturals, el desig i la voluntat de cultivar la pròpia capacitat estètica i creadora i un interès per participar en la vida cultural i per contribuir a la conservació del patrimoni cultural i artístic, tant de la pròpia comunitat com d'altres comunitats.”

Tot i així, val a dir, que en la descripció d'aquesta competència, no es fa cap menció específica al cinema ni als audiovisuals, encara que si es fa referència a *“diferents mitjans artístics com la música, la literatura, les arts visuals i escèniques, o les diferents formes que adquireixen les anomenades arts populars”*.

Mentre que al text que desenvolupa la 'competència digital', sí que s'hi fa referència, però molt de passada: *“Està associada amb la recerca, selecció, enregistrament i tractament o anàlisi de la informació utilitzant tècniques i estratègies diverses per accedir a ella segons la font a la qual s'acudeixi i el suport que s'utilitzi (oral, imprès, audiovisual, icònic, visual, gràfic i sonor)”*. En canvi, quan consultem els continguts específics i als criteris d'avaluació dels programes i assignatures, les referències a l'educació audiovisual son inexistent.

La LOMCE (Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per la millora de la qualitat educativa) aprovada l'any 2013 i que es va començar a implantar el curs passat, és una llei que modifica alguns punts de la LOE, concretament introdueix 109 modificacions. Tot i que entre els principals canvis, no destaca l'educació audiovisual, fa èmfasi en la necessitat de reforçar l'adquisició de competències en el camp de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació: *“(…) es necessari destacar tres àmbits sobre els quals la LOMCE fa especial incidència amb vistes a la transformació del sistema educatiu: les Tecnologies de la Informació i la Comunicació, el foment del plurilingüisme i la modernització de la Formació Professional”*.

En aquest sentit, cal destacar que amb la LOMCE l'assignatura d'Educació Plàstica i Visual passa a denominar-se Educació Plàstica, Visual i Audiovisual, el qual ens ha de fer pensar en una major presència dels continguts audiovisuals en la matèria. L'assignatura es divideix actualment en tres blocs, un centrat en l'expressió plàstica, l'altre en els llenguatges audiovisuals i el tercer en el dibuix tècnic. Dins del segon bloc, es contempla un apartat en que s'introdueix el llenguatge cinematogràfic: història, gèneres, recursos narratius, etc.

Lamentablement trobem limitacions importants en l'aplicació d'aquesta reforma, una de les principals consisteix en que bona part del professorat d'Educació Plàstica, Visual i Audiovisual prové de l'àmbit de les arts plàstiques, el dibuix o la il·lustració i no té formació en llenguatge audiovisual. Això fa que, tal i com em va explicar Ramon Breu en l'entrevista que li vaig realitzar per aquest treball, i altres professors m'han confirmat, l'assignatura es segueix anomenant, en molts dels centres, plàstica o dibuix i en poques ocasions s'aborda el temari referent al cinema.

D'altra banda, les dues assignatures d'Educació Secundària Obligatòria que actualment tenen a veure directament amb la comunicació audiovisual: 'Educació Plàstica, Visual i Audiovisual' i 'Tecnologies de la Informació i la Comunicació' entren dins el bloc d'assignatures específiques, que les diferents administracions educatives poden programar o no, depenen del seu criteri, ja que no són d'oferta obligatòria. D'acord amb el Reial Decret 1105/2014, del 26 de desembre, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat:

“En funció de la regulació i de la programació de l'oferta educativa que estableixi cada Administració educativa i, en el seu cas, de l'oferta de centres docents, un mínim d'una i un màxim de quatre, de les següents matèries del bloc d'assignatures específiques, que podran ser diferents en cada un dels cursos: 1. *Cultura Clàssica.*; 2. *Educació Plàstica, Visual i Audiovisual.*; 3. *Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial.*; 4. *Música.*; 5. *Segona Llengua Estrangera.*; 6. *Tecnologia.*; 7. *Religió*; 8. *Valors Ètics*”.

A Catalunya però, el Departament d'Ensenyament a través del Decret 187/2015 d'ordenament dels ensenyaments de l'Educació Secundària Obligatòria, ha establert que la matèria d'Educació Plàstica, Visual i Audiovisual sigui troncal de 1r a 3r d'ESO.

D'altra banda, en el Reial Decret 1105/2014, del 26 de desembre, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat amb caràcter general, se segueix remarquant la transversalitat de la Comunicació Audiovisual i les Tecnologies de la Informació, però sense concretar, en quina proporció i de quina manera s'introduiran en les diferents matèries.

Pel que fa al cicle de Batxillerat, trobem que apareix l'assignatura 'Cultura Audiovisual', que forma part de les troncal no obligatòries i per tant, queda a elecció de cada Administració educativa, i en el seu cas, de cada centre el fet d'oferir-la. Així mateix, amb les assignatures 'Imatge i So' i 'Tecnologies de la Informació i la Comunicació' que formen part del bloc d'assignatures específiques, que es poden impartir sense tenir caràcter troncal.

En resum, podem dir que la competència audiovisual apareix com a competència transversal en diferents assignatures (llengües, ciències socials...) de manera molt imprecisa, i de manera específica a l'assignatura d'educació plàstica, visual i audiovisual, que a Catalunya ha estat definida pel Departament com a troncal, tot i que la LOMCE no ho feia. Val a dir però, que tot i la inclusió de continguts audiovisuals al programa d'aquesta matèria, a la pràctica no se'ls està donant el pes que tenen assignat. D'altra banda trobem alguns continguts sobre mitjans audiovisuals a l'assignatura d'informàtica, on s'aborden des del punt de vista d'habilitats tècniques d'enregistrament i edició d'audiovisuals.

Taula 1. Educació en comunicació i audiovisuals a les aules d'educació secundària

Educació en comunicació dins el marc legal català	
	Educació Secundària
Llei d'Educació General Bàsica de 1970	L'Educació en comunicació no està present
Llei d'Ordenació General del Sistema Educatiu (LOGSE) de 1990	<p>Objectius generals d'etapa</p> <p>Eix transversal d'educació audiovisual, opcional (Departament d'Ensenyament, 1996)</p> <p>Crèdits comuns en què es treballa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Llengua – Visual i plàstica – Ciències Socials – Tecnologia <p>Crèdits variables, possibilitat d'inclusió (radio, televisió, cinema i literatura)</p> <p>Crèdits de síntesis (possibilitat d'inclusió)</p>
Decret de mínims 3473/200	<p>Objectius generals d'etapa</p> <p>Eix transversal d'educació audiovisual, opcional (Departament d'Ensenyament, 1996)</p> <p>Crèdits comuns en què es treballa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Llengua – Visual i plàstica – Tecnologia <p>Crèdits variables: en queden molt pocs</p> <p>Crèdits de síntesi: possibilitat d'inclusió</p> <p>Integració al PEC (plans estratègics sostinguts amb fons públics, 2001)</p>
LOE (Llei Orgànica d'Educació)	Contingut transversal
LOMCE	<p>Assignatures específiques (no troncal)</p> <p>Educació Plàstica, Visual i Audiovisual</p> <p>Tecnologies de la Informació i la Comunicació</p>

Font: Elaboració pròpia (basat en Breu, 2007)

En resum, tal com s'observa a la taula 1, el que podem destacar, és que ni la comunicació audiovisual té cabuda entre les assignatures que es consideren troncal i obligatòries, ni el cinema té una presència específica en les matèries d'educació artística que podrien donar-li cabuda. En aquest sentit, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya, fa temps que ha apuntat, en alguns informes la importància de dotar la comunicació audiovisual d'entitat pròpia, establint-la com a assignatura i no com a competència transversal, ja que seria la manera de donar-li legitimitat com a matèria d'estudi i d'establir la necessitat de comptar amb professorat especialitzat en la matèria (Oliva, 2006).

3.2 EXPERIÈNCIES DE REFERÈNCIA A CATALUNYA

3.2.1 DRAC MÀGIC

Drac Màgic és una cooperativa d'iniciativa social fundada el 1970 dedicada fonamentalment a l'estudi i a la divulgació de la cultura audiovisual i la seva utilització en activitats educatives, socials i culturals. Les seves àrees centrals d'activitat són la representació de les dones en els mitjans de comunicació audiovisuals i en l'autoria cinematogràfica, així com la formació en llenguatges audiovisuals promovent la divulgació de la cultura cinematogràfica entesa com a espai de coneixement, crítica i reflexió.

Entre els seus projectes destaquen el festival de cinema *Mostra Internacional de Films de Dones de Barcelona*, el programa d'activitats escolars *Construir Mirades*, la distribuïdora de cinema infantil, tranquil i en català *Pack Màgic*, la proposta de tallers extraescolars de barri *Imagina Imagina*, així com alguns projectes compartits amb altres institucions i/o entitats com *Filmoteca per a les Escoles*, *Observatori de les dones en els mitjans de comunicació*, *Anem al cinema* o *Accions i resistències*, entre d'altres.

De les activitats de Drac Màgic, val la pena destacar en aquest treball el seu programa *Construir Mirades* que, tal i com s'explica a la web de l'entitat, busca relacionar “*el cinema i la cultura audiovisual amb els continguts i els objectius curriculars de cada nivell educatiu així com amb les competències comunicatives transversals.*”

El programa, que es desenvolupa a Catalunya, Aragó i a la Comunitat Valenciana, inclou tant activitats realitzades als centres educatius com ara tallers i pràctiques audiovisuals, com sessions cinematogràfiques en sales, que s'acompanyen d'un debat entorn de la pel·lícula dinamitzat per l'equip de Drac Màgic i es complementen amb material didàctic perquè el professorat pugui fer un treball posterior a l'aula. Hi ha activitats adaptades per a cada cicle educatiu en relació amb competències i continguts curriculars de cada nivell.

En la seva última edició al novembre passat s'hi van poder veure la pel·lícula guanyadora del darrer Premi del Públic Jove del Cinema Europeu, *Jamais Contente* de la directora francesa Emilie Deleuze, la pel·lícula sueca que proposa una visió particular sobre l'anorèxia *Mi perfecta hermana* de Sanna Lenken, una sessió doble on reflexionar sobre les vivències dels orígens culturals amb *Riz Cantonais* i *I d'Iran* de Mia Ma i Sanaz Azari i finalment, un programa de curtmetratges que retraten diferents experiències LGTBI en el cinema, *Lliures en la diversitat*. Aquestes sessions es van realitzar als Cinemes Texas de Barcelona, és necessària inscripció prèvia per assistir-hi. Tenen una durada de 2h i un preu de 2 € per alumne.

Drac Màgic també té disponibles en la seva pàgina web alguns dossiers de material didàctic per a treballar algunes pel·lícules, els dossiers inclouen fitxa tècnica, sinopsi, comentari dels directors/es i altres textos que aborden algun dels temes de fons plantejats a la pel·lícula i una proposta d'activitats complementàries. Drac Màgic rep suport de l'Ajuntament de Barcelona i de la Generalitat de Catalunya entre d'altres.

3.2.2 CINEMA EN CURS

‘Cinema en curs’ és, com expliquen a la seva web, “*un programa de pedagogia del cinema i amb el cinema a escoles i instituts*”. Iniciat el 2005 a Catalunya, i impulsat per l'entitat A Bao A Qu, amb seu a Barcelona, actualment també es desenvolupa a Galícia, Madrid, Argentina, Xile i Alemanya. Els seus objectius principals són: “*propiciar el descobriment per part de nens i joves del cinema entès com a art, creació i cultura*” i “*desenvolupar les potències pedagògiques de la creació cinematogràfica en el context educatiu.*”

El programa s'articula a partir de quatre eixos principals: la presència continuada de cineastes als centres educatius impartint tallers juntament amb els mestres o professors i dins l'horari lectiu; l'articulació de la descoberta de l'art cinematogràfic a partir d'una metodologia que vincula la pràctica creativa i el visionat de pel·lícules; la formació dels mestres i professors; la construcció del laboratori de recerca aplicada: espai d'experimentació i reflexió. A partir de l'anàlisi de les experiències dels tallers, l'equip de cineastes i docents genera propostes, materials i metodologies extensibles a contextos educatius diversos.

L'entitat llança cada curs dues convocatòries a Catalunya per a les escoles de titularitat pública que volen participar al programa *Petit Cinema en Curs* per a l'alumnat de P3 fins a 3r de primària i Cinema en Curs com a tal per als cursos de 4rt de primària a 1r de Batxillerat i Cicles Formatius de Grau Mig (excepte els vinculats a estudis d'imatge i so). Com que el finançament és en part públic i en part privat, el nombre de centres participants depèn de les subvencions aconseguides per a cada edició.

Els tallers de Cinema en Curs impartits conjuntament per l'equip docent i un/a cineasta es desenvolupen com un treball integrat dins la dinàmica de l'aula i possibiliten aprofundir en competències personals com el treball en equip, la posada en valor de l'entorn, l'atenció, l'observació, la capacitat d'espera, l'autonomia, l'organització individual i col·lectiva, etc. També vehicula continguts transversals amb especial atenció a les competències lingüístiques, digitals i artístiques.

Els tallers parteixen de programes de pràctiques i visionats compartits per diversos centres amb una metodologia comuna elaborada per docents i cineastes al llarg dels anys. Es desenvolupen tallers documentals i de ficció. Pel que fa als equips, disposen d'equips professionals de càmera i so cedits a Cinema en curs pel Departament d'Ensenyament. Els centres educatius aporten ordinadors, projectors i càmeres fotogràfiques i/o videogràfiques i han de disposar d'un disc dur extern específic pel taller.

Els tallers són impartits conjuntament per un equip de docents i un cineasta. La durada és d'entre 4 mesos i tot el curs, el cineasta proposat per l'entitat intervé entre 12 i 25 sessions. Els docents del centre participen activament d'aquestes sessions i donen continuïtat al treball en altres classes. La descripció del dia a dia dels tallers, reflexions dels alumnes, processos de creació i les pràctiques que es desenvolupen al llarg del curs, es publiquen a la web de cinema en curs en l'apartat 'Diari dels tallers', a través d'aquesta els alumnes també poden intercanviar experiències i impressions amb els participants d'altres centres. Aquests diaris són gestionats pels docents amb el suport tècnic de l'equip de cinema en curs.

Al final de curs se celebren dues jornades de projecció a la Filmoteca de Catalunya dels films realitzats per l'alumnat de tots els tallers, cada centre participa a una de les jornades. Paral·lelament, es duu a terme un programa de formació per als docents que participen, que consta de 5 sessions on es desenvolupen continguts pràctics, metodològics i instrumentals, i s'intercanvien experiències entre els participants.

Cinema en curs compta a Catalunya amb el suport dels departaments de Cultura, Benestar Social i Educació de la Generalitat de Catalunya, l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, del Consorci d'Educació de Barcelona, la Fundació SGAE, i de l'Obra Social de La Caixa, entre molts d'altres.

Cinema en curs es finança a través d'ajuts públics i privats. L'Associació A Bao A Qu és responsable de la recerca i la gestió del finançament. La contribució econòmica dels centres no és condició necessària per a participar a Cinema en curs. Tanmateix, amb cada centre s'estudien en cada cas les possibles fonts de finançament complementàries (ajuntaments, patrocinis privats, AMPA, etc.).

En aquest cas com podem observar es tracta d'un treball de força intensitat i que requereix un compromís important per part dels centres on s'implementa ja que han de destinar al programa força hores, recursos, i han de comprometre, i formar, part del seu professorat.

3.2.3 FESTIVAL DOCS: DOCS & TEENS

El Festival Docs Barcelona és un dels festivals de documentals més important en l'àmbit nacional i també internacional, aquest any ha arribat a la seva 20a edició. El Festival està organitzat per Paralel 40, una companyia de producció audiovisual que treballa en la producció i distribució de cinema documental, la formació de professionals en el camp audiovisual, la creació i gestió d'audiovisuals i la gestió de televisions locals. Un dels seus projectes més destacats és *El Documental del Mes*, una programació itinerant d'alguns dels documentals del festival Docs, que es projecten en 94 sales arreu de Catalunya.

El festival Docs, ha tingut en les seves darreres edicions, una secció anomenada *Docs & Teens*, que consisteix en una selecció de pel·lícules pensades, com ells mateixos expliquen a la seva pàgina, per a que el públic adolescent descobreixi “*realitats properes i d'arreu*”. Les sessions són exclusives per a centres educatius i consisteixen en una projecció i un col·loqui amb els directors i/o protagonistes. A més els instituts compten amb propostes didàctiques elaborades per Cinescola, que col·labora d'aquesta manera amb el festival.

L'objectiu de les sessions és permetre als estudiants conèixer històries i prendre consciència dels diferents nivells de la realitat, tenir l'oportunitat de parlar i preguntar al director del documental, els protagonistes i/o els experts i descobrir el cinema documental i convertir-lo en una experiència educativa, entretinguda i participativa. Els adolescents també s'encarreguen de votar la millor pel·lícula de la secció.

3.2.4 ALTRES EXPERIÈNCIES

TELEDUCA

Teleduca, educació i comunicació és un col·lectiu de professionals, provinents de diverses especialitats relacionades amb l'educació i la comunicació que des de l'any 96 duu a terme un projecte d'educació en comunicació dirigit a diferents públics i col·lectius. Inscriuen la seva tasca en el corrent de l'Educomunicació.

L'entitat organitza cursos de formació, seminaris, trobades, tallers i altres serveis educatius i d'assessoria per a educadors, professionals dels mitjans de comunicació, pares i mares, centres d'adults, etc. També destinen part dels seus esforços a la investigació, realitzant recerca i estudis independents sobre audiències i recepció dels mitjans de comunicació; anàlisi de continguts mediàtics o la implementació visual i audiovisual de mitjans en el marc de l'educació formal i no formal.

BARRIBOOK TV

Es una estratègia de comunicació participativa impulsada pel districte d'Horta Guinardó de l'Ajuntament de Barcelona, que pretén connectar als joves amb el seu barri i establir vincles de pertinença i implicació amb el mateix mitjançant tallers i activitats vinculades al vídeo, la creació de guions, les habilitats escèniques i les noves tecnologies.

El projecte Barribook, es va iniciar al 2012 de la mà de la cooperativa Connectats amb la qual es van produir diverses històries audiovisuals recreant històries proposades pels joves, explorant les possibilitats de cohesió social en el context local. Actualment es un magazín audiovisual en que els joves poden participar com a productors, directors, guionistes, editors o posant la música al programa; com a reporters i corresponsals a les escoles i entitats del barris; com a artistes convidats; com a aportadors de contingut de manera virtual i com a espectadors en la presentació.

En la seva primera fase es va difondre com a programa en la Xarxa de Televisions Locals de Catalunya. Des de l'any 2013 el projecte el coordina el col·lectiu El Parlante.

CONNECTATS

Connectats SCCL és una empresa cooperativa que es dedica al disseny i gestió de programes educatius, processos d'intervenció i interacció social i projectes de creació audiovisual. Treballen en l'àmbit educatiu experimentant amb diverses disciplines artístiques, integrant elements de recerca i motivant espais de creació i producció artística i intercanvi de continguts culturals.

Entre els seus projectes, n'hi ha alguns centrats en la creació audiovisual com el Projecte Filma, que connecta un equip de professionals de l'àmbit audiovisual amb un grup de joves per a la realització d'un film creat de manera col·lectiva en el context d'un institut de secundària de Barcelona. Aquest projecte pretén involucrar la comunitat educativa en la reconstrucció de relats propis que aportin reflexions sobre les relacions interculturals en contextos de proximitat com el propi institut o el barri. Utilitzen tant el documental com la ficció com a eina d'exploració i anàlisi dels imaginaris construïts al voltant de la convivència en la diversitat. Filma, tot i ser un projecte

gestionat per Connectats, es una iniciativa de l'Ajuntament de Barcelona (Districte de Sant Andreu) amb la col·laboració de l'Espai Jove Garcilaso i l'Institut Doctor Puigverd.

EL PARLANTE

Col·lectiu especialitzat en el *“disseny i implementació d'estratègies de comunicació i educació per al canvi social, el diàleg intercultural i la promoció de la ciutadania activa”*. També desenvolupen projectes audiovisuals dirigits a escoles, entitats i professionals afins al tercer sector, treballen en totes les fases dels projectes des de la identificació de necessitats, disseny, implementació i avaluació, posant l'èmfasi en les accions educomunicatives.

Des del 2009, treballen amb administracions públiques, organitzacions privades, universitats, mitjans de comunicació i entitats del tercer sector fent èmfasi en temes relatius a la interculturalitat, la perspectiva de gènere, les relacions intergeneracionals, sexe-afectives, la prevenció del consum de drogues o el *bullying*, entre altres temàtiques.

Una de les seves línies estratègiques és la co-creació audiovisual, que treballen amb espais creació col·lectiva utilitzant el vídeo, l'animació, la fotografia, al ràdio i el teatre. Els resultats d'aquestes creacions i els vídeos que sistematitzen aquests processos es socialitzen en aules escolars, biblioteques, centres cívics i places pels seus propis realitzadors, així com en festivals, mitjans de comunicació, webs i xarxes socials.

La seva metodologia de treball consisteix en una primera etapa de dinàmiques de coneixement i cohesió de grup amb exercicis teatrals, activitats de reflexió i debat a través de fotografies i experiències pròpies, anàlisi de mites als mitjans de comunicació, formació en llenguatge audiovisual i guió, càsting i preproducció, assajos, rodatge i edició i postproducció. Totes les etapes, són registrades per a elaborar vídeos i es difonen els resultats per les xarxes socials.

El Parlante rep suport de diversos ajuntaments com el de Barcelona, Sabadell, Hospitalet, Badalona, Bilbao, també Diputació de Barcelona, Generalitat de Catalunya, Col·legi de Periodistes, Consell de l'Audiovisual de Catalunya i diverses universitats de varis països, entre d'altres.

AULAMÈDIA

Aulamedia - Educació en comunicació, és una revista digital que proporciona al professorat estudis, reflexions i recursos didàctics sobre l'educació en comunicació. A més editen material didàctic, escrit i audiovisual, d'educació mediàtica i educació en comunicació. També organitzen cada any unes jornades sobre aquesta temàtica destinades principalment al professorat.

CINESCOLA

Cinescola és un projecte format per Ramon Breu i altres professors. Entre d'altres coses, proporcionen un servei que posa a l'abast de professors i professores un contingent de propostes didàctiques, en l'àmbit de l'Educació en Comunicació, que es va incrementant cada any amb noves propostes. Els dossiers amb les propostes didàctiques per a treballar a l'aula amb les pel·lícules recomanades es poden trobar en línia i descarregar-les directament de la pàgina, i també en format CD i en format paper.

Des que va començar el projecte Cinescola, al 2004, s'ha consolidat ràpidament i ha tingut diverses fases: inicialment van sortir una sèrie de propostes didàctiques avalades per AulaMèdia Davant la bona acollida del professorat les propostes es van fer més llargues i, a més, es va incorporar un apartat específic per treballar el llenguatge i les tècniques audiovisuals de cada film. Posteriorment es van començar a incloure propostes per a l'Educació Primària i, arran de l'Escola d'Estiu d'Educació en Comunicació, es va obrir El Rebost de Cinescola, un espai dedicat als professors i professores perquè també poguessin publicar les seves pròpies propostes amb les pel·lícules que els funcionaven a les aules.

3.3 CONTEXT LOCAL

3.3.1 TERRASSA, UNA CIUTAT DE CINE

La proposta s'emmarca a Terrassa, ciutat de 215.000 habitants, que comparteix la capitalitat del Vallès Occidental amb Sabadell. Tot i la proximitat amb Barcelona, que fa que molts dels habitants de Terrassa s'hi desplacin a diari, la ciutat té les seves pròpies dinàmiques pel que fa a l'oci i l'activitat cultural. Podem dir que l'oferta d'activitats és força abundant i variada, amb una gran presència de grups de cultura popular i una existència creixent de festivals i mostres artístiques promogudes des de diverses entitats culturals, amb suport de l'administració local.

Els sectors culturals, tradicionalment més destacats i amb més suport institucional a la ciutat des de l'inici de la democràcia, han estat el de la música jazz i el teatre. El Festival de Jazz de Terrassa, promogut per l'entitat Amics de les Arts i Joventuts Musicals ja duu 35 edicions i ha esdevingut un dels referents en el gènere. Terrassa compta també amb la sala Nova Jazz Cava que ofereix una programació estable de Jazz durant tot l'any. El teatre ha estat un altre dels sectors amb més promoció a la ciutat, que acull el Centre del Vallès de l'Institut del Teatre (creat l'any 1974) i una programació estable a les sales Teatre Alegria i Maria Plans.

Des de l'any 2000 aproximadament el cinema s'ha convertit en un altre dels pilars del sector cultural terrassenc. En aquest sentit cal destacar 3 projectes a la ciutat que mostren una clara aposta pel cinema, enfocada sobretot a la vessant de la promoció econòmica i desenvolupament d'indústries culturals.

- **ESCAC:** Escola Superior de Cinema i Audiovisuals de Catalunya, centre adscrit a la Universitat de Barcelona, fundada al 1994, que té la seva seu a Terrassa des de l'any 2003. Ofereix un Grau en Cinema i Mitjans Audiovisuals que consta de dos anys comuns i dos anys d'especialitat. També ofereix Màsters propis en direcció, muntatge, producció, fotografia, art, animació & VFX i *Film Business* i compta amb una productora pròpia, destinada principalment a produir les pel·lícules dels seus alumnes. L'ESCAC està governada

per una Fundació sense ànim de lucre de la qual formen part el propi Ajuntament de Terrassa i institucions com l'Acadèmia de les Arts i de les Ciències Cinematogràfiques, SGAE, *Image Film*, *Luck* Internacional i l'Escola Pia de Catalunya. El centre manté contacte permanent amb les principals empreses de producció i serveis de la indústria audiovisual (Warner Bros, El deseo, Tele 5...), algunes de les quals participen en el seu programa de beques.

- **Parc Audiovisual de Catalunya:** Es tracta d'un centre de producció dedicat a la creació audiovisual. Està format per 4 platós, diversos espais per a la producció de rodatges de cinema, publicitat i televisió i un clúster empresarial. També s'hi ubica el centre de conservació i restauració de la Filmoteca de Catalunya. El Parc Audiovisual de Catalunya va ser impulsat per l'Ajuntament de la ciutat amb el suport de la Generalitat de Catalunya amb l'objectiu principal de diversificar i ampliar la indústria de la ciutat i donar una empenta a la creació de continguts audiovisuals i a la capacitat tecnològica considerant que es tracta d'un sector de gran importància estratègica.
- **Cinema Catalunya:** L'any 99, coincidint amb la inauguració del complex cinematogràfic AMC 24 sales a les afores de la ciutat, les sales de cinema del centre de la ciutat van entrar definitivament en crisi. Una d'elles, el Cinema Catalunya, és comprat per l'Ajuntament de Terrassa, que hi fa algunes obres de millora i es fa càrrec de la programació. A més, l'any 2000 s'arriba a un acord per traspasar al Club Catalunya la seu terrassenca de la Filmoteca. El mateix any tanquen les altres dues sales que quedaven al nucli urbà. Des d'aleshores el Cinema Catalunya, s'ha convertit en la sala de referència a la ciutat per a veure cinema d'autor, cinema europeu, i en general pel·lícules que destaquen per la seva qualitat cinematogràfica i no per les seves possibilitats d'explotació comercial com les que es troben al multisales.

Pel que fa a aquestes institucions, val a dir que la seva relació amb el teixit associatiu local, és més aviat escassa, sobretot en el cas de l'ESCAC i del Parc Audiovisual, pel que fa al Cinema Catalunya, és més habitual que l'espai s'obri a la col·laboració amb entitats i col·lectius de la ciutat, que puntualment hi organitzen cine-fòrums. Dit això, cal esmentar, que totes tres entitats realitzen

alguna activitat puntual destinada a l'alumnat dels centres educatius de la ciutat, com veurem amb detall en l'apartat següent.

A banda d'aquestes institucions terrassenques de l'àmbit cinematogràfic, cal destacar també l'existència d'alguns cine-clubs de caràcter associatiu.

- **Videodrome:** Un cine-club que arrenca amb les seves projeccions al 2011 amb la intenció d'esdevenir un punt de trobada a Terrassa pels amants del cinema menys convencional: *cult* movies, clàssics, fantàstic, cinema negre i sèrie B. Videodrome funciona regularment tots els dimecres a les 22h a l'Ateneu Candela i ocasionalment fan projeccions en d'altres espais, cinema a la fresca a l'estiu, presentacions al Coro Vell, etc.
- **Cine club Amics de les Arts:** El Cine-Club d'Amics de les Arts i Joventuts Musicals és la secció de l'entitat responsable de les activitats cinematogràfiques de l'entitat, generalment el primer dijous de cada mes, d'octubre a juny. El criteri de selecció de pel·lícules és, a més de la seva aportació artística, que siguin inèdites a Terrassa, que hagin tingut un pas molt efímer per les sales comercials, o que el seu contingut sigui d'interès per obrir un debat temàtic. Puntualment, la secció també ha organitzat exposicions, com la dedicada al soci de l'entitat i cineasta Conrad Fontelles Pickman, amb motiu del 30è aniversari de la seva mort. L'activitat del Cine-Club ha anat variant des de la seva creació als anys 60, incloent des de cine-fòrums a maratons cinematogràfiques, passant per conferències o, fins i tot, producció de pel·lícules.
- **Coro Vell:** Com es coneix popularment la Societat Coral Joventut Terrassenca, una de les entitats més antigues de la ciutat, creada al 1858. Les instal·lacions de l'entitat disposen d'una sala de cinema equipada amb butaques i equips de projecció i la Secció de Cinema i Vídeo del Coro ha estat caldo de cultiu del cinema amateur local i nacional, des que va crear a mitjans dels anys 60 un festival-concurs anomenat "El Rotllo" dedicat al Super 8. A partir del 2003, la SCV del Coro Vell, fa un salt al digital i estrena un nou certamen, el Concurs Pla Seqüència, amb periodicitat anual o bianual en alguns casos, se n'han celebrat 9 edicions, la darrera de les quals va ser al 2013. Actualment la programació de cinema al

Coro, no és permanent i les darrers projeccions que s'hi han fet han estat organitzades pel col·lectiu Videodrome.

Pel que fa al projecte que ens ocupa, val a dir que aquests cine-clubs no tenen cap programació per a infants i joves ni relació amb centres educatius, ni tampoc un enfoc prioritari en el cinema documental. Tot i que als Amics de les Arts a vegades n'hi projecten.

Altres entitats de la ciutat rellevants per al projecte son el BaummanLAB i l'Associació Audiovisual Lamalavista que descriuré a continuació:

BAUMANNLAB

BaumannLab és el laboratori de creació jove del Servei de Joventut i Lleure de l'Ajuntament de Terrassa. El laboratori funciona des de l'any 2011 i està centrat en la producció i suport a la creació artística de vocació multidisciplinar, tenint com a eix central les arts visuals i el pensament contemporani. Els objectius principals del projecte són:

- Afavorir el desenvolupament de l'actitud crítica dels i les joves a través de les pràctiques artístiques.
- Promoure la visibilització de l'univers juvenil i la seva visió del món a la ciutadania de Terrassa.
- Facilitar la formació i professionalització dels i les joves creadors en relació a les pràctiques artístiques contemporànies.
- Potenciar la recerca artística i la producció i el desenvolupament de processos de treball artístics.
- Fomentar la producció de creativitat col·lectiva a través de l'establiment d'una xarxa de relacions entre institucions, entitats, col·lectius i altres agents amb objectius comuns al BaumannLab, així com a través del treball transversal entre programes del Servei de Joventut i Lleure Infantil.

El BaumannLab promou diverses línies d'acció com la recerca, la producció, la formació, la informació i la difusió entorn a les pràctiques artístiques contemporànies. En aquest sentit ofereix suport als creadors i productors culturals emergents que vulguin desenvolupar un projecte o fer-ne difusió, acompanyant-los en el seu procés de formació pràctica i professionalització. Les activitats del Baumannlab van dirigides principalment: a joves i creadors joves, a entitats juvenils i infantils, a institucions i entitats que treballen amb joves i a la ciutadania en general.

El BaumannLab està ubicat a la Casa Baumann, un edifici modernista de l'arquitecte Coll i Bacardí situat al centre de la ciutat i que és un referent per als joves i les entitats juvenils de la ciutat ja que és la seu del servei de joventut de l'Ajuntament de Terrassa i acull moltes activitats tant de formació com d'esbarjo destinades a aquest col·lectiu.

Pel que fa a la qüestió de projectes de formació audiovisual, la Casa Baumann ha acollit sessions de formació tècnica de producció d'audiovisuals en el marc del 'tastet d'oficis' que ofereix el Servei de Joventut i en el marc de les activitats de formació del BaumannLab, també s'han fet darrerament sessions vinculades a la creació audiovisual com una *màster class* de videoclips, una sessió d'assessoria de guions de curtmetratges i un taller de vídeo DJ.

A més l'any 2011 van dur a terme el projecte de creació audiovisual *VideoTwitts*, que consistia en la realització per part de joves d'entre 12 i 20 anys de píndoles audiovisuals de diversos formats. La temàtica girava al voltant de 'la motivació' i els clips s'havien d'enregistrar d'una sola tirada i amb una durada màxima de 140 segons. Aquest programa es dividia en la realització de l'activitat a escoles i instituts, amb una sessions d'una hora i mitja de durada i un taller d'estiu realitzat a la casa Baumann en tres sessions amb diferents grups de joves.

Actualment, la tècnica de joventut de referència del BaumannLab és la Laura Fusté, amb la qual em vaig reunir per a valorar la possibilitat de dur a terme el taller de creació de documentals aliança amb el laboratori de creació. En general hi ha interès i bona predisposició per part seva a realitzar el taller de cara a l'any vinent, veu molt viable que puguem disposar dels recursos del Media Lab i probablement d'alguna subvenció, en aquest sentit ens indica que habitualment se subvenciona una part del cost, però es fa pagar una inscripció a preu reduït als participants.

BAU HOUSE

El Bau House és un espai de bar i cafeteria, que està en els baixos de la Casa Baumann i per tant annex al BaumannLab, que disposa d'un espai interior i una gran terrassa exterior. Està integrat al projecte del Servei de Joventut i vol ser un punt de referència i de trobada entre tot tipus de persones, joves i grans, artistes o no i formar part d'un espai dinàmic que potencii la promoció i la difusió d'activitats culturals, lúdiques i formatives. Mensualment té una programació estable de vermut musicals, teatre, activitats infantils i de tant en tant també s'hi fan projeccions de cinema i altres activitats puntuals.

ASSOCIACIÓ AUDIOVISUAL LAMALAVISTA

L'associació Audiovisual Lamalavista, amb la qual drem a terme el projecte, es va crear l'any 2008 per un grup de periodistes i creadors audiovisuals que vam realitzar conjuntament el documental *Don't forget. Veus més enllà de l'oblit*, una pel·lícula enregistrada a Bòsnia Hercegovina, amb el suport de la Facultat de Comunicació de la UAB i de l'entitat Kevlar Fotoperiodistes. La pel·lícula tracta sobre tres dones de diferents comunitats ètniques que comparteixen les seves experiències i reflexions sobre la guerra, el perdó i la reparació de les ferides personals i socials. L'associació es va crear principalment per donar difusió a aquest documental i fer noves produccions audiovisuals, però també amb l'objectiu de realitzar tallers i activitats formatives per a donar a conèixer i ampliar l'abast del cinema documental.

El documental *Don't forget. Veus més enllà de l'oblit*, es va emetre per Barcelona Televisió i va participar en una vintena de festivals, a varis dels quals vam ser convidats i vam participar en presentacions i xerrades, entre ells el Festival de Curtmetratges de la Baumann (ja desaparegut), on va guanyar el segon premi al millor documental. Posteriorment l'associació va ser seleccionada per a fer una exposició de peces audiovisuals sobre art i periodisme a la Sala d'Art Jove de l'Ajuntament de Barcelona, també vam participar com a ponents al IV Seminari d'Agents de la Cooperació de la Universitat de Cadis, i vam gravar el vídeo on Enric Duran revelava per primera vegada el procediment que havia seguit per a robar mig milió d'euros a les entitats bancàries i destinar-los a causes socials.

Després d'aquestes experiències, i de treballar en diversos projectes de documentals que no van acabar resultant, els integrants de l'associació ens vam dedicar cadascú a projectes diferents i l'associació va quedar inactiva fins aquest any que hem decidit reprendre'n l'activitat per a desenvolupar la línia d'accions formatives i de difusió del cinema documental, que fins ara havia estat la menys explorada.

3.2.2 EL CINEMA ALS INSTITUTS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA DE TERRASSA

Com hem vist, la presència de la comunicació audiovisual en general, i del cinema en particular als temaris de les matèries obligatòries a l'Educació Secundària Obligatòria i postobligatòria és marginal. Tot i considerar-se una competència transversal, no està desenvolupada als programes de la majoria de matèries i la manca de formació del professorat fa que s'acabi deixant de banda en moltes ocasions.

Tot i així, els centres educatius de Terrassa, com ja he esmentat, poden accedir a una oferta concreta d'activitats puntuals relacionades amb les institucions cinematogràfiques de la ciutat que val la pena esmentar, principalment l'oferta consisteix en tres activitats: visites al Parc Audiovisual, sessions de cinema al Cinema Catalunya i un visionat de curts produïts per alumnes de l'ESCAC.

MOSTRA DEL CONEIXEMENT

L'ESCAC i el Parc Audiovisual participen a la Mostra del Coneixement, un programa de l'Ajuntament de Terrassa i el Departament local d'Universitats que busca ampliar i donar difusió al món de la universitat, la recerca, la innovació i el coneixement. Per això proposa una oferta d'activitats adreçades als centres de secundària amb la intenció d'apropar-los el coneixement que es genera a la universitat en diferents formats: jornades, xerrades, conferències, visites guiades i actes lúdics.

L'ESCAC ofereix, dins aquest programa la proposta *L'ESCAC explica històries curtes*, una activitat que s'adreça a alumnes de secundària i batxillerat i consisteix en una projecció de curtmetratges realitzats per alumnes de l'ESCAC que han estat guardonats amb diferents premis. L'objectiu és donar a conèixer què s'està fent de nou a la ciutat en l'àmbit de la producció audiovisual. L'ESCAC projecta els curts des de la seva seu i l'alumnat dels centres de secundària el pot seguir des de diferents Centres Cívics de la ciutat que hi estan connectats.

El Parc Audiovisual ofereix també dins aquest catàleg d'activitats una visita guiada al Parc, és una activitat també adreçada a alumnes de secundària i batxillerat i consisteix en una visita a les instal·lacions amb la orientació i explicacions del personal del Parc. Val a dir, que aquestes activitats formen part d'un ampli catàleg amb una oferta total de 112 activitats i que per tant, entenem que només alguns dels centres les escolliran puntualment.

GUIA D'ACTIVITATS I SERVEIS EDUCATIUS

D'altra banda el Servei Municipal d'Educació pública cada any la Guia d'Activitats i Serveis Educatius del Servei Municipal d'Educació, en la qual hi ha descrites al voltant de 300 activitats oferides per diverses entitats principalment de Terrassa, l'oferta és molt variada i inclou des d'activitats de mobilitat i medi ambient fins a activitats d'orientació sociolaboral passant per activitats tecnològiques, premis de recerca, publicacions o activitats de lleure infantil.

Si ens fixem en l'apartat que ens interessa per aquest treball, 'Apropem-nos a les Arts' dins el bloc 'Gaudim amb la Cultura', que es subdivideix en Arts Visuals i Plàstiques, Cinema, Música, Teatre, Dansa, Circ, Literatura i Titelles podem veure que únicament hi ha dues activitats en l'apartat de Cinema.

La primera consisteix en una activitat del Parc Audiovisual anomenada *Una ciutat de pel·lícula*, que igual que la que proposa la Mostra del Coneixement consisteix en una visita de dues hores al Parc Audiovisual, durant la qual es pot visitar un rodatge en procés de muntatge o gravació i rebre una explicació sobre com funciona un rodatge i com funciona la indústria audiovisual. L'activitat va acompanyada d'un dossier divulgatiu per al professorat que es diu *Cinema fet a Terrassa*.

La segona activitat es diu *Vine al Catalunya* i consisteix en una programació de pel·lícules, especialment seleccionades per a cada cicle educatiu des de 1r de primària fins a Batxillerat i Cicles Formatius, majoritàriament de ficció però també inclou algun documental. Les pel·lícules es programen en sessions matinals al Cinema Catalunya.

Aquesta activitat està organitzada per l'entitat Cinema per Estudiants, que es dedica a la programació de cicles cinematogràfics per a alumnat de l'ensenyança obligatòria i post-obligatòria en sales de cinema, així com a la realització de cine-fòrums als centres educatius des de l'any 96. Actualment organitzen sessions al Barcelonès, al Garraf, al Maresme i al Vallès Occidental. A Terrassa compta amb el suport de l'Ajuntament.

En el curs actual han ofert als centres educatius dotze pel·lícules, de les quals a Terrassa se n'han presentat nou. Cada una d'elles està recomanada per a un determinat cicle educatiu, i n'hi ha des de 1r de primària fins a Batxillerat i Cicles Formatius. A Terrassa es va programar una sessió única de cada pel·lícula, tot i que en alguns casos, per la gran quantitat d'inscripcions rebudes s'han arribat a fer fins a 4 sessions de la mateixa pel·lícula en un matí, totes elles amb l'aforament complet. Les entrades valen 4,40 per alumne, però el Servei d'Educació en subvenciona una part i els centres educatius només paguen tres euros per entrada. Cada centre pot escollir una pel·lícula per cicle. Les pel·lícules que s'han programat a Terrassa durant aquest curs per als cicles de secundària són: *Desxifrant l'enigma*, *Pride*, *Amb totes les nostres forces*, *Mart* i *Ell em va posar Malala*. A les sessions no es fa cinefòrum, però s'entrega al professorat un dossier amb propostes didàctiques per a treballar la pel·lícula. A la seva web es pot consultar el catàleg amb totes les pel·lícules seleccionades en totes les edicions amb la seva corresponent informació i propostes didàctiques per a treballar-les.

El Servei de Promoció Educativa s'ha avingut a valorar la inclusió de la nostra proposta per al curs vinent, tot i que d'entrada consideraven que podia ser una proposta massa similar a la de cinema per estudiants que ja es fa al Cinema Catalunya, els he insistit que el tipus de pel·lícules és molt diferent i he fet èmfasi en la importància dels fòrums posterior a la pel·lícula, que en el cas de cinema per a estudiants és inexistent.

ASSIGNATURES OPTATIVES DE CINEMA

A part d'aquestes propostes hi ha diversos instituts de Terrassa que ofereixen assignatures optatives i crèdits de lliure elecció de cinema, en destaco algunes:

INS EGARA:

- **Assignatura optativa: 'Taller de narrativa cinematogràfica':** Impartida per Anna Maria Carrasco Villanueva, professora de llengua i coordinadora pedagògica del centre aficionada al cinema. Des de fa anys realitza aquesta optativa al centre en la que es repassen els principals gèneres cinematogràfics i es produeixen alguns curts.

INS MONT PERDUT:

- **Tallers *Imagina't***

L'Institut Mont Perdut, és un centre de nova creació amb un projecte força innovador que aposta pel treball per projectes. A la ESO compten amb una franja d'agrupament internivell que es diu *Imagina't*, concebuda perquè l'alumnat desenvolupi la creativitat en el marc de la convivència entre alumnes de diferents nivells educatius, per millorar la cohesió social i reduir l'índex de conflictivitat a l'aula. Els tallers estan dissenyats en base a la teoria de les intel·ligències múltiples de Howard Gardner. Hi participen 480 alumnes i 30 professors/es i hi ha 27 tallers (Cant coral, batukada, hort, guitarra, esport fusió, coreografia, segona oportunitat...). Entre aquests hi ha dos tallers anuals de cinema:

- **3,2,1 VIDEOCLIP.** L'objectiu del taller és fer un videoclip
- **#igualtaticinema.** Reflexionar sobre la igualtat de gènere veient i fent pel·lícules

INS SANTA EULÀLIA: IMATGE I SO

A l'INS Santa Eulàlia es realitza el cicle formatiu de Producció d'Audiovisuals i d'espectacles de la família professional FP d'imatge i so. L'alumnat realitza alguns treballs al Parc Audiovisual

INS BLANXART I TORRE DEL PALAU: BATXILLERATS ARTÍSTICS

Als batxillerats artístics es cursa l'assignatura 'Cultura Audiovisual I', 'Cultura Audiovisual II' i en el cas de l'INS Torre del Palau, el 'Taller d'imatge'

3.3.3 PRIMERA EXPERIÈNCIA INTRODUCTÒRIA A L'INSTITUT EGÀRA

Per a fer una primera presa de contacte amb l'alumnat de secundària, he participat en varies sessions de l'assignatura 'Taller de narrativa cinematogràfica' que imparteix la professora de llengua castellana i coordinadora pedagògica de l'INS Egara, Anna Maria Carrasco.

Aquesta experiència m'ha permès veure un exemple de com es plantegen els continguts cinematogràfics en una assignatura optativa de cinema. En aquest cas, s'ofereix un panorama general d'alguns gèneres cinematogràfics, fins on vaig poder veure cinema mut, western i *burlesque*. Des del meu punt de vista el plantejament és excessivament teòric, amb pocs visionats i en la majoria dels casos, quan es fan visionats es prioritzen reportatges o altres materials audiovisuals que parlen sobre el cinema, i no les mateixes obres cinematogràfiques. Aquesta manera de presentar el cinema, impedeix el contacte real de l'alumnat amb la *"necessària experiència de confrontació amb l'obra d'art"* de la que parla Bergala.

Després de veure com funcionava, vaig tenir la possibilitat d'introduir el cinema documental al curs. Concretament vaig realitzar dues sessions teòriques en les que vaig intentar explicar i mostrar a través de molts clips i fragments de pel·lícules què és el cinema documental. Posteriorment els vaig encarregar un exercici pràctic, en grups de tres havien d'enregistrar fragments documentals que els servissin per a elaborar un retrat d'una persona o un retrat del seu barri. Tot i que jo no ho

havia previst, la pràctica va continuar amb l'edició dels materials, que van realitzar amb la seva professora. Els resultats són molt desiguals entre els diferents grups, mentre que alguns han aportat materials molt interessants i ho han fet a consciència, altres grups es veu que no s'han esforçat i que han portat un material per complir, però sense tenir en compte les recomanacions que se'ls han donat, per exemple respecte a la importància de l'àudio que enregistrem o als moviments de càmera.

Algunes observacions rellevants que he obtingut en aquesta primera experiència d'acostament als estudiants han estat: que tenen un gran desconeixement del que és el cinema documental i que no n'acostumen a veure, i que generalment l'associen al reportatge televisiu, històric o de naturalesa ja que la referència que en tenen, majoritàriament, és la d'algun familiar que han vist mirant reportatges a la televisió.

Pel que fa a l'exercici pràctic el que he pogut percebre és que tots tenen accés i estan familiaritzats amb aparells d'enregistrament i edició de vídeo, alguns graven amb els telèfons mòbils, altres amb càmeres digitals i la majoria són autònoms a l'hora d'editar. Però mentre que dominen la tècnica, els falten uns mínims coneixements del llenguatge audiovisual i, tret d'alguns casos, no hi ha una reflexió prèvia sobre les imatges, i encara menys els sons, que es volen registrar, ni la seva intencionalitat. Ni molt menys existeix consciència sobre el tipus de plans, enquadraments, moviments de càmera, etc.

Val a dir que en el moment que es va fer la proposta d'exercici, encara no havien rebut la formació teòrica sobre els elements narratius del llenguatge audiovisual, que estava programada en una fase més avançada de l'assignatura. De manera que els vam fer una introducció bastant resumida i perquè tinguessin clars els elements bàsics a tenir en compte pel que fa als enquadraments, als plans, i al registre sonor i visual. Tot i així, no deixa de cridar l'atenció el desfasament entre el domini i l'accés als recursos tècnics i el desconeixement dels elements expressius bàsics del llenguatge audiovisual.

Per últim, remarcar que tinc clar que aquesta ha estat una experiència puntual, amb un grup reduït d'estudiants i que dels resultats obtinguts no se'n poden treure conclusions extrapolables a altres joves. Tot i així, hi ha qüestions de la meva experiència que he corroborat amb en Ramon Breu, que

fa anys que treballa en l'àmbit del cinema amb joves com per exemple el desconeixement que tenen del cinema documental i l'associació estereotipada que fan d'aquest amb els reportatges d'animals, de viatges o de fets històrics. Però alhora també la capacitat de seducció que té el cinema documental quan se superen aquests estereotips.

4. PLANIFICACIÓ ESTRATÈGICA

4.1 LES 9 PREGUNTES CLAU

- **QUÈ:** Introduir en el cinema documental a alguns joves de la ciutat a través d'una programació de *docufòrums*, un taller de creació documental i una sessió de presentació pública dels documentals i del projecte.
- **PERQUÈ:** El cinema documental, tot i que cada vegada arriba a un públic més ampli gràcies a la seva deriva creativa i al seu potencial formador i transformador, és força desconegut per al públic més jove, que l'associa generalment amb reportatges d'animals o històrics.
- **PER A QUÈ:** El coneixement del gènere documental permetrà als estudiants comprendre millor el llenguatge audiovisual, i alhora abordar el debat sobre la representació de la realitat i l'objectivitat, adquirint una perspectiva creativa i alhora crítica, que poden extrapolar a la recepció i a la producció d'audiovisuals en general.
- **PER A QUI:** Joves de Terrassa, estudiants de secundària.
- **QUI:** Alguns membres de l'associació audiovisual Lamalavista i d'altres persones afins a l'associació, que tenim experiència en realització de documentals i en realització de tallers de vídeo participatiu.
- **COM:** Amb el suport de Cinescola, el Festival Docs, el Cinema Catalunya, l'Ajuntament de Terrassa, el Servei de Promoció Educativa, el Servei de Joventut i BaummanLAB
- **QUAN:** Les activitats aniran d'octubre de 2017 a juliol de 2018.
- **ON:** Al Cinema Catalunya i a la Casa Baumann
- **QUANT:** El cost del projecte se situa al voltant dels 15.000 Euros

4.2 MISSIÓ

Acostar el cinema documental als joves de Terrassa i oferir-los eines per a la comprensió i la creació d'obres audiovisuals afavorint la reflexió sobre la representació de la realitat i l'objectivitat.

Lamalavista és una associació amb seu a Terrassa de periodistes i creadors audiovisuals amb àmplia experiència en la realització de pel·lícules documentals des de la qual volem promoure el projecte *Mirades.docs* per acostar els adolescents i joves al cinema de no ficció. Per a això realitzarem diverses activitats formatives que combinin la pràctica creativa amb el visionat de pel·lícules i/o fragments. Pensem que la comprensió i el domini del llenguatge audiovisual han de ser actualment elements fonamentals en la formació dels infants i joves i que el cinema documental i de no ficció és un àmbit molt propici per a treballar la comprensió i l'anàlisi dels continguts audiovisuals des d'una perspectiva creativa i crítica que ens permet aprofundir en qüestions tan importants com la representació de la realitat, la veritat, la subjectivitat, els punts de vista o l'objectivitat.

4.3 VISIÓ

Esdevenir un referent en l'àmbit de l'educació en comunicació audiovisual i en la divulgació del cinema documental a Terrassa, ampliant progressivament l'abast i la qualitat de les nostres activitats a diversos espais tant en l'àmbit de l'educació formal com en altres àmbits com el cultural, el de l'educació en el lleure o el sector associatiu de la ciutat. Contribuir a l'apoderament dels joves participants atorgant-los eines tant per a una lectura més conscient de les obres audiovisuals com per a l'exploració i el desenvolupament del seu propi llenguatge creatiu audiovisual.

4.4 VALORS

- **Democràcia cultural:** Afavorir l'accés no només al consum crític i conscient de continguts audiovisuals, si no també a la creació de continguts i obres audiovisuals pròpies.
- **Educació artística:** Dels joves, a través de l'aproximació sensible i subjectiva a les obres cinematogràfiques de no ficció.
- **Participació:** Dels joves en la selecció i en la creació d'obres audiovisuals i en l'avaluació del projecte.
- **Desenvolupament social:** Amb la generació d'un nou espai de formació i creació artística audiovisual a Terrassa vinculat a l'àmbit educatiu local.

4.5 LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Formació: D'una banda volem donar a conèixer el gènere documental als joves a través de les sessions de cinefòrum, on es presentaran diverses pel·lícules escollides amb la finalitat de poder explorar les principals tècniques narratives i línies creatives del cinema documental alhora que iniciar al públic més jove en aquest gènere cinematogràfic.

Creació: Una segona línia serà la posada en pràctica de l'exploració creativa i la producció de cinema documental i de no ficció que es concretarà mitjançant el taller de creació, on s'abordaran tant les característiques narratives audiovisuals del gènere com les necessitats i qüestions tècniques de producció.

Difusió/Distribució: En una tercera etapa es treballarà també en la distribució i difusió dels treballs realitzats en el taller, acció que servirà també per a donar difusió al projecte i al cinema documental en general.

4.6 OBJECTIUS I INDICADORS

Taula 2. Objectius i indicadors d'avaluació del projecte

Objectius generals	Objectius específics	Objectius operatius	Indicadors d'avaluació
Promoure l'enriquiment de la cultura audiovisual de la ciutadania de Terrassa, particularment d'adolescents i joves. Donar a conèixer el cinema documental, entre els joves de la ciutat.	Realitzar sessions de cinema i formacions, dirigides als joves, que afavoreixin la comprensió dels trets fonamentals del cinema documental.	Realitzar 6 sessions de projecció de cinema documental al Cinema Catalunya amb estudiants de secundària de la ciutat. Comptar amb una ocupació d'almenys el 65% de la capacitat del Cinema Satisfacció dels assistents i col·laboradors	Quantitatius Nombre de sessions realitzades Nombre d'alumnes assistents a les sessions Qualitatius Satisfacció de l'alumnat i el professorat participant Satisfacció de les entitats i institucions col·laboradores
Esdevenir un referent en l'àmbit local pel que fa a cinema i educació. Obrir un espai d'interacció a la ciutat entre cinema documental i educació.	Generar espais a la ciutat, tant dins com fora de l'educació formal, on adolescents i joves es puguin iniciar en la producció i creació de cinema documental.	Realitzar un taller durant el 2018 en el que participin almenys 6 estudiants i es produeixi com a mínim 1 documental. Satisfacció dels participants i col·laboradors	Quantitatius Participants al taller Pel·lícules realitzades Qualitatius Satisfacció dels participants Satisfacció de les entitats i institucions col·laboradores Satisfacció dels talleristes
Difondre el cinema documental entre la població de Terrassa en general.	Difondre el projecte i el cinema documental a la ciutat.	Realitzar un acte de presentació pública dels treballs realitzats al taller amb la participació de mitjans de comunicació i persones rellevants de les institucions que han col·laborat en el projecte.	Quantitatius Nombre d'assistents Mitjans de comunicació presents Qualitatius Satisfacció dels participants i assistents a la presentació Presència de persones rellevants de les entitats i institucions col·laboradores.

4. 7 DAFO

4.7.1 DIAGNÒSTIC INTERN

Taula 3: DAFO – Diagnòstic intern

	FORTALESES	DEBILITATS
RRHH i CULTURA ORGANIZATIVA	<ul style="list-style-type: none">• Les persones que formem l'entitat tenim una àmplia trajectòria en la realització de documentals• Alguns dels membres hem participat també en projectes educatius• Bon funcionament i entesa de l'equip en projectes anteriors• Claredat en la comunicació interna	<ul style="list-style-type: none">• L'associació ha estat inactiva durant els darrers anys• Diferents nivells de compromís dels membres amb el projecte• Dispersió geogràfica dels membres de l'associació
IMATGE, MÀRQUETING I COMUNICACIÓ	<ul style="list-style-type: none">• Els projectes realitzats anteriorment per l'entitat han tingut bons resultats i això fa que la imatge de l'entitat sigui bona• Bones experiències en col·laboracions prèvies amb l'estudi de comunicació losphera	<ul style="list-style-type: none">• La recent inactivitat de l'associació fa que els canals de comunicació i el posicionament de la imatge de l'entitat siguin escassos• Encara no hi ha personal assignat a la comunicació del projecte
RECURSOS MATERIALS I CAPACITAT FINANÇERA	<ul style="list-style-type: none">• Finançament del lloguer de les còpies a través del conveni del cinema Catalunya amb el Festival Docs• Possibilitats de finançament del projecte per part de l'Ajuntament• Poques despeses estructurals	<ul style="list-style-type: none">• Manca de pressupost propi• Incertesa del finançament públic a través de convocatòria de subvencions
CAPACITAT OPERATIVA I QUALITAT DEL PRODUCTE	<ul style="list-style-type: none">• Coneixement en profunditat de l'àmbit del cinema documental i del seu àmbit teòric i acadèmic	<ul style="list-style-type: none">• Experiència i coneixements limitats en l'àmbit de l'educació

4.7.2 DIAGNÒSTIC EXTERN

Taula 4: DAFO – Diagnòstic extern

	OPORTUNITATS	AMENACES
CLIENTS, USUARIS I CIUTADANIA	<ul style="list-style-type: none"> • El cinema és un dels pilars del sector cultural de Terrassa a partir de la ubicació a la ciutat de l'ESCAC, el Parc Audiovisual de Catalunya o el Cinema Catalunya. • Interès per part dels instituts contactats en les activitats proposades 	<ul style="list-style-type: none"> • Poc interès previ dels joves en el cinema documental • Existència de prejudicis vers el cinema documental (reportatges informatius, avorrit, poc entretingut)
PROVEÏDORS I COLLABORADORS	<ul style="list-style-type: none"> • Existència de xarxes amb documentalistes i possibles talleristes i participants del sector (de fora de la ciutat) 	<ul style="list-style-type: none"> • Poca relació amb creadors i cineastes locals, així com amb institucions de l'àmbit del cinema local
COMPETIDORS I PRODUCTES SUBSTITUTIU	<ul style="list-style-type: none"> • Poca oferta d'activitats per a joves relacionades amb el cinema a la ciutat • Cap programa específic d'àmbit local enfocat a la formació i producció de cinema documental 	<ul style="list-style-type: none"> • Oferta àmplia i variada d'activitats complementaries per als instituts • Ja existeix una programació de cinema per a estudiants al Cinema Catalunya
CONDICIONANTS SOCIOECONÒMICS GOVERNAMENTALS	<p>TÈCNICS</p> <p>O</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hi ha interès per part d'institucions i professorat en incloure l'educació en comunicació i l'educació cinematogràfica en els plans d'estudis, o si més no, com a activitat complementària. • No existeix una educació en cinema generalitzada en els programes educatius oficials. 	<ul style="list-style-type: none"> • Limitació del nombre d'hores lectives disponibles dins la programació per a activitats extracurriculars.

5. DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS

A continuació descriurem les 3 activitats previstes i els seus continguts detallats per a les següents línies estratègiques:

1. Formació: *Docufòrums* al Cinema Catalunya
2. Producció: Taller de creació documental *Històries de no ficció*
3. Difusió/Distribució: Presentació pública dels documentals realitzats al taller

5.1 ACTIVITAT I. *DOCUFÒRUMS*

Aclariment terminològic:

- **Cinèforums / Docufòrums:** Un cinefòrum és una sessió de cinema amb un debat organitzat a l'entorn de la pel·lícula projectada. És un terme acceptat per l'Institut d'Estudis Catalans. Docufòrum en canvi, és un terme que no està acceptat per l'Institut d'Estudis Catalans però que s'utilitza per a referir-se a cinefòrums de pel·lícules documentals. Utilitzaré els dos termes alternant-los en algunes parts del text per tal de no fer l'escriptura tant reiterativa.

Una primera activitat dissenyada amb la intenció d'acostar el cinema documental als joves consistirà en la programació d'una selecció de pel·lícules documentals que es projectaran en sessions matinals al Cinema Catalunya. Intentarem que aquestes s'ofereixin a través del catàleg d'activitats del Servei de Promoció Educativa del municipi. Les pel·lícules es presentaran al Cinema Catalunya i cada projecció s'acompanyarà d'un fòrum amb una persona convidada que tingui coneixements del tema que tracta la pel·lícula, també s'entregaran al professorat les propostes pedagògiques perquè puguin seguir treballant a l'aula amb elements de reflexió i debat sobre el visionat. Aquest treball a l'aula es centrarà, en bona mesura, en identificar trets i elements narratius propis del cinema documental, tot i que també es facilitarà la reflexió sobre les qüestions de fons que aborden cada una de les pel·lícules i els recursos expressius del llenguatge cinematogràfic que utilitzen per a fer-ho.

5.1.1 SELECCIÓ DE PEL·LÍCULES I CONVIDATS

Per a facilitar la gestió de drets de reproducció treballarem amb les pel·lícules que formen part del catàleg del Festival Docs, que com he esmentat és un dels festivals de més trajectòria enfocat en aquest gènere i que té una selecció de pel·lícules de gran qualitat cinematogràfica i creativa, tant des del punt de vista estètic com temàtic. També m'interessa el fet que el festival ha col·laborat amb Cinescola per a la selecció i l'elaboració de propostes didàctiques per a la secció Docs & Teens. Establert això, els criteris que tindrem en compte per a escollir les pel·lícules seran:

- Temes d'interès per a joves de la franja d'edat de 14 a 18
- Diversitat temàtica entre elles
- Qualitat tècnica i fílmica
- Innovació i creativitat en la narrativa audiovisual documental

Pel que fa als convidats als fòrums, hem establert dos tipus de convidats, en les dues primeres sessions (*Five days to dance* i *Game Over*) s'aprofitarà la proximitat geogràfica per convidar persones de l'equip de producció de les pel·lícules, per tal que en el fòrum es pugui fer èmfasi en les qüestions més formals i del llenguatge cinematogràfic, pensem que d'aquesta manera les sessions poden servir també per afavorir la 'inciació' dels estudiants en el cinema documental i en la creació audiovisual en general.

Per a la resta de pel·lícules es comptarà amb la presència de persones que tenen coneixements de les temàtiques que tracten els films i l'enfocament del fòrum es centrarà en aquestes tot i que també s'aboldaran qüestions estilístiques o formals de la pel·lícula.

PEL·LÍCULES ESCOLLIDES I CONVIDATS ALS FÒRUMS

FIVE DAYS TO DANCE

FITXA DE LA PEL·LÍCULA

Espanya, 2014

Direcció: Rafa Molés y Pepe Andreu

Producció: Natalia Maestro y José Luis Rubio

Fotografia: José Luis González

Muntatge: Pepe Andreu i Mònica Zamora

So: José Luis Rubio

Música: Joan Valent. Montefuji

Productors: SUICAFilm, REC grabateka estudioa

Durada: 77 minuts

Versió original en castellà, anglès, alemany i basc.

Subtítols en català.

SINOPSI-COMENTARI

El claustre de professors d'una escola concertada de Sant Sebastià, en una decisió audaç i valenta, decideix suspendre les classes de 3r i 4t de

Secundària durant una setmana, i dedicar aquest

temps a ballar per poder preparar un espectacle de dansa. Aquest subversiu projecte té com a artífexs a dues figures de la dansa internacional, la basca Amaya Lubeigt i l'holandès Wilfried Van Poppel. Davant d'aquesta situació, entre els nois i noies apareixeran diferents actituds, de l'entusiasme fins a l'escepticisme; de l'interès a la vergonya. Però els espectadors també observarem un mar de fons. Com en tots els grups d'estudiants: antics greuges entre alumnes, històries soterrades de *bullying*, avorriment o desmotivació. Paral·lelament, entre bona part del professorat s'explicitarà una actitud crítica i, també, una sensació d'apatia i displicència, de saber del cert que allò que fas cada dia, de manera rutinària, serveix de poc per a la formació de l'alumnat que tens davant teu. Malgrat els complexos, les resistències i les inhibicions, a poc a poc la força del llenguatge de la música i de la dansa, el mestratge en saber dinamitzar el grup

d'alumnes i en gestionar les emocions aniran superant obstacles. Els tímids deixaran de ser-ho, els que se'n burlen oblidaran les seves bromes. Tothom començarà a prendre consciència de la transcendència del projecte que els està unint.

El visionat de Five Days to Dance és tota una experiència que ens reconcilia amb el paper d'educador, que emociona i que enforteix. Però també és un bellíssim film que conté imatges extraordinàries. Una obra dirigida pels valencians Rafa Molés i Pepe Andreu, amb una esplèndida partitura de Joan Valent. Un documental que eleva aquest gènere cinematogràfic, que interpreta creativament la realitat, que ens aporta coneixement i ens ajuda a comprendre la condició humana.

FÒRUM

S'intentarà comptar amb un dels directors o productors de la pel·lícula, com que és el primer fòrum es centrarà en el procés de creació d'una pel·lícula documental i també en el tema de la importància de l'art en l'educació, que pot referir-se tant al cinema com a l'experiència que tracta la pel·lícula.

GAME OVER

FITXA DE LA PEL·LÍCULA

Espanya, Alemanya, 2015

Direcció: Alba Sotorra

Guió: Isa Campo

Direcció de fotografia: Jimmy Gimferrer

Producció executiva: Carles Pastor, Marta Figueras, Dirk Manthey

So: Alejandro Fernández

Edició: Cristóbal Fernández

Productors: Mar Sáez, Mariona Claveria, Ángeles Hernández

Durada: 78 minuts

Versió original en català, castellà i persa

SINOPSI-COMENTARI

La jove documentalista Alba Sotorra (Barcelona, 1980) ens presenta a *Game Over* (2015) la història de Djalal. Djalal és un jove que estava obsessionat amb jocs de guerra fins i tot abans de començar a caminar. Criat com a fill únic d'una família catalana (mare catalana i pare iranià) de classe mitjana, els seus pares li van donar tots els capricis que se li acudien. Tenia tot tipus d'armes de joguina per jugar a la guerra, però a mesura que creixia els seus jocs es van fer més sofisticats i perillosos i les armes van ser de veritat.

Un dia Djalal va començar a enregistrar-se en vídeo en operacions i aventures militars, i a situar-les després a Youtube, convertint-se d'aquesta manera en *Lord_Sex*, un personatge mundialment conegut en el ciberespai. El seu camí i les seves ànsies d'acció i de guerra el van portar a allistar-se a l'exèrcit espanyol i marxar com a voluntari a l'Afganistan. Però les guerres tenen poc a veure amb els videojocs o les ficcions de Hollywood, així que Djalal, després de dos anys, va tornar a casa. Desencantat, es va trobar amb que el seu entorn immediat havia canviat a causa de la crisi econòmica. Però en el seu cas van confluïr altres crisis, que juntes van constituir una crisi absoluta, total: la educativa, la familiar, la profunda crisi de valors de nostre món. El joc s'havia acabat i Djalal es va trobar abocat a trobar el seu propi lloc en el món real.

Alba Sotorra, cineasta inquieta i d'acció, compromesa amb les noves formes d'expressió audiovisual, i interessada en buscar noves mirades, arrenca la seva pel·lícula a l'actualitat, a la casa que Djalal comparteix amb el seu pare, Hansi, amb el que parla ben poc. Hansi critica la actitud bel·licista del seu fill, a pesar de haver-la promogut des d'un principi. Els dos comparteixen una casa a Santa Coloma de Farnés (Girona), que s'ha de vendre perquè el pare no té feina i els deutes s'acumulen. També apareix la mare, l'Anna, ja separada del pare, que a diferència del Hansi actua de manera protectora i comprensiva amb les decisions (o les no decisions) del seu fill. I finalment, també coneixerem la Cristina, la xicota del noi, silenciosa, inexpressiva, que comparteix amb en Djalal el seu particular món.

Aquest singular documental, formalment inquiet i creatiu, apropa l'espectador a un marc de reflexió sobre alguns espais obscurs de la nostra societat contemporània, tristament absurds. Una societat caracteritzada entre d'altres deliris per un entreteniment compulsiu, per un entorn

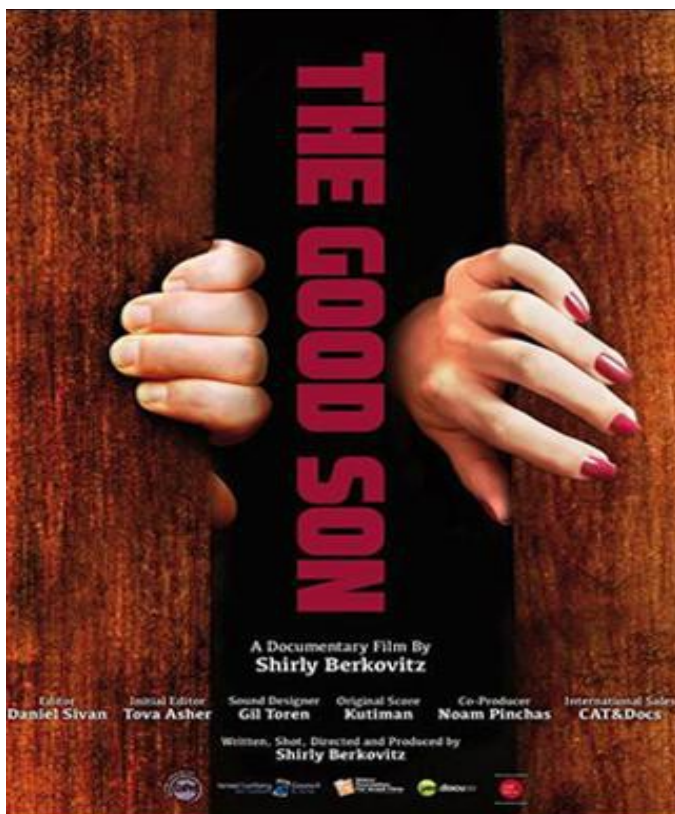
mediàtic que ens condueix a l'alienació, per determinats continguts demencials de les xarxes socials o per la manca de criteri d'algunes famílies.

Hi ha alguna cosa a Game Over que impacta i commou: Djalal és un jove malalt per les armes, per la guerra, per les actituds violentes; que ha dedicat part de la seva vida a coquetejar amb la (in)cultura de la violència. Però no és nord-americà. No viu ni a Alabama ni a Minnesota. Viu aquí. Parla la nostra llengua. Sona tan a prop que fa mal. És tan proper que intranquil·litza.

FÒRUM

S'intentarà comptar amb la directora Alba Sotorra, que viu a Barcelona, per al fòrum. S'abordarà el debat des de la perspectiva de la direcció d'una pel·lícula documental i també com ha treballat en la selecció del tema, el seguiment dels personatges i el guió.

THE GOOD SON

FITXA DE LA PEL·LÍCULA

Israel, 2013

Direcció: Shirly Berkovitz

Productors Executius: Shirley Berkovitz,
Noam Pinchas

Fotografia : Shirley Berkovitz, Nitzan
Moshe

Edició : Daniel Sivan

So : Gil Toren

Música : Kutiman

Durada: 52 minuts

Versió original en hebreu subtitulada en
català

SINOPSI-COMENTARI

Què passa pel cap d'un jove que decideix complir el seu somni a qualsevol preu? On hi ha el límit entre la realització personal i la fidelitat i honestat cap a la família? Or és un noi israelià de 22 anys que, mentint als seus pares, decideix seguir endavant i canviar de sexe. Un retrat apassionant sobre la por, el dubte, la importància de la família i la força de voluntat de ser un mateix.

The Good Son (2013), de Shirly Berkovitz, segueix les experiències de l'Or en el procés per canviar el seu cos mitjançant la cirurgia. L'Or va contactar amb la cineasta abans del canvi, lliurant-li unes cintes de vídeo en què es gravava explicant la seva història. Aquestes cintes conformen la introducció del documental. Després, Berkovitz segueix el protagonista del documental en el seu viatge a Tailàndia, durant la intervenció quirúrgica i, finalment, en la tornada a Tel Aviv amb el retrobament traumàtic amb la seva família.

FÒRUM

En aquest cas degut a la llunyania de l'equip de producció, es convidarà algun membre de Chrysallis - Associació de famílies de menors trans. L'abordatge del fòrum serà temàtic i es centrarà en la temàtica de la transsexualitat en infants i joves, tot i que també hi haurà lloc per a un breu anàlisi formal de la pel·lícula.

BICICLETES VS. COTXES

FITXA DE LA PEL·LÍCULA

Suècia, 2015

Direcció: Fredrik Gertten

Producció executiva: Fredrik Gertten, Chris Paine

Disseny de so: Alexander Thörnqvist

Edició: Benjamin Binderup, Morten Giese, Klaus de León Heinecke, Sascha Fülcher, Phil Jandaly

Música: Florencia Di Concilio

Durada: 91 minuts

Versió original en anglès, portuguès i espanyol, subtitulada en català i castellà

SINOPSI-COMENTARI

El món està immers en una gran crisi global que tard o d'hora s'haurà d'afrontar: el canvi climàtic, l'esgotament dels recursos fòssils, i la contaminació urbana i dels oceans. La bicicleta s'erigeix com una poderosa eina per al canvi, però la indústria automobilística inverteix milions de dòlars cada any per afavorir els seus negocis. Bicycles vs. Cotxes ens presenta diversos activistes i pensadors que lluiten per aconseguir ciutats més sostenibles. Es neguen a deixar d'anar amb bicicleta, tot i l'augment del nombre de morts en accidents de trànsit.

Som davant d'una lluita desigual per l'espai urbà. Els poders, forces i conseqüències d'utilitzar un cotxe o una bicicleta per a desplaçar-se són molt diferents, i l'auge i influència que té des del segle passat el cotxe i la seva indústria es presenta com un imperi que sembla indestructible.

La pel·lícula ens porta a diferents ciutats del món i en totes elles el panorama és el mateix: riuades i riuades de vehicles a motor en moviment, ocupant l'espai, en parada forçosa o descansant per a poder seguir contaminant el dia següent. Com no podia ser d'altra forma, el director suec Fredrik Gertten pren partit pel cantó més dèbil, mitjançant les seves imatges, entrevistes, veus en off dels testimonis o estadístiques.

El cas de Los Angeles és especialment esfereïdor, ja que se'ns explica que el transport públic va passar de ser el millor del món a principis del segle XX, fins a ser residual a principis del XXI, ja que una determinada empresa automobilística va comprar la companyia de transport públic per reduir-la a la mínima expressió. És especialment aclaridor que les dues ciutats més envejades pels ciclistes, Copenhagen i Amsterdam, no disposin d'una indústria nacional de l'automòbil.

El film intenta buscar respostes sobre qui i per què es prenen les decisions en matèria de trànsit a les ciutats, amb quins criteris i qui ho finança. Les companyies automobilístiques a través de la seva pressió (per què no dir corrupció?) aconseguen que els governants prenguin decisions que clarament les afavoreixen. Per altra banda, la publicitat aconsegueix equipar l'automòbil amb la riquesa, aconsegueix presentar el cotxe com un símbol d'estatus social superior, aconseguint que el consumidor passi per alt els col·lapses circulatoris, el soroll, les malalties respiratòries i la invasió de l'espai públic i privat.

FÒRUM

En aquest cas es comptarà amb membres de Biter - Associació Biciterrassa Club. L'abordatge del fòrum serà temàtic i es centrarà en el tema de la mobilitat urbana. També hi haurà lloc per a un breu anàlisi formal de la pel·lícula.

CHINA BLUE

FITXA DE LA PEL·LÍCULA

EUA 2005

Direcció: Micha X. Peled

Producció: Teddy Bear Film de San Francisco en associació amb ITVS, en col·laboració amb la Corporation for Public Broadcasting, la Sundance Documentary Fund i la NAATA

Fotografia: Micha X. Peled

Muntatge: Manuel Tsingaris

So: Song Chen

Música: Miriam Cutler

Durada: 54 minuts

Versió original en cantonès, anglès, mandarí i sichuan. Versió en català de Televisió de Catalunya.

SINOPSI-COMENTARI

Rodat clandestinament i sota unes condicions difícils a la Xina, aquest documental mostra, des d'un accés privilegiat, el que tant la Xina com les grans marques internacionals s'entesten a amagar: com es produeix la roba que nosaltres comprem.

China Blue ens endinsa en una fàbrica de texans, on una noia de setze anys, la Jasmine, intenta sobreviure a les difícils condicions laborals. La seva vida es creua amb la d'altres companyes i amb

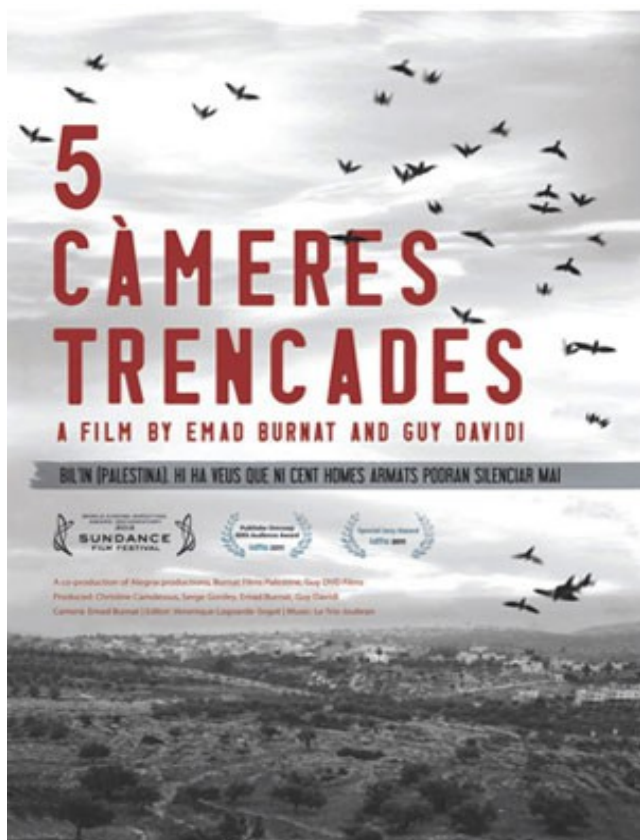
la del director de la fàbrica on treballa, el senyor Lam. Tal com milions de noies han fet abans, la Jasmine abandona el seu poblet per treballar en una fàbrica a la ciutat. Ràpidament, la seva il·lusió inicial per aconseguir diners per a la seva família s'esvaeix. Es troba sobreesaturada per jornades laborals llarguíssimes i angoixada pels retards en els pagaments. El seu únic consol és l'amistat que neix amb les seves companyes de feina.

Per tal d'aconseguir noves comandes de compradors occidentals, el senyor Lam acorda preus extremadament baixos i uns terminis de lliurament ajustadíssims. Com a conseqüència d'aquest model de gestió empresarial, es retallen els salaris i es força les noies a treballar sense parar durant jornades de 20 hores. Si les noies s'adormen, se les multa amb una rebaixa considerable del sou. Per evitar-ho, s'aguanten les parpelles amb unes pinces d'estendre la roba. China Blue dibuixa un matisat, tendre i colpidor retrat sobre el dia a dia d'unes joves treballadores de la nova Xina. A la vegada, proporciona un informe actualitzat i alarmant sobre les pressions econòmiques que instauren les companyies occidentals i les conseqüències humanes que això provoca.

FÒRUM

Per a aquest fòrum es convidarà una persona de l'organització Setem que coordina des de l'any 97 la campanya roba neta a l'estat espanyol i s'abordarà des de la perspectiva del comerç just, la importància de fer-nos conscients del que impliquen els nostres consums i les alternatives que existeixen. També es farà una breu introducció a les qüestions cinematogràfiques més rellevants del film.

CINC CÀMERES TRENCADES (FIVE BROKEN CAMERAS)

FITXA DE LA PEL·LÍCULA

França, Israel, 2011

Direcció: Emad Burnat i Guy Davidi

Producció: Christine Camdessus, Serge Gordey, Emad Burnat i Guy Davidi

Fotografia: Emad Burnat

Muntatge: Véronique Lagoarde-Ségot i Guy Davidi

Música: Le Trio Joubran

Durada: 90 minuts

Versió original en anglès, hebreu i àrab
subtitulada en català i castellà.

SINOPSI-COMENTARI

Emad és un palestí aficionat a les càmeres domèstiques. Viu a Bil'in, a l'oest de la

ciutat de Ramallah, a Cisjordània. El 2005 les excavadores israelianes arriben al poble per construir un mur que delimitarà el perímetre d'un gegantí assentament jueu. Amb la seva càmera, Emad grava aquests primers moviments. Cinc anys i cinc càmeres de vídeo li faran falta per enregistrar la història de la resistència del seu poble a l'opressió israeliana i, en paral·lel, el creixement del seu fill Gibreel, nascut els primers dies del moviment ciutadà. Mentre els atacs israelians destrossen una càmera rere l'altra i, amb elles, les vides d'alguns dels seus companys vilatans, Emad segueix adquirint noves càmeres i filmant el que passa al seu voltant. El film està dirigit per dos directors, un palestí i un israelià. Emad Burnat és un càmera i fotògraf freelance palestí. Ha treballat per a diversos canals de televisió com Al-Jazeera, els Canals 1, 2 i 10 israelians, la Televisió Palestina, i en múltiples ocasions, també per a l'agència Reuters. Les seves imatges han estat utilitzades per a diversos documentals sobre el conflicte israelià-palestí, però Cinc càmeres trencades és el primer documental que dirigeix. Guy Davidi, nascut a Jaffa (Israel), és documentalista i professor de cinema. Ha dirigit, muntat i gravat pel·lícules des dels 16 anys, però s'ha estrenat en el món del

llargmetratge amb Interrupted Streams, estrenada al Festival Internacional de Cinema de Jerusalem.

FÒRUM

En aquest cas intentarem comptar amb Laura Arau, comunicadora i realitzadora audiovisual, participant del projecte Rumbo a Gaza i participant l'any 2010 de La Flotilla de la Libertad, que va ser assaltada pel govern israelià, en un atac en què van morir 9 activistes.

5.1.2 PROPOSTES DIDÀCTIQUES

En aquesta primera etapa del projecte, les propostes didàctiques que s'entregaran al professorat per donar continuïtat al treball de les projeccions seran les elaborades per Cinescola, aquesta opció s'ha acordat amb Ramon Breu i la referència al seu treball apareixerà en tots els materials promocionals del projecte. Els dossiers de Cinescola, elaborats per a cada pel·lícula (veure annex 1) contenen la següent informació:

- Sinopsi – comentari
- Fitxa de la pel·lícula: títol, equip tècnic i artístic, durada, país, etc.
- Pantalla d'activitats: proposta d'activitats per fer amb l'alumnat després de veure la pel·lícula
- Llenguatge i tècniques audiovisuals: Activitats i reflexions al voltant del llenguatge i la narrativa audiovisual utilitzada per explicar la història.
- Tràveling de lectures: Lectures relacionades amb algunes de les temàtiques de fons de la pel·lícula i proposta d'activitats vinculades a aquests temes.
- Contracamp: aspectes didàctics per al professorat: Inclou informacions útils per al professorat, com:
 - A quines matèries i/o temaris es pot vincular la pel·lícula
 - Elements de debat i relacions que es poden establir
 - Objectius formatius
 - Criteris d'avaluació

5.1.3 ESTRUCTURA I DURADA DE LES SESSIONS

Les sessions de cinefòrum s'estructuraran de la següent manera:

- Rebuda dels assistents
- Breu introducció agraint l'assistència als participants, presentació del projecte i breu introducció del cinema de no ficció. Presentació de la pel·lícula que es veurà i de la persona convidada al fòrum.
- Sessió de visionat. Les pel·lícules escollides tenen una durada d'entre 50 i 91 minuts.
- Fòrum: la persona convidada farà una exposició d'uns 30 o 40 minuts i posteriorment s'obrirà torn de paraules perquè els assistents puguin comentar o preguntar el que vulguin.

En total cada sessió pot tenir una durada d'entre 1'45 a 2'45 hores, depenent de la durada de la pel·lícula i del debat.

5.2 ACTIVITAT II. TALLER DE CREACIÓ DOCUMENTAL *HISTÒRIES DE NO FICCIÓ*

5.2.1 DESCRIPCIÓ GENERAL DEL CURS

El taller consistirà en una introducció teòrica al cinema documental seguit d'una sèrie de sessions teòric-pràctiques en que s'abordaran els diferents coneixements tècnics i expressius per a produir una pel·lícula documental.

Durada del taller: 45 hores

Participants: 12 participants que es dividiran en 2 grups de 6 per a la realització dels documentals.

Cost total del taller: 2.250 Euros

Cost per participant: 187,5 Euros per participant

Dates orientatives: 3 al 21 de juliol de 2018

5.2.2 ESTRUCTURA

Les sessions s'estructuraran en sis grans blocs temàtics, que es repartiran de la següent manera:

Primer bloc: La narrativa audiovisual (4 hores)

- Breu introducció a la narrativa audiovisual
 - Plans, moviments de càmera, seqüències, muntatge
- Gèneres audiovisuals: Ficció, documental i altres gèneres

Segon bloc: El cinema documental o de no ficció (4 hores)

- Cinema documental o de no ficció: presentació o representació de la realitat?
- Història i evolució del cinema documental: les fronteres de la ficció
- Classificació del cinema documental segons Bill Nichols: expositiu, reflexiu, observacional, interactiu-participatiu, performatiu i poètic.
- Principals elements narratius dels cinema documental: descripció, entrevista, diàlegs, veu en off, imatges d'arxiu, grafismes, altres.

- Anàlisi de fragments de diversos tipus de cinema documental

Tercer bloc: Preproducció (7 hores)

- En què consisteix la producció?
- Recerca de recursos
- Personatges
- Guió
- Locacions
- Repartiment de tasques
- Planificació del rodatge

Quart bloc: Rodatge (15 hores)

- Introducció a la tecnologia audiovisual
- Ús de la càmera de vídeo: exercicis pràctics
- Gravació en diferents contextos i situacions (interior, exterior, seguiment, entrevista)
- Enregistrament de la nostra pel·lícula

Cinquè bloc: Postproducció (12 hores)

- Edició digital no lineal
 - Visionat i captura d'imatges
 - Muntatge o la capacitat de reescriure la nostra història
 - Software d'edició
- Etalonatge o correcció de color
- Postproducció d'àudio
- Animació i efectes
- Exportació de vídeo
 - Formats de vídeo comprimit
 - Publicació en DVD /
 - Publicació en web

Sisè bloc: Distribució (3 hores)

- Estratègies de distribució
 - Distribució tradicional
 - Les possibilitats d'internet

5.2.3 CALENDARI DE SESSIONS

Taula 5: Programació Taller de creació

	dilluns	dimarts	dimecres	dijous	divendres	Dissabte	diumenge
Setmana 1		16 – 20h Narrativa i gèneres audiovisuals		16 – 20h Cinema documental o de no ficció		10-14h Preproducció 15-18h Preproducció	
Setmana 2		16 – 20h Tècniques de rodatge		16 – 20h Rodatge		10-14h Rodatge 15-18h Rodatge	
Setmana 3		16 – 20h Postproducció		16 – 20h Postproducció		10-14h Postproducció 15-18h Estratègies de distribució	

5.2.4 CONTINGUTS PER SESSIONS

SESSIÓ 1: NARRATIVA I GÈNERES AUDIOVISUALS (4 HORES)

- Presentació del grup, exposició d'interessos i de coneixements previs en l'àmbit cinematogràfic i en el cinema documental
- Gèneres audiovisuals: ficció, documental, reportatge, videoclip, animació, espot, experimental, etc

- Definició de cinema documental amb visionat de fragments
 - Documental vs. Reportatge
 - Presentació o representació de la realitat
 - Cinema de no-ficció: discurs o representació, gèneres de no-ficció i gèneres híbrids.
- Introducció als elements bàsics de la narració audiovisual (depenent del nivell i els coneixements previs del grup s'aprofundirà en aquests o es farà un repàs general) :
 - el punt de vista
 - l'enquadrament, el camp i el fora de camp
 - tipus de pla i angle
 - moviments físics i òptics de càmera
 - muntatge: la seqüència
- Primera pluja d'idees per als temes de les pel·lícules que es faran en grup

SESSIÓ 2: HISTÒRIA I EVOLUCIÓ DEL CINEMA DOCUMENTAL (4 HORES)

- Història i evolució del cinema documental
 - El documental que no tenia consciència de ser-ho: Lumiere, Fructuós Gelabert
 - Inicis del cinema documental: Anys 20: Flaherty y Vertov
- Classificació del cinema documental segons Bill Nichols: expositiu, reflexiu, observacional, interactiu-participatiu, performatiu i poètic. Visionat d'exemples.
- Principals elements narratius del cinema documental: descripció, entrevista o diàlegs, veu en off, música, imatges d'arxiu, fotografia, grafismes i animacions, etc. Visionat d'exemples.
- Visionat comentat de fragments de diversos tipus de cinema documental

Al final de la sessió es constituïran els dos grups i s'acabaran de definir els dos temes per als dos rodatges

SESSIONS 3 I 4: PREPRODUCCIÓ (7 HORES)

- En què consisteix la producció?

- L'art de fer real un projecte: recursos humans, recursos materials, logística, qüestions legals, finançament, etc.
- Recerca de recursos
 - Què necessitem i com podem aconseguir-ho: col·laboracions i finançament.
- Personatges
 - Qui seran els protagonistes de la nostra pel·lícula? Com ens hi relacionem? Com els filmem?
- Guió
 - En què consisteix el guió en el cinema documental?
 - Guió de rodatge / guió de muntatge
- Locacions
 - On gravarem la pel·lícula
 - Qüestions a tenir en compte: il·luminació, permisos, preparació de l'espai.
- Repartiment de tasques
 - Qui farà què en el nostre equip?
- Planificació del rodatge
 - Planificació d'escenes i preproducció: comencem a fer possible la pel·lícula.

SESSIÓ 5: TÈCNiques DE RODATGE (4 HORES)

- Breu introducció teòric-pràctica a la tecnologia audiovisual
 - Càmera, trípodes, equips de so, elements d'il·luminació
 - Gravació en diferents contextos i situacions (interior, exterior, seguiment, entrevista)
- Ús de la càmera de vídeo: Exercicis pràctics
 - Entrevista interior/exterior
 - Retrat persona
 - Retrat espai interior/exterior
 - Veu en off
- Visionat i comentari dels exercicis pràctics
- Visionat d'exemples amb fragments d'entrevistes, retrats i veus en off.
- Sessió de dubtes de preproducció i producció

SESSIONS 6, 7 I 8: RODATGE (11 HORES)

- La planificació d'aquestes sessions serà flexible per adaptar-nos a les necessitats de cada pel·lícula, no podem preveure'n gaire els continguts perquè dependrà de les històries que s'hagin d'enregistrar, els personatges, les locacions, etc.
- En cas que algun rodatge s'hagi de fer en un horari diferent al plantejat per al taller hi ha flexibilitat per poder moure aquestes sessions de rodatge.
- En aquestes sessions serà clau l'acompanyament dels talleristes que actuaran com a guies i vetlladors durant tot el rodatge, intentarem reforçar-los amb la presència d'un membre de l'associació en cada un dels grups.

SESSIONS 9, 10 I 11: POSTPRODUCCIÓ (12 HORES)

Aquestes sessions es faran a la sala de postproducció i s'intercalaran els continguts teòrics amb la seva posada en pràctica.

- Fem el nostre guió de muntatge: reescriure la nostra història amb el material que tenim
- Edició digital
 - Software d'edició: Introducció als elements bàsics de Final Cut
 - Visionat i captura de les nostres imatges
 - Muntatge de les imatges i el so: ordenació al time-line, transicions, etc
- Etalonatge o correcció de color bàsica amb el mateix software d'edició.
- Postproducció d'àudio bàsica amb el mateix software d'edició
- Animació i efectes bàsics amb el mateix software d'edició o amb algun altre en cas de requerir-ho.
- Exportació de vídeo
 - Formats de vídeo comprimit als que podem exportar la pel·lícula per a diferents usos.
 - Publicació de la nostra pel·lícula en DVD
 - Publicació de la nostra pel·lícula a la web

Tot el procés estarà acompanyat dels talleristes i puntualment de dues persones de l'associació que també atendran i resoldran els dubtes que puguin tenir els estudiants pel que fa a les qüestions tècniques i estilístiques.

En cas de necessitar hores extres per a finalitzar les pel·lícules es negociarà amb BaumannLab.

SESSIÓ 12: DISTRIBUCIÓ (3 HORES)

- Estratègies de distribució: com podem fer arribar la nostra pel·lícula a més gent
 - Model tradicional: Festivals, presentacions públiques, televisions, Venda de DVD's
 - Les possibilitats de la xarxa: Publicació a Youtube o a Vimeo, publicació i viralització en xarxes socials

5.3 ACTIVITAT III: PRESENTACIÓ DELS DOCUMENTALS DEL TALLER

Un cop finalitzat el taller, amb una setmana de marge per si cal acabar alguns detalls de la postproducció, es presentaran els documentals en una projecció oberta al públic al Bau House, la cafeteria i espai cultural, que hi ha als baixos de la Casa Bauman i que està equipada amb tot el necessari per a fer projeccions (projector, pantalla, cadires, etc.).

L'acte començarà amb una presentació del projecte per part de socis de Lamalavista, fent èmfasi en les possibilitats expressives i educatives del cinema documental i en les nostres experiències com a realitzadors/es audiovisuals. També es convidarà a fer una breu intervenció a la responsable del BaumannLab i algun representant de l'Ajuntament.

Posteriorment es procedirà a presentar les pel·lícules per part dels seus realitzadors, els participants del taller, juntament amb els talleristes presentaran les obres i explicaran el procés de realització i els aprenentatges adquirits en el procés. Quan acabi la presentació dels curts es farà un petit fòrum amb aquests i s'obrirà un torn de paraules per a observacions i preguntes.

L'acte acabarà amb l'actuació musical d'un dels grups que assagen als bucs de la Baumann, Aini's Answer i s'oferirà un refrigeri als assistents. Es convidaran mitjans locals i s'intentarà que l'acte tingui el màxim de repercussió mediàtica. Des de la organització també es faran fotografies i vídeos que es compartiran posteriorment a la web i xarxes socials.

Data: dissabte 28 de juny

PROGRAMA

- 18: 30 hores – Presentació de l'acte i parlaments
- 19h – Presentació de les pel·lícules i del procés per part dels seus participants
- 19:20 – 20 h – Projecció dels documentals
- 20 h - 20:45 h– Fòrum amb els realitzadors i torns de paraula
- 20:45 – 22h – Concert i pica-pica

Posteriorment a aquesta presentació pública on s'estrenaran les pel·lícules, s'exploraran altres vies de distribució i difusió com:

- Presentació a la televisió local de Terrassa
- Presentacions als INS dels participants o d'altres
- Publicació al canal de Vimeo i a la web de l'entitat
- Difusió en xarxes socials

6. PLA DE RECURSOS HUMANS

He identificat sis àrees de treball que s'han de cobrir per a dur a terme les activitats plantejades:

- Disseny del projecte
- Coordinació general i producció
- Dinamització dels docufòrums i tallers
- Disseny gràfic
- Disseny web
- Comunicació

Aquestes sis àrees de treball s'agruparan i es concretaran en els següents quatre perfils:

- Disseny del projecte, coordinació general i producció
- Disseny gràfic i web
- Comunicació
- 2 talleristes/dinamitzadors

A més, hi ha la Junta directiva de l'associació, que tindrà un rol consultiu i disposarà en tot moment d'informació actualitzada del desenvolupament de totes les fases del projecte. Les opinions dels membres de la Junta es tindran en compte però la coordinadora tindrà autonomia per a prendre les decisions que cregui referents a la gestió i a la realització de les activitats.

6.1 DESCRIPCIÓ DE PERFILS

JUNTA DIRECTIVA DE L'ASSOCIACIÓ

El paper de la Junta directiva de l'associació, serà fonamentalment consultiu, tot i que algunes de les persones de la Junta poden assumir tasques concretes que es requereixin en algun moment puntual. Els membres de la Junta participaran en la concepció general del projecte i les decisions estratègiques, però no en les decisions concretes de producció i planificació.

Junta de Lamalavista: Helena Sala (presidenta), Daniel Carrasco (vicepresident), Carlos Collazos (secretari) Leonor Jiménez (tresorera).

Totes les persones de la Junta, tenim coneixements en cinema documental i en l'àmbit de l'educació reglada i no reglada, en cinema i audiovisuals i per tant tots tenim criteri per a poder fer aportacions al projecte.

DISSENY DEL PROJECTE, COORDINACIÓ GENERAL I PRODUCCIÓ

Funcions

- Disseny i planificació del projecte i de les seves activitats
- Disseny d'estratègia de finançament i de pressupostos i control pressupostari
- Disseny de producció i producció
- Coordinació pedagògica i disseny d'activitats
- Acompanyament i orientació al professorat dels cursos assistents als docufòrums
- Planificació dels continguts del taller de creació
- Planificació i supervisió de l'estratègia comunicativa
- Recerca de recursos i finançament
- Relacions Públiques i cerca d'aliances
- Coordinació amb centres educatius i altres institucions que es vinculin al programa

Coneixements i habilitats

- Visió general del projecte
- Coneixements previs i experiència en gestió de projectes i coordinació d'equips de treball
- Experiència en cerca de finançament i gestió de pressupostos
- Coneixements mínims en educació i dinàmiques participatives
- Coneixement del teixit cultural i educatiu local
- Coneixements en cinema documental
- Habilitats comunicatives
- Lideratge
- Capacitat per a treballar en xarxa

Tipus de contractació: Es realitzarà un contracte de treball temporal a temps parcial de 33 hores mensuals, acollint-nos al conveni col·lectiu del sector del lleure educatiu de amb la categoria de tècnic/a de gestió, per a la qual s'estableix un salari mínim de 19.552,53 Euros bruts mensuals per

14 pagues. En aquest cas amb la dedicació horària de 33 hores serien 267,95 bruts mensuals, que amb les pagues prorratejades quedaria en 312,61 Euros.

Inici activitat: Setembre 2016

Inici contractació: Octubre 2017

Finalització: Juliol 2018

Salari Brut: 312,61 Euros bruts mensuals amb pagues prorratejades

Salari Net: 287,60 Euros nets mensuals amb pagues prorratejades

Observacions: Tot i que les tasques de planificació i preproducció s'han iniciat des de setembre de l'any passat, fins ara es considera treball voluntari ja que és una persona de la junta de l'entitat qui les està fent i es considera massa arriscat comprometre's amb un contracte laboral mentre no hi hagi assegurats uns recursos mínims per a poder-hi fer front. Per tant, la contractació, es durà a terme un cop s'hagin garantit els recursos i el pressupost mínim necessari per a tirar endavant el projecte, segons les nostres previsions a l'octubre de 2017. Fins aleshores, es contractarà una assegurança de responsabilitat civil i d'accidents. Des de l'octubre fins al juliol, la distribució horària serà desigual concentrant-se amb més intensitat als mesos on hi ha activitats programades, però es valora establir un sou fix considerant una dedicació de 33 hores mensuals de mitjana.

DISSENY GRÀFIC I WEB

Funcions:

- Disseny d'imatge gràfica del projecte
- Disseny i posada en marxa de la web del projecte d'acord amb els requisits establerts per la coordinadora
- Disseny de dossiers informatius i materials promocionals de les activitats

Habilitats i coneixements:

- Coneixements i experiència en creació de logotips i d'imatge gràfica
- Coneixements en creació i gestió de pàgines web
- Experiència en disseny gràfic i domini dels formats i el software utilitzats en aquest àmbit

Tipus de contractació: Serveis de professionals externs

Pagament

- Disseny gràfica projecte: 250 Euros (IVA inclòs)

- Disseny i posada en marxa web del projecte: 500 Euros (IVA inclòs)
- Disseny Dossier promocional docufòrums: 120 Euros (IVA inclòs)
- Disseny cartell i volant promocional taller creació: 80 Euros (IVA inclòs)

Subtotal: 950 Euros (IVA inclòs) als quals se'ls aplicarà una retenció del 15% a compte de l'IRPF.

Forma de pagament: 30% anticipat i la resta fins a 2 mesos després de l'entrega.

COMUNICACIÓ

Funcions:

- Disseny de l'estratègia comunicativa juntament amb la coordinadora del projecte
- Creació i dinamització de perfils del projecte a les xarxes socials
- Actualització de la pàgina web
- Creació de continguts gràfics, audiovisuals i textuais per a publicar a la web i a les xarxes socials de l'entitat.
- Elaboració i ampliació de la Base de Dades
- Suport al networking de l'entitat

Habilitats i coneixements

- Experiència en comunicació corporativa
- Coneixements en gestió de pàgines web
- Coneixements i experiència en gestió i dinamització de xarxes socials
- Coneixements mínims del sector cultural i/o educatiu de la ciutat i de la comarca
- Preferiblement experiència en comunicació cultural i/o de projectes educatius

Tipus de contractació: Contracte laboral temporal 20 hores al mes, acollint-nos al conveni conveni col·lectiu del sector del lleure educatiu amb la categoria d'oficial administratiu/va amb un sou brut anual de 15.944,62, que per les 20 hores setmanals serien 1.854,02 mensuals.

Inici: octubre 2017

Finalització: juny 2018

Salari brut mensual: 154,50 Euros (pagues prorratejades)

Salari net mensual: 142,14 Euros (pagues prorratejades)

Lloc de treball: casa o oficina pròpies

Observacions: si la persona contractada fos autònoma, hi ha la possibilitat de fer-li un contracte com a personal laboral extern

TALLERISTES

Funcions:

- Dinamització de les sessions teòric-pràctiques del taller de creació audiovisual
- Acompanyament dels participants en els processos de preproducció, enregistrament, edició i postproducció del seu projecte audiovisual

Coneixements i habilitats

- Coneixements de cinema documental
- Experiència en la realització de documentals
- Experiència i coneixements en producció audiovisual
- Domini de diversos tipus de càmeres d'enregistrament de vídeo
- Coneixement de les tècniques d'enregistrament en diverses condicions de llum i so
- Coneixement i domini dels softwares d'edició i de postproducció de vídeo
- Coneixement dels procediments i formats d'importació i exportació de vídeo

Tipus de contractació: Per la seva activitat formativa els talleristes emetran un rebut sense IVA, modalitat permesa per a activitats de formació que no son l'activitat principal del professional i que es consideren rendiments del treball derivats de la seva activitat econòmica principal. Se'ls aplicarà una retenció del 15%.

Inici: 3 de juliol de 2018

Finalització: 21 de juliol de 2018

Sou brut per tallerista: 800 Euros

Sou net per tallerista: 680 Euros

6.2 EQUIP

La majoria de tasques descrites en aquests perfils ja estan assignades i per tant detallarem a continuació els perfils reals de les persones que fins ara, componen l'equip:

HELENA SALA: DISSENY DE PROJECTE, COORDINACIÓ GENERAL I PRODUCCIÓ

Jo mateixa, Helena Sala, m'encarregaré de la coordinació del projecte. Tinc coneixements i experiència en la producció audiovisual i en la realització de documentals. També en la coordinació de projectes, ja que vaig dirigir durant quatre anys de la Mostra Itinerant de Documentals de Drets Humans 'Derecho a Ver' a Colòmbia. Pel que fa a l'àmbit educatiu, he treballat en tasques de producció i coordinació logística del Diplomant en Documental de Creació de la Universitat del Valle a Colòmbia i també com a tallerista a l'Escola de Comunicació de l'Associación de Cabildos Indígenas del Norte del Cauca.

A més tinc coneixements de gestió de projectes culturals adquirits en aquest Màster Oficial de Gestió Cultural i conec el teixit associatiu de Terrassa perquè hi visc i he participat en diversos projectes de caràcter cultural a la ciutat. Actualment sóc la presidenta de Lamalavista.

Estudi de comunicació Iosphera: Disseny gràfic i disseny web

Les tasques de disseny gràfic i la creació i posada en marxa de la web del projecte es contractaran externament amb IOSPHERA, un estudi de comunicació establert a Barcelona i liderat per Alix de Roten, amb qui ja he col·laborat prèviament en altres entitats i projectes com Making Docs i la Mostra de Documentals de Drets Humans - Derecho a Ver.

IOSPHERA compta amb un equip de professionals multidisciplinar i especialitzats en disseny, comunicació, fotografia, producció audiovisual, creació i gestió de pàgines web i disseny i realització d'exposicions. La seva activitat està centrada en àmbits relacionats amb el medi ambient, l'emprenedoria social, la pau, els Drets Humans, l'acció humanitària, la seguretat alimentària i l'accés a la salut i té una experiència de més de deu anys creant projectes i

campanyes de sensibilització sobre aquests temes i millorant la comunicació d'institucions que es dediquen a promoure'ls.

Entre els seus clients hi ha entitats com Creu Roja, Greenpeace, Amnistia Internacional, Fundació Josep Carreras, Lliga pels drets dels pobles, Cooperacció i ACSUR entre d'altres.

JOAQUÍN MARTÍNEZ PICAZO: TALLERISTA

Professional titulat en Imatge i So i Producció de Vídeo i Televisió, també té el títol de Dinamitzador de Lleure Infantil i Juvenil de la Generalitat i ha realitzat diversos cursos com *Coeducació amb el cinema a l'aula* o *La publicitat: alfabetització mediàtica i anàlisi a l'aula* d'AulaMedia, *La lectura audiovisual* i *Com fer la teva pel·lícula*, entre d'altres.

Té una àmplia experiència com a facilitador de cursos i tallers de vídeo per a joves i altres col·lectius amb entitats com Teleduca SC, RTV Clot, Projecte EXIT de l'Ajuntament de Barcelona, ACSUR-Las Segovias, Ajuntament de Múrcia, Ajuntament de Mataró i també a Veneçuela on va viure durant 7 anys amb la Fundació Cinemateca Nacional de Veneçuela i amb el Centre Nacional Autònom de Cinematografia.

També ha coordinat projectes de cooperació enfocats en la capacitat en mitjans audiovisuals de comunitats indígenes a Chiapas (Mèxic), a Veneçuela i a Colòmbia.

A més ha dirigit diversos documentals com *La otra frontera*, *Sin documentos* o *Comunidad* que han estat seleccionats en diversos festivals com l'Alternativa, OVNI o el Festival de Cinema i Drets Humans de Barcelona

CARLOS COLLAZOS: TALLERISTA

Tècnic superior en imatge, Llicenciat en Periodisme i Màster en projectes audiovisuals. Té experiència en diferents mitjans de comunicació i com a professor associat a la Facultat de Comunicació de la UAB.

Cofundador de la productora audiovisual HOW audiovisual & multimèdia amb la qual ha realitzat diverses produccions audiovisuals, com *La salut, el negoci de la vida* o *El daguerre de Sants*. També han dut a terme diversos tallers de vídeo participatiu per a l'AREP - Associació per a la Rehabilitació de les Persones amb Malaltia Mental, i al centre psiquiàtric Germanes Hospitalàries del Sagrat Cor de Jesús i altres tallers de cinema i de ràdio per a nens i nenes. Per la seva banda també ha estat tallerista per a Teleduca.

Actualment desenvolupa la seva tasca professional com a freelance a la corresponsalia de Telesur a Catalunya i com a membre de la ONG SICOM (Solidaritat i comunicació). També treballa i col·labora amb diferents empreses i entitats en tasques relacionades amb la comunicació.

PER DEFINIR: COMUNICACIÓ

6.3 QUADRE RESUM RECURSOS HUMANS

Taula 6: Resum costos RRHH

	Honoraris	SS	IVA	
Coordinació general	3.126,10 €	937,83 €		4.063,93 €
Disseny gràfic i web	785,00 €		165,00 €	950,00 €
Comunicació	1.390,50 €	417,15 €		1.807,65 €
Tallerista 1	800,00 €			800,00 €
Tallerista 2	800,00 €			800,00 €
Liquidacions de personal	371,00 €	111 €		482,37 €
TOTAL				8.903,95 €

7. CONSIDERACIONS LEGALS

7.1 FORMA JURÍDICA: ASSOCIACIÓ SENSE ÀNIM DE LUCRE

El projecte s'impulsarà des d'una associació sense ànim de lucre, l'Associació Audiovisual Lamalavista creada al 2008 i inscrita al Registre d'Entitats de la Generalitat de Catalunya, amb 5 socis i amb seu a Terrassa. L'Associació té NIF propi i disposa de l'exempció d'IVA des de l'any 2008. Al febrer de 2017 s'ha actualitzat la junta directiva i actualment en sóc la presidenta. Amb data d'abril de 2017 l'associació ha estat registrada al Registre Municipal d'Entitats i Associacions Ciutadanes de Terrassa (RMEAC).

Els fins de l'associació que figuren als estatuts de l'entitat son els següents:

- Facilitar la producció, distribució i exhibició d'audiovisuals de temàtica social, política i/o cultural
- Promoure la producció d'esdeveniments culturals al voltant del món audiovisual i afavorir l'intercanvi no comercial d'experiències
- Promoure i acostar el gènere documental a la ciutadania i potenciar-ne el consum crític i la comprensió
- Desenvolupar projectes de formació tècnica audiovisual

Es considera la millor opció per a impulsar aquest projecte ja que, d'una banda l'associació ja està constituïda i té seu a Terrassa, i d'altra banda els objectius estatutaris encaixen amb els objectius propis del projecte.

A més, el fet de ser una entitat sense ànim de lucre ens permet optar a ajudes i subvencions de l'administració local i gaudir d'algunes avantatges fiscals. També considerem que l'associació és una bona figura jurídica per a un projecte d'aquest tipus, que no requereix de grans inversions ni infraestructures, ja que per a la seva constitució no és necessari disposar d'un patrimoni inicial.

7.2 GESTIÓ I ASSESSORAMENT

Degut a que, d'entrada treballem amb un pressupost i uns recursos humans limitats, la gestió del projecte no té gran complexitat, per tant en aquest primer curs d'activitats, la gestió dels tràmits i operacions necessàries pel que fa als àmbits econòmic, comptable, laboral i fiscal s'assumirà des de la coordinació general del projecte. Per als dubtes que puguin sorgir comptem amb els serveis d'assessorament gratuït que ofereixen entitats com Torre Jussana o l'assessorament en línia de Xarxanet.

Tot i així, he previst un pressupost de 50 Euros per a fer alguna consulta o gestió puntual amb algun gestor professional en cas que fos necessari, per exemple, per l'alta al IAE.

7.3 IMPOSTOS I OBLIGACIONS

7.3.1 OBLIGACIONS DOCUMENTALS

Tota associació ha de disposar d'uns llibres en els que consti la informació rellevant sobre la marxa de l'entitat i que qualsevol soci ha de poder consultar. Cal que ens fixem en el que ens diu l'article 313-3 de la Llei 4/2008 que disposa que tota associació ha de portar els següents llibres:

- **Llibre de registre dels associats i associades**, on es facin constar les altes i baixes de tots els socis inscrits a l'associació. Generalment hi constarà el nom, cognoms i les dates d'alta i baixa, el domicili, telèfon de contacte i número de compte corrent. Cada membre de l'Associació té un número de soci que no es modifica encara que es produeixin altes i baixes.
- **Llibre d'actes**, on figuren les actes de les reunions de les Assemblees generals i dels altres òrgans de l'associació, com la Junta Directiva. En aquestes, s'hi hauran de reflectir tots els acords que es prenguin durant les sessions i hauran de ser subscrits pel Secretari de l'associació amb el vist-i-plau del president.
- **Llibre de voluntaris**, en aquelles persones jurídiques en les quals col·laborin persones en règim de voluntariat. Aquest llibre ha de contenir la descripció mínima de la tasca que fan i la seva capacitació específica, si en tenen. En el nostre cas no serà necessari.
- **Llibres de comptabilitat**, les persones jurídiques que estan obligades a presentar l'Impost de Societats han de portar un llibre diari i un llibre d'inventaris i comptes anuals. En casos com el nostre, quan no hi ha l'obligació de presentar aquest impost, no seran necessaris el llibre diari, ni el d'inventaris i comptes anuals, però sí que caldrà un llibre de caixa, on es detallin els ingressos i despeses. Aquest llibre de caixa s'ha de portar al dia i ha de registrar les entrades i sortides de diners i les operacions de naturalesa econòmica i financera relatives a l'exercici econòmic de l'activitat de l'associació.

7.3.2 OBLIGACIONS FISCALS

CODI D'IDENTIFICACIÓ FISCAL - CIF

Segons l'ordre EHA/451/2008, la Llei General Tributària 58/2003 i el Real Decreto 1065/2007, totes les persones jurídiques i entitats en general, públiques o privades, qualsevol que sigui la seva forma o activitat, tinguin o no finalitat lucrativa i que d'alguna manera s'hagin de relacionar en el tràfic econòmic –inclòs en aquest concepte les relacions establertes amb l'Administració Pública–, tindran assignat un codi d'identificació fiscal (CIF) i se'ls hi podrà exigir que s'acreditin mitjançant l'exhibició de la targeta corresponent

L'obtenció del número d'identificació fiscal és el que ens dona accés com a entitat a Hisenda i a totes les obligacions fiscals que d'ella se'n deriven, ja que la seva utilització ens permetrà actuar en el tràfic jurídic i mercantil adquirint o oferint béns i serveis i emetent i suportant factures.

IMPOST D'ACTIVITATS ECONÒMIQUES - IAE

Les associacions han de donar-se d'alta al IAE o Impost d'Activitats Econòmiques abans de tenir cap activitat econòmica o d'emetre cap factura. L'impost d'activitats econòmiques (IAE) és un impost que grava l'exercici d'activitats econòmiques, a totes aquelles entitats que efectuïn el lliurament de béns o prestació de serveis, encara que aquestes siguin prestades en compliment dels fins socials de l'entitat. Per tant, qualsevol entitat que exerceixi una activitat econòmica, s'haurà de donar d'alta en l'Impost sobre Activitats Econòmiques i, en determinats casos, tributar.

Cal assenyalar que d'acord amb la Llei 51/2002 (que reforma la Llei 39/1998 reguladora de les Hisendes Locals) i el Reial Decret Legislatiu 2/2004, des de l'1 de gener de 2003, l'IAE no s'ha de pagar durant els dos primers anys d'exercici de l'activitat. A partir del tercer any, estan exemptes de pagar aquest impost totes aquelles entitats que tinguin un import net de la xifra de negocis inferior a 1.000.000 d'euros. De totes maneres, tot i que l'entitat estigui exempta de pagament, com és el nostre cas, cal presentar l'alta per comunicar a l'administració les activitats que es van a realitzar.

IMPOST DE SOCIETATS - IS

Aquest impost grava els resultats econòmics de l'entitat, és a dir, el benefici o superàvit que ha obtingut l'entitat en un exercici econòmic. Si el resultat és deficitari l'entitat no haurà de tributar. Les entitats no regulades per la Llei 49/2002, com la nostra, es regulen pel règim fiscal de les entitats parcialment exemptes.

La Llei 27 de l'Impost de Societats ha sofert moltes variacions en els darrers anys, d'acord amb la darrera modificació inclosa a la Llei de Pressupostos per l'any 2016 (Llei 48/2015, de 29 d'Octubre) no tindran obligació de presentar declaració de l'Impost de Societats les entitats i institucions sense ànim de lucre sempre i quan compleixin algun dels següents requisits:

- Que els seus ingressos totals no superin 75.000 euros anuals.
- Que els ingressos corresponents a rendes no exemptes no superin els 2.000 euros anuals.
- Que totes les rendes no exemptes que obtinguin estiguin sotmeses a retenció.

La principal problemàtica de les entitats parcialment exemptes, consisteix en diferenciar els diferents tipus d'ingressos que es puguin tenir, discriminant entre els ingressos exempts i els no exempts. En principi son exemptes totes les rendes que s'obtenen de les activitats que realitza l'entitat atenent a la seva finalitat o objecte social d'acord amb el que disposen els estatuts de l'entitat. En el nostre cas, tant els tallers com els docufòrums serien activitats exemptes perquè estarien incloses dins els fins estatutaris i per tant no hauríem de fer el pagament d'aquest impost.

IMPOST DEL VALOR AFEGIT - IVA

L'IVA és un impost general sobre el consum que s'aplica a tots els lliuraments de béns i prestacions de serveis fets pels empresaris en el desenvolupament de les seves activitats. Quan les entitats sense afany de lucre fan alguna d'aquestes operacions, lliuraments de béns i prestacions de serveis, sempre que es compleixin certes condicions com per exemple que aquests lliuraments es facin de manera habitual, estaran subjectes a la normativa d'aquest impost.

Exempcions de l'IVA

La nostra associació té concedida l'exempció d'IVA, i totes les factures que emetrem seran exemptes d'IVA ja que les nostres activitats poden quedar incloses dins algun dels epígrafs d'activitats exemptes com ara: l'ensenyament (art.20.19 Llei IVA); prestacions de serveis culturals (art. 20.1.14 Llei IVA) o prestacions de serveis d'assistència social (art. 20.1.8 Llei IVA). Això vol dir que no haurem de presentar trimestralment l'autoliquidació de l'IVA (model 303), i per tant no podrem recuperar l'IVA suportat de manera que aquest esdevindrà un cost per a nosaltres, ja que l'associació es converteix en consumidora final.

ALTRES OBLIGACIONS FISCALS

Declaració d'operacions amb tercers

Aquesta és una declaració merament informativa que es presenta durant el mes de març de l'any següent al que fa referència la declaració. Amb aquesta les entitats donades d'alta en algun epígraf de l'IAE declaren totes aquelles operacions realitzades amb terceres persones físiques o jurídiques, tant clients com proveïdors amb els quals al llarg de tot l'any hagin tingut un moviment superior a 3.005,06 Euros.

Hi ha algunes operacions que no s'han d'incloure en aquesta declaració. Dins d'aquestes, les que més ens podrien afectar són:

- Els lliuraments, prestacions o adquisicions de béns o serveis efectuats a títol gratuït, no subjectes o exemptes d'IVA.
- Operacions realitzades per entitats de caràcter social a les quals es refereix l'article 20.3 de la llei de l'IVA i que corresponguin al sector de la seva activitat del qual els lliuraments de béns i prestacions de serveis estiguin exemptes de l'IVA.
- En general totes aquelles operacions de les quals ja existeixi una obligació de subministrament periòdic a l'Agència Tributària en altres declaracions específiques, com ara totes aquelles rendes sotmeses a retenció que hem vist en l'apartat anterior.
- Les subvencions rebudes per l'entitat.

En principi les nostres transaccions econòmiques es podran incloure en algun d'aquests supòsits i per tant no caldrà presentar aquesta declaració, però de totes maneres haurem d'estar pendents i confirmar que efectivament totes les operacions realitzades reuneixen algun d'aquests requisits.

7.3.3 OBLIGACIONS COMPTABLES

D'acord amb l'article 322-15 de la Llei 4/2008 s'estableix com a obligació de tota associació els deures d'elaboració dels comptes anuals i la transparència. Les associacions han de portar un llibre diari, un llibre d'inventaris i comptes anuals. L'òrgan de govern ha d'elaborar el pressupost i els comptes anuals, que s'han de presentar a l'assemblea general perquè els aprovi com a màxim en els sis mesos següents a la data de tancament de l'exercici.

L'obligatorietat d'elaborar els comptes anuals és per a totes aquelles associacions que hagin de presentar l'Impost de Societats, les declarades d'utilitat pública, les que rebin periòdicament subvencions o altres ajuts econòmics de les administracions públiques i les que recorrin a la captació pública de fons. La resta, hauran de portar com a mínim un llibre de caixa amb el detall dels ingressos i les despeses.

Aquest punt relatiu a l'obligatorietat d'elaboració dels comptes anuals té una gran importància pel que fa a la comptabilitat de les entitats, ja que totes aquestes entitats hauran d'aplicar el Pla de Comptabilitat de les Fundacions i les Associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya, aprovat per Decret 259/2008, de 23 de desembre. Per conèixer quines obligacions té la nostra Associació en funció de les dades subministrades a hisenda, podem demanar un certificat de situació censal a hisenda.

7.4 CONTRACTACIONS I GESTIÓ DE PERSONAL

7.4.1 REMUNERACIONS A LA JUNTA DIRECTIVA

Cal recalcar que en tota associació sense ànim de lucre l'exercici dels càrrecs de la Junta és gratuït. Tot i així l'entitat pot contractar determinades persones o empreses per executar projectes o portar la gestió de l'entitat.

També val a dir que encara que els òrgans de govern exerceixen els seus càrrecs gratuïtament, tenen dret a la bestreta i al reembossament de les despeses efectuades en compliment de les seves funcions pròpies. Aquestes quantitats s'han de poder justificar degudament.

D'altra banda, si algun membre de l'òrgan de govern exerceix funcions de direcció o gerència, o d'altres que no siguin les ordinàries de govern de l'associació, pot ser retribuït, sempre que s'estableixi una relació contractual, incloent-hi la de caràcter laboral. Tot i això, el nombre de membres que poden percebre qualsevol tipus de retribució no pot ser superior a la meitat dels que integren l'òrgan de govern.

7.4.2 VOLUNTARIAT

Com que no es farà la contractació de la figura de la coordinadora fins que no s'asseguri el pressupost, per als mesos de gener a octubre s'ha contractat una assegurança de responsabilitat civil i accidents, entenent que s'està realitzant una tasca de voluntariat per a l'entitat. Això s'ha fet a través de Suport Associatiu amb un cost de 5,5 Euros que dóna dret a cobertura durant un any per a accidents personals i responsabilitat civil per danys a tercers.

7.4.3 PERSONAL LABORAL

Una vegada constituïda l'associació, per a poder contractar personal el primer pas és omplir el formulari TA-6 per a la inscripció de l'entitat a la Seguretat Social. Aquest document serveix per aconseguir un número de la Seguretat Social i poder contractar treballadors i treballadores.

OBLIGACIONS FISCALS DERIVADES DE LA CONTRACTACIÓ DE PERSONAL: IMPOST SOBRE LA RENDA DE LES PERSONES FÍSQUES - IRPF

L'IRPF és un impost que no grava les entitats, sinó a les persones físiques. Però les entitats es veuen afectades per la seva normativa quan es troben en algun dels supòsits d'obligació de retenir l'import i d'ingressar-lo a Hisenda. Les retencions que l'entitat estarà obligada a fer són:

- Retencions als treballadors que estiguin contractats laboralment.
- Retencions en factures de professionals autònoms.
- Retencions de rendiments del treball per impartir cursos, conferències i similars.
Retencions pels lloguers d'immobles urbans, excepte en alguns casos.
- Retencions en rendiments procedents de la propietat intel·lectual.
- Retencions en premis atorgats per un import superior a 300 Euros.
- Retencions en beques concedides lligades a activitats formatives o d'investigació.

Cal recordar que en el moment que es pagui alguna renda que estigui subjecta a retenció, s'ha de comunicar a hisenda mitjançant el model 036, dins del termini establert. Amb aquest model, s'informa a hisenda que a partir d'aquell moment l'associació és retenidora.

7.4.4 AUTÒNOMS I COL·LABORADORS

En el cas de la contractació del disseny, tot i que es tracta d'un equip que treballa sota el paraigües de Iosphera, ens facturaran el servei com a professionals autònoms per tant serà una factura amb IVA i a la qual haurem d'aplicar una retenció del 15% d'IRPF.

Pel que fa a les persones que impartiran el taller, així com les que participaran en les xerrades, degut al caràcter ocasional i no habitual de l'activitat, els ingressos obtinguts són considerats com a rendiments del treball i per tant s'emet un rebut, sense IVA i estan subjectes a un tipus de retenció fix del 15% a compte de l'IRPF. Al no tractar-se d'una relació laboral per compte d'altri, només se li apliquen deduccions per aquest concepte i no es cotitza a la Seguretat Social. Hem d'aclarir que aquesta modalitat només es pot aplicar quan les tasques s'ajustin exclusivament a cursos, tallers, conferències, col·loquis i similars, i que el servei sigui ocasional i no habitual.

7.5 ALTRES QÜESTIONS LEGALS

Hi ha dues qüestions legals rellevants pel que fa a les activitats proposades, d'una banda per als cinefòrums el tema de la gestió de drets per a la reproducció d'obres cinematogràfiques en contextos educatius. L'altra qüestió a tenir en compte fa referència a la publicació de fotografies i peces audiovisuals on apareguin infants i joves menors de 18 anys.

7.5.1 LLEI DE PROPIETAT INTEL·LECTUAL

La primera qüestió legal important és la que fa referència a la reproducció de fragments d'obres audiovisuals i a la seva comunicació pública, en aquest cas hem de tenir en compte i ens hem d'acollir al vigent text refós de la Llei de propietat intel·lectual 1/1996, segons l'última modificació publicada al BOE 162, de 8-7-2006, que en l'article 32, referent a cites i ressenya i il·lustració amb fins educatius o d'investigació científica diu:

- És lícita la inclusió en una obra pròpia de fragments d'altres alienes de naturalesa escrita, sonora o audiovisual, així com la d'obres aïllades de caràcter plàstic o fotogràfic figuratiu, sempre que es tracti d'obres ja divulgades i la seva inclusió es realitzi a títol de cita o per a la seva anàlisi, comentari o judici crític. Aquesta utilització només es pot fer amb fins docents o de recerca, en la mesura justificada pel fi d'aquesta incorporació i indicant la font i el nom de l'autor de l'obra utilitzada.
- No necessita autorització de l'autor el professorat de l'educació reglada per realitzar actes de reproducció, distribució i comunicació pública de petits fragments d'obres o d'obres aïllades de caràcter plàstic o fotogràfic figuratiu, exclosos els llibres de text i els manuals universitaris, quan aquests actes es facin únicament per a la il·lustració de les seves activitats educatives a les aules, en la mesura justificada per la finalitat no comercial perseguida, sempre que es tracti d'obres ja divulgades i, llevat dels casos en què sigui impossible, s'inclouin el nom de l'autor i la font. No s'entenen compreses en el paràgraf

anterior la reproducció, distribució i comunicació pública de compilacions o agrupacions de fragments d'obres o d'obres aïllades de caràcter plàstic o fotogràfic figuratiu.

Així doncs, cal tenir en compte que la llei autoritza excepcionalment els centres a projectar aquest material si es tracta de "*petits fragments*" d'obra i sempre i quan es facin a les aules, aquest supòsit ens servirà per als fragments que mostrarem al taller, però obliga a retre comptes amb la propietat intel·lectual si es mostren pel·lícules senceres com és en el cas dels docufòrums.

Pel que fa a l'autorització dels autors de les pel·lícules programades als cinefòrums, en el nostre cas, ja ha estat gestionat prèviament a través del Festival Docs, al qual els autors han cedit els drets d'exhibició de les pel·lícules i els drets per a distribuir-los i llogar-los a través del seu catàleg.

A més, pagarem a la SGAE un percentatge de la recaptació de les projeccions, per a complir amb la política de pagament de llicències que fixa la societat d'autors per a exhibició de pel·lícules cinematogràfiques en sales comercials. La tarifa general consisteix en un 2% de la taquilla. D'aquest percentatge deduirem les bonificacions per domiciliació bancària (5%), per declaració mensual d'exhibició de pel·lícules (5%), per pagament de les factures en un termini no major de 50 dies (5%) i per pertinença a associació (5%). En total obtindrem la bonificació màxima d'un 20%.

7.5.2 DRET A LA PRÒPIA IMATGE

Una altra qüestió a tenir en compte és la que fa referència al dret a la pròpia imatge, que afecta als casos en que es publiquin a la web o a les xarxes socials fotos o vídeos dels joves participant a les activitats o en els documentals que sorgeixin del taller, dels quals es farà difusió pública. A més, en els casos en que es tracti de menors d'edat l'autorització per a enregistrar i difondre les imatges ha de venir de part dels seus pares o tutors legals:

- D'acord amb el dret a la pròpia imatge reconegut a l'article 18.1 de la Constitució desenvolupat per la Llei 5/1982, del 5 de maig, sobre el dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge, s'haurà de gestionar a través del centre educatiu corresponent o directament amb les famílies dels joves, si son tallers fora del centre

educatiu, el consentiment dels pares o tutors legals per poder publicar imatges on apareguin els seus fills i filles on aquests siguin clarament identificables.

- D'acord al mateix article 10.1 de la Constitució regulat per la Llei 5/1982, del 5 de maig, el mitjà usuari de les imatges es compromet a fer-ne un ús que no atempti contra el dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge.

8. PLA DE PRODUCCIÓ

A continuació detallaré les qüestions més pròpiament vinculades a la producció com són la gestió d'espais, lloguers, permisos, materials i calendarització de les activitats.

8.1 PRODUCCIÓ DOCUFORUMS

8.1.1 ESPAIS

Sala de projecció: Els docuforums es faran al Cinema Catalunya, equipament que ja he presentat a l'anàlisi territorial. El Cinema Catalunya té dues sales de projecció, però aquest tipus d'actes es fan a la Sala 1, amb capacitat per a 390 espectadors/es, ja que és la única que compleix amb els requisits d'accessibilitat per a persones amb mobilitat reduïda. La sala està dotada d'equips de projecció en varis formats, en el nostre cas les projeccions es faran en DCP (Digital Cinema Package), un format que ens garantirà una qualitat de projecció òptima. El cost de lloguer de la Sala es de 320 Euros + IVA

8.1.2 CÒPIES PEL·LÍCULES

Les còpies de les pel·lícules són del Festival Docs Barcelona, que ens en fa una cessió de drets. El Festival Docs disposa d'unes tarifes reduïdes per a projeccions als centres educatius, però en el nostre cas ens corresponen les tarifes corrents per a la cessió de còpies per a projeccions en sales de cinema. En el cas de les còpies en DCP, que són les que utilitzarem les tarifes són les següents:

- 1 projecció d'un documental: 250 Euros
- 2 projeccions del mateix o de diferents documentals: 212 Euros per projecció
- 3 o més projeccions del mateix o de diferents documentals: 183 Euros per projecció

A tots els preus s'ha d'afegir l'IVA i el cost de la recollida i l'enviament de les còpies a les oficines de Paralel40. Per a cada documental cedit el contractant rep un DCP, dues còpies en DVD o una còpia en Blu-ray i una en DVD de seguretat que ha de retornar.

A més Paralel 40 posa a disposició del contractant suport gràfic del documental en format digital (fotografies, pòster, etc.). El logotip de DocsBarcelona ha de constar en el material promocional elaborat amb motiu de la projecció.

Per a la programació que proposem tenim l'avantatge que el Cinema Catalunya, ja té un conveni amb el Festival Docs, per a projectar mensualment El Documental del Mes, i tot i que el conveni els permet la projecció de dues pel·lícules mensuals, només n'aprofiten una, perquè consideren que no hi ha públic suficient per a fer-ne dos. Vist això, el Festival Docs ens ha ofert la possibilitat d'aprofitar el dret que dóna aquest conveni al Cinema Catalunya a fer una segona projecció mensual i evitar-nos el cost del lloguer de les còpies. A més, estan disposats a que la segona projecció no hagi de ser El Documental del Mes, sinó que puguem triar qualsevol pel·lícula que ens interessi del catàleg. De manera que l'única despesa que hauríem de cobrir seria el cost dels enviaments de les còpies que no quedarien inclosos en el conveni del Cinema Catalunya.

El Cinema Catalunya ha aprovat la inclusió de la nostra programació en el seu conveni i per tant a nivell pressupostari considerarem que aquests costos com una aportació del Cinema Catalunya, ja que es cobriran amb el pagament mensual que el Cinema fa al Festival Docs.

8.1.3 CONVIDATS ALS FÒRUMS

Un dels valors afegits del nostre projecte de docufòrums és la participació de ponents en les presentacions de les pel·lícules, això ha estat una de les recomanacions per part del professorat consultat. Mirarem de comptar, amb persones de l'equip de producció de les pel·lícules o amb persones que coneguin de prop algun dels temes clau que aborda el documental presentat.

Com que el pressupost és limitat s'intentarà comptar amb persones de les rodalies de Barcelona per tal d'intentar que no s'incrementin molts els costos amb despeses de viatge. Se'ls oferiran 80

Euros per la seva intervenció i depenent del nombre de persones inscrites a la projecció se'ls cobriran també les despeses de desplaçament. El pagament es farà mitjançant factura i es considerarà una activitat puntual dins la categoria de rendiments del treball, per tant se'ls aplicarà una única retenció del 15% i no s'afegirà IVA.

8.1.4 QUADRE RESUM DE COSTOS DE PRODUCCIÓ

Taula 7: Costos producció Activitat 1

	Activitat al cinema (preus per sessió, 3 o + sessions)
Lloguer pel·lícula i drets d'exhibició	DCP 183 + IVA
Recollida i enviament de la còpia	20 Euros + IVA
Dinamització del Fòrum	80 Euros
Lloguer de la sala	320 Euros + IVA
Cost d'impressió de dossiers pedagògics	20 Euros
SUBTOTAL	623 + IVA

8.2 PRODUCCIÓ TALLER DE CREACIÓ DOCUMENTAL

8.2.1 ESPAI

Per al taller de producció, necessitarem una aula equipada amb pissarra, pantalla, equip de projecció, taules i cadires. Les sessions formatives teòrico-pràctiques es faran a una de les aules de la Casa Baumann, seu del BaumannLab, que com he explicat serà la principal aliança per a la realització d'aquest taller. L'aula disposa dels equipaments requerits i la cessió de l'espai serà gratuïta i no tindrà cap cost addicional per al projecte.

Pel que fa als rodatges del taller s'intentaran fer en espais i condicions que no generin costos addicionals; si per les característiques d'algun dels projectes es requereix pagar algun permís de rodatge o lloguer d'espai es valorarà en aquell moment. En principi per a un rodatge bàsic a la via pública amb un equip reduït no genera cap cost ni s'ha de sol·licitar permís. Les sessions de postproducció es realitzaran al MediaLab del BaumannLab, que disposa de tot el necessari per a treballar en la captura, edició i postproducció de les imatges.

8.2.2 MATERIALS I EQUIPAMENTS

Per les sessions de rodatge calen equips d'enregistrament d'imatge i de so, targetes de memòria, trípodcs i ocasionalment elements d'il·luminació. I per a l'edició del material calen almenys 2 ordinadors amb una potència i memòria RAM i targeta gràfica suficient per a editar vídeo, dos discs durs i els cables o entrades de targeta corresponents per a fer la captura de les imatges. El MediaLab del BaumannLab disposa dels següents equipaments i materials disponibles per a la cessió:

- 2 ordinadors Mac Pro (Tarjeta Radeon HD 5770 ATI 1 GB 2 / Procesadors Intel 2,4 GHz (8 núclis) / SuperDrive 6 Gb ram / Disc dur SATA 1TB 1)
- 1 Escàner (HP SCANJET 8300)
- Càmera fotografia Canon EOS 7
- Càmera vídeo digital Canon Legria
- Joc complements fotografia

- Càmera fotografia Canon G10
- Micro RODE amb cable
- Focus 1000w amb peu
- Pèrtiga de micro Micro SHURE PG 58

En cas de ser necessari algun altre material addicional, els talleristes l'aportaran sense cost addicional.

8.2.3 ASSEGUANCES PARTICIPANTS I TALLERISTES

Per tal de complir amb la necessitat de donar una cobertura legal a l'activitat en termes d'assegurança dels participants, sobretot pel que fa a l'activitat del taller de creació en la que hi poden haver rodatges en espais exteriors, es contractarà amb suport associatiu, l'assegurança de responsabilitat civil i d'accidents. Com que aquesta es realitzarà en període estival es contractara l'assegurança específica per a aquest període que cobreix tant als monitors com als participants en cas d'accidents que causin lesions o danys, tant personals com a tercers. L'assegurança de responsabilitat civil té un cost de 200 Euros i la d'accidents de 23,8, ambdues són per al període del 15 de juny al 31 de desembre.

Pel que fa als docufòrums, no farem assegurança ja que els centres educatius ja compten amb una assegurança d'accidents, obligatòria per a tots els alumnes des de 3r d'ESO fins als cicles universitaris, que els dóna cobertura en cas d'accidents.

8.2.4 QUADRE RESUM DE COSTOS DE PRODUCCIÓ

Taula 8: Resum costos producció Activitat 2

	COST
Lloguer d'espai	Cessió
Materials de rodatge i postproducció	Cessió
Permisos de rodatge	Pendent de valorar
Assegurança responsabilitat civil	200,00 €
Assegurança accidents	23,80 €
TOTAL	223,80 €

8.3 PRODUCCIÓ PRESENTACIÓ DELS DOCUMENTALS

8.3.1 ESPAI

La presentació dels curts documentals resultants del projecte es farà al BauHouse, un projecte que hem explicat a l'anàlisi territorial. Com que es tracta d'un projecte vinculat al BaumannLab i amb interès en programar activitats culturals ens cedirà l'espai gratuïtament però com a contrapartida ens sol·liciten que encarreguem allà els refrigeris.

Previsió d'assistents: 65 persones

Cost refrigeri: 3 Euros/persona

Cost total refrigeri: 195 Euros

8.3.2 REQUERIMENTS TÈCNICS

El Bau House està equipat amb els elements tècnics necessàries per a dur terme projeccions, disposa de pantalla, equips de projecció i espai suficient per a acollir unes 75 persones assegudes a l'interior i unes 150 a l'espai exterior, a més compta amb micròfons per a fer la presentació.

El Bau House no ens cobrarà lloguer per l'espai però s'haurà de contractar amb ells el refrigeri. Hem previst un cost de 3 Euros per assistent amb una projecció de 65 assistents. En aquest cas el preu per assistent inclou l'IVA.

La presentació de l'acte i la presentació dels curts es farà a l'espai interior. Després seguirà l'acte al pati on s'oferirà el refrigeri i tindrà lloc un concert amb el grup local de rock fusió Aini's Answer, que son una de les bandes formades per joves terrassencs que assagen als Bucs de la Casa Baumann amb més projecció. Se'ls pagaran 200 Euros i facturaran mitjançant l'associació sense ànim de lucre que tenen constituïda, facturant sense IVA.

8.3.3 QUADRE RESUM DE COSTOS

Taula 9. Resum costos producció Activitat 3

CONCEPTE	COST
Refrigeri (IVA inclòs)	195,00 €
Actuació musical	200,00 €
TOTAL	395,00 €

8.5 TEMPORITZACIÓ I CRONOGRAMA

L'objectiu es poder realitzar l'activitat dels docufòrums durant el curs escolar 2017/18, iniciant el mes d'octubre i acabant el mes de març. El taller de creació audiovisual, com que es intensiu, es deixarà en canvi pel període estival, concretament al juliol, quan els estudiants puguin tenir més disponibilitat per a dedicar-s'hi. La idea es poder aprofitar també les sessions de docufòrums com a plataforma de difusió i comunicació del taller, veure la receptivitat que hi ha per part dels joves vers la realització de l'activitat i donar la possibilitat de participar-hi a aquells que se'ls desperti interès per aquest tipus de cinema.

8.5.1 MES A MES

A continuació detallo les activitats més rellevants de cada mes, en verd les que ja s'han realitzat.

Taula 9: Calendari de tasques per mesos

2016	
GENER	<ul style="list-style-type: none">Actualització junta associació
FEBRER	<ul style="list-style-type: none">Primera reunió amb la coordinadora de BaummanLABConstitució de l'equip de treball bàsic
MARÇ	<ul style="list-style-type: none">Reunió amb Cinescola
ABRIL	<ul style="list-style-type: none">Negociació amb Festival DocsPresentació del projecte al Cinema CatalunyaElaboració de pressupostosRegistre de l'associació al RMEAC
MAIG	<ul style="list-style-type: none">Presentació del projecte al Servei de Promoció Educativa per a la seva inclusió al catàleg d'activitats.Sol·licitud subvenció Any 2016
JUNY	
JULIOL	<ul style="list-style-type: none">Resolució subvencions
AGOST	

SETEMBRE	<ul style="list-style-type: none"> • Publicació del Catàleg d'Activitats del Servei de Promoció Educativa • Accions de Relacions Públiques amb els centres educatius • Període d'inscripcions per a les activitats del Catàleg d'Activitats de Promoció Educativa • Disseny de la imatge gràfica del projecte i materials promocionals • Posada en marxa de la web, i els perfils de les xarxes socials del projecte
OCTUBRE	<ul style="list-style-type: none"> • Primera sessió de docufòrum (12 d'octubre)
NOVEMBRE	<ul style="list-style-type: none"> • Segona sessió de docufòrum (9 de novembre)
DESEMBRE	<ul style="list-style-type: none"> • Tercera sessió de docufòrum (14 de desembre)
• 2017	
GENER	<ul style="list-style-type: none"> • Quarta sessió de docufòrum (11 de gener) • Justificació subvenció 2016 • Sol·licitud subvenció BaumannLAB
FEBRER	<ul style="list-style-type: none"> • Cinquena sessió de docufòrum (8 de febrer)
MARÇ	<ul style="list-style-type: none"> • Sisena sessió de docufòrum (8 de març)
ABRIL	
MAIG	<ul style="list-style-type: none"> • Sol·licitud subvenció Ajuntament 2017 • Publicitat taller • Inici inscripcions taller
JUNY	<ul style="list-style-type: none"> • Tancament inscripcions taller
JULIOL	<ul style="list-style-type: none"> • Taller de creació documental (3-21) • Presentació pública dels treballs realitzats (28 de juliol)
AGOST/SETEMBRE	<ul style="list-style-type: none"> • Avaluació • Presentació de memòries i justificacions

8.5.2 DIAGRAMA DE GANTT

	2017												2018							
	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST/SET	
	PRE-PRODUCCIÓ						VACANCES	PRODUCCIÓ												AVALUACIÓ
Actualització Junta																				
Reunió amb BaumannLab																				
Reunió Cinescola																				
Negociació amb Festival Docs																				
Constitució equip																				
Elaboració de pressupostos																				
Reunió Cinema Catalunya																				
Registre RMEAC																				
Presentació projecte servei educació																				
Sol·licitud subvenció 2016																				
Resolució subvenció 2016																				
Disseny imatge i material promocional																				
Disseny i posada en marxa web																				
Inici campanya comunicació																				
Publicitat docuforums																				
Inscripcions docuforums																				
DOCUFÒRUM 1																				
DOCUFÒRUM 2																				
DOCUFÒRUM 3																				
Justificació subvenció 2016																				
Sol·licitud subvenció baumannlab																				
DOCUFÒRUM 4																				
DOCUFÒRUM 5																				
DOCUFÒRUM 6																				
Publicitat taller																				
inscripcions taller																				
Sol·licitud subvenció ajuntament 2017																				
TALLER CREACIÓ																				
PRESENTACIÓ TREBALLS																				
Avaluació i memòria																				

9. PLA DE COMUNICACIÓ

La comunicació és un element fonamental de qualsevol projecte, per això hi dedico un apartat específic, a continuació definiré les principals línies a seguir en aquest camp utilitzant algunes eines de la comunicació estratègica.

9.1 COMUNICACIÓ INTERNA

Pel que fa a la comunicació interna, com que treballem amb una estructura tant petita, bàsicament la comunicació serà presencial en reunions de treball i mitjançant telèfon i correu electrònic. En la comunicació interna d'aquest projecte considerarem els següents interlocutors:

- **Junta directiva i sòcies de l'associació:** les comunicacions entre la junta de l'associació es faran via correu electrònic i puntualment en l'assemblea anual i en alguna convocatòria extraordinària que hi pugui haver si es requereix. Bàsicament, les comunicacions consistiran en mantenir informats els membres de la junta i altres socis/es del desenvolupament del projecte i recollir els seus suggeriments.
- **Persona encarregada de la comunicació:** la comunicació entre la coordinadora del projecte i la persona encarregada de la comunicació serà constant. Ja que l'encarregada de la comunicació serà qui defineixi, juntament amb la coordinadora quan i com s'han de comunicar totes les novetats que vagin sorgint en el projecte i les activitats que es vagin realitzant, així com la participació en actes que serveixin per a fer xarxa amb altres entitats, institucions i/o col·lectius amb els que es puguin generar sinergies.
- **Talleristes:** amb els talleristes la comunicació es farà en reunions de treball que començaran aproximadament un mes abans de l'inici del taller i a través de correu electrònic i telèfon. A més durant el taller, intentarem que estigui present la coordinadora i/o algun altre membre de la Junta de l'associació en la majoria de les sessions.

- **Dissenyadora:** la comunicació amb la dissenyadora es farà mitjançant una primera reunió en que se li transmetrà la idea i necessitats que tenim pel que fa al disseny i posteriorment les comunicacions seguiran per mitjans electrònics i telefon.

Amb la resta de col·laboradors i aliats del projecte els canals de comunicació seran similars, però els considerarem com a interlocutors externs a l'entitat.

9.2 COMUNICACIÓ EXTERNA

Pel que fa la comunicació externa, considerarem com a interlocutors, tant els possibles participants a les activitats: joves estudiants i professorat dels instituts; com els membres de les institucions i entitats que d'una manera o altra col·laboren al projecte i la ciutadania en general.

Per a cada activitat els destinataris de les comunicacions i les estratègies seran diferents, ja que en els docufòrums el que primarà serà arribar al professorat dels instituts mitjançant canals personalitzats, mentre que pels tallers s'haurà de fer una difusió més massiva per arribar a tots els possibles interessats i en l'acte de presentació serà cabdal la col·laboració dels participants per a convocar públic.

A continuació desglossarem els principals destinataris de la comunicació del projecte en les seves diferents etapes i els principals mitjans utilitzats per arribar-hi:

- **Professionals de l'àmbit educatiu:** Un dels nostres públics principals és el professorat dels instituts de secundària, ja que ells tenen la capacitat de decidir la participació dels grups classe als docufòrums i també de difondre el taller de documental entre els seus estudiants i animar-los a participar-hi, especialment els que imparteixen assignatures de cinema o similars. Les eines utilitzades per arribar a aquest públic seran:
 - Comunicacions directes personalitzades a professors concrets: correus electrònics, reunions o trucades telefòniques explicant el projecte i proposant-los participar en les activitats.
 - Publicitat als Instituts: cartells o volants de les activitats.
 - Guia d'Activitats del Servei d'Educació: en cas d'integrar-nos a les propostes de la guia del servei d'educació, això serà una eina de comunicació amb el professorat.
 - Catàleg de docufòrums que s'enviarà directament als Instituts i s'anirà a presentar en persona als qui es mostrin interessats
- **Joves de Terrassa:** Un altre públic fonamental seran els joves, principalment estudiants de 14 a 18 anys que poden participar a les activitats. Tot i que en el cas dels docufòrums ells no podran decidir la seva participació, sinó que ho faran els centres educatius, si que decidiran la seva

participació al taller i és important tenir amb ells una bona comunicació, ja que l'interès principal d'aquest projecte es despertar-los l'interès pel cinema documental i reduir els prejudicis que els hi pot generar d'entrada. Les principals eines de comunicació emprades per arribar a aquest públic seran:

- Contacte directe amb els estudiants: s'intentaran fer presentacions del projecte als centres, en la mesura del possible, assistint a classes d'assignatures de cinema o similars i presentat el programa d'activitats als estudiants.
- Web i xarxes socials: Tindrem una pàgina web i perfils actius a les principals xarxes socials per tal de fer difusió del projecte i crear una comunitat virtual de participants.
- Publicitat impresa als Instituts: es farà publicitat del taller als instituts mitjançant posters i volants.
- **Personal de l'administració local, especialment regidors i tècnics de cultura, joventut i educació:** Es important que les comunicacions sobre el projecte arribin a les entitats i institucions que hi poden donar suport, per això farem èmfasi en que les nostres comunicacions arribin als regidors i personal tècnic de les àrees de cultura, joventut i educació. Els canals utilitzats en aquest cas seran:
 - Reunions per a temes de coordinació específica.
 - Presentació del projecte a les administracions via sol·licitud de subvencions: Presentació del projecte per a les subvencions anuals de 2016 i 2017.
 - Reunió amb Baumannlab.
 - Reunió amb personal del Servei d'Educació.

9.3 ALTRES OBJECTIUS DE COMUNICACIÓ

A banda dels *targets* específics i els canals establerts per arribar-hi, també treballarem amb els següents objectius de comunicació que ens ajudaran a arribar a la ciutadania de Terrassa en general, joves estudiants dels Instituts de Terrassa, professorat i diferents agents dels sectors cultural i educatiu, entitats juvenils i altres entitats del teixit associatiu de Terrassa, projectes afins i professionals que treballin amb joves.

Taula 10: Objectius generals de comunicació

Objectius generals	Posar en marxa canals de comunicació i de difusió estables del projecte i de l'entitat	Posicionament d'imatge i de projecte a nivell local i sectorial
Objectius específics	<ol style="list-style-type: none"> 1. Crear i mantenir la web de l'entitat 2. Elaborar i gestionar una base de dades de contactes rellevants per al projecte 3. Participar en xarxes i espais de coordinació d'entitats que treballen en l'àmbit educatiu a Terrassa 4. Aconseguir un bon posicionament de l'associació i del projecte en les xarxes socials 	<p>Creació de logo i eslògans del projecte</p> <p>Aparicions del projecte en mitjans de comunicació i webs d'altres entitats i institucions</p>
Objectius operatius	<ol style="list-style-type: none"> 1. Publicació de la web al setembre 1 i 4. Publicació de la programació d'activitats i novetats del projecte a la web i xarxes socials 1 i 4. Publicació de galeries de fotografies i vídeos del projecte a la web i a les xarxes socials 2. Enviament via mail de les novetats més rellevants del projecte als contactes clau que hi estiguin interessats 3. Integrar-nos a la xarxa Terrassa Educa 4. Crear i dinamitzar els perfils del projecte a Facebook, Instagram i Twitter 4. Aconseguir arribar als 1000 seguidors entre les tres xarxes socials durant el primer curs 	<p>Difusió de la imatge i els eslògans del projecte per tots els canals disponibles (mailing, web, xarxes socials, reunions i trobades)</p> <p>Cobertura de la presentació dels curts realitzats al taller per part de la premsa i mitjans de comunicació locals</p> <p>Publicació de notícies sobre el projecte en webs d'entitats i organitzacions afins al projecte</p>

9.4 MISSATGE, ESTIL I POSICIONAMENT

El títol del projecte és MIRADES.DOCS i el subtítol TROBADES AMB EL CINEMA DOCUMENTAL. El missatge fonamental que volem transmetre a tots els nostres interlocutors és que hi ha un nou espai a Terrassa per a difondre el cinema documental en l'àmbit educatiu i formar els joves en aquest gènere audiovisual.

L'estil de les nostres comunicacions intentarem que sigui clar i entenedor per a tothom, sense tecnicismes ni vocabulari propi del sector audiovisual i cinematogràfic, ja que l'important és que tant el professorat com els joves entenguin en tot moment de què parlem i en què consisteix la proposta.

Pel que fa al posicionament de les activitats, el que busquem és deixar molt clar que, a diferència d'altres propostes similars que existeixen, nosaltres ens enfoquem exclusivament al cinema documental. En el cas dels cinefòrums també serà molt important per a diferenciar-nos remarcar la idea del debat que acompanya la pel·lícula, i pel que fa al taller, caldrà fer èmfasi en el caràcter intensiu del taller i en la possibilitat que ofereix de crear una pel·lícula documental de qualitat.

9.5 MATERIALS A ELABORAR I CANALS

Per a la comunicació i difusió de les activitats s'hauran d'elaborar diferents materials promocionals, la persona encarregada de la comunicació, juntament amb la coordinadora s'encarregaran d'elaborar els textos i les informacions, mentre que l'estudi Iosphera, s'ocuparà del disseny. Aquests materials es distribuïran per diversos canals, alguns d'ells massius i d'altres personalitzats.

Materials:

- Text de presentació del projecte.
- Dossier promocional dels docufòrums.
- Fitxes de cada un dels docufòrums.
- Cartells del taller.
- Volants del taller.

Canals massius:

- Pàgina web.
- Perfils a Facebook, a Twitter i a Instagram.
- Presència a mitjans de comunicació.
- Participació en reunions, conferències o xerrades.

Canals personalitzats:

- Enviament de publicitat impresa.
- Enviaments de correu electrònic.
- Reunions cara a cara.

Tot i això, cal tenir en compte que la comunicació sempre és multicanal i que les estratègies que utilitzem han d'estar relacionades.

9.6 PRESSUPOST I RECURSOS ASSIGNATS

Com hem detallat en l'apartat de Recursos Humans, es contractarà una persona per a encarregar-se de la comunicació del projecte. Els costos totals d'aquesta contractació, incloent salari, liquidacions i despeses de Seguretat Social serà de 1.913,25 Euros.

A més, es procedirà a la contractació dels serveis de disseny de la imatge gràfica, la creació de la web i el disseny de la resta de materials promocionals amb l'estudi de comunicació Iosphera, això tindrà un cost de 950 Euros. Finalment hi ha un pressupost de 217,8 assignat a la impressió de materials promocionals. Tot i que la major difusió serà per mitjans digitals.

9.7 TASQUES I CALENDARITZACIÓ

Taula 11. Calendari de tasques de comunicació

Mes	Tasca	Responsable
Setembre 17	Disseny imatge projecte	Iosphera
	Publicació web	Iosphera
	Disseny dossier docufòrums i material promocional taller	Iosphera
	Impressió materials promocionals	Resp. comunicació
	Publicació text presentació	Resp. comunicació
	Elaboració BBDD	Resp. comunicació
	Posada en marxa perfils xarxes	Resp. comunicació
	Enviament d'informació als mitjans de comunicació	Resp. comunicació
	Mailing professorat	Resp. comunicació
	Reunions professorat	Coordinadora
Octubre 17	Enregistrament 1r docufòrum	Resp. comunicació
	Publicació notícia i imatges 1r docufòrum	Resp. comunicació
Novembre 17	Enregistrament 2n docufòrum	Resp. comunicació
	Publicació notícia i imatges 2n docufòrum	Resp. comunicació
Desembre 17	Enregistrament 3r docufòrum	Resp. comunicació
	Publicació notícia i imatges 3r. docufòrum	Resp. comunicació
Gener 18	Enregistrament 4rt docufòrum	Resp. comunicació
	Publicació notícia i imatges 4rt docufòrum	Resp. comunicació
Febrer 18	Enregistrament 5è docufòrum	Resp. comunicació
	Publicació notícia i imatges 5è docufòrum	Resp. comunicació
Marc 18	Enregistrament 6è docufòrum	Resp. comunicació
	Publicació notícia i imatges 6è docufòrum	Resp. comunicació
Abril 18	Publicació resum docufòrums	Resp. comunicació
Maig 18	Difusió i promoció Taller	Resp. comunicació i

		coordinadora
Juny 18	Difusió i promoció Taller	Resp. comunicació i coordinadora
Juliol 18	Enregistrament taller i publicacions de seguiment a les xarxes socials	Resp. comunicació
	Difusió Acte presentació	Resp. comunicació
	Enregistrament acte presentació i publicació en xarxes socials	Resp. comunicació
	Publicació valoració final taller	Resp. comunicació
	Publicació documentals realitzats a la web	Resp. comunicació i talleristes
	Difusió documentals a les xarxes socials	Resp. comunicació, coordinadora i participants al taller

9.8 AVALUACIÓ

Per tal de poder fer una avaluació de l'estratègia de comunicació del projecte es definiran una sèrie d'indicadors que s'utilitzaran un cop finalitzat el projecte per valorar si s'han aconseguit els objectius de comunicació establerts.

- Posada en marxa de la web i les xarxes socials
- Publicació impresa dels materials promocionals prèviament acordats
- Elaboració d'una BBDD de contactes d'interès per al projecte
- Difusió a través dels mitjans digitals i del mailing dels materials prèviament acordats
- Número de seguidors a les xarxes socials
- Impactes totals en premsa i mitjans locals
- Connexions amb altres entitats afins o noves aliances sorgides
- Abast de les publicacions a la web i a les xarxes socials
- Número d'Instituts participants en les projeccions
- Número d'estudiants i de professorat participant en les projeccions
- Número de xerrades, actes i/o reunions de coordinació en què hem participat
- Número de visionats dels documentals realitzats al taller
- Número d'assistents a la presentació pública dels treballs realitzats

10. PRESSUPOSTOS I PLA DE FINANÇAMENT

10.1 ESTRATÈGIA DE FINANÇAMENT

Aquest projecte està pensat per a ser dut a terme amb el suport de l'administració, ja que, encara que les principals activitats: docufòrums i taller generen ingressos i podrien arribar a autofinançar-se, amb les aportacions dels centres educatius la primera, i dels participants la segona, el que ens interessa, es fer-les accessibles i que tinguin un preu reduït per als participants. Per això, intentarem aconseguir subvencions per a finançar part dels costos.

A més, la partida de Recursos Humans, representa una part important dels costos i les subvencions ens poden ajudar a poder pagar uns honoraris justos a totes les persones que treballin al projecte i a poder realitzar la contractació per a la coordinació del projecte i per a la comunicació, ja que aquestes són unes despeses que serien difícils de cobrir amb els ingressos generats per les activitats.

A més de les subvencions i els ingressos propis l'associació compta amb 420 Euros que es poden invertir en el projecte. També es demanarà un crèdit per a poder tenir liquides en l'etapa inicial.

10.1.1 INGRESSOS PROPIS

L'estratègia de finançament, consisteix en combinar les subvencions amb els ingressos que pot generar el propi projecte. D'acord amb els meus càlculs els ingressos propis poden representar entre un 45% (escenari pessimista) i un 62% (escenari optimista), aquests ingressos provindrien de la taquilla del docufòrum i del que pagarien els assistents al taller.

Així doncs, en el cas dels docufòrums es cobrarà l'entrada a 4,5 Euros per assistent, els ingressos per taquilla es consideraran tots ingressos propis independentment de si s'aconsegueix la subvenció del servei d'educació o no, ja que considerem que aquesta és una subvenció que es concedeix als centres educatius per facilitar-los l'assistència a actes culturals.

En el cas del taller, aspirem a poder-lo oferir a 65 Euros per participant, que, comptant que es cobreixin les 12 places, representen aproximadament un 40% del cost total per participant. La resta es preveu comptar amb el finançament del BaumannLab.

Pel que fa a la presentació dels curts, aquesta activitat no generarà ingressos i es demanarà suport a l'Ajuntament per a poder oferir un refrigeri als assistents i poder pagar a un grup de música amateur perquè faci un petit concert de tancament.

10.1.2 SUBVENCIONS

AJUNTAMENT DE TERRASSA

En ser una entitat sense ànim de lucre amb seu a Terrassa i inscrita al RMEAC podem optar a les subvencions de la convocatòria anual de l'Ajuntament de Terrassa. El projecte ja s'ha presentat a la convocatòria d'aquest any, la idea es poder comptar amb una petita partida per a les activitats que inicien aquest any i una partida una mica més gran per a les despeses de l'any vinent.

Hem presentat la proposta dins la categoria de subvencions per a activitats de foment cultural, concretament la modalitat de 'Suport a projectes culturals de desenvolupament global' a la qual poden optar entitats que organitzin activitats en l'àmbit de la formació tant conduïdes com autodidactes (xerrades, debats, tallers, cicles temàtics de pensament, taules rodones, cursos...) i també les que desenvolupin *“projectes de manegament i producció d'artistes emergents en l'àmbit de la música, les arts escèniques, la poesia, el cinema i la producció audiovisual, les arts performatives...”*. En l'actual convocatòria són despeses elegibles les següents:

- Nòmina i seguretat social del personal fix i eventual
- Lloguers: arrendament de béns immobles i bens mobles
- Subministraments
- Alimentació
- Transport

- Comunicacions
- Material fungible
- Assegurances
- Material tècnic o de producció fungible per al desenvolupament de l'activitat
- Treballs realitzats per altres empreses: neteja, seguretat, manteniment, activitats directament lligades al desenvolupament de l'activitat, projecte, auditoria del projecte (només en cas que sigui exigida com a justificació de la subvenció)
- Dietes de personal
- Altres despeses que s'indiquin especialment

Cal tenir en compte que les subvencions concedides per l'Ajuntament no superaran el 50 % del pressupost total de l'activitat. L'entitat sol·licitant haurà d'aportar com a mínim el 50 % del total del pressupost, mitjançant fons propis o de terceres persones, que caldrà justificar, requisit que en el nostre cas es compleix. Amb caràcter general el pagament de les subvencions es farà contra presentació de les justificacions corresponents. Les subvencions de l'any en curs s'han tancat amb data del 24 de maig, i estem pendents de la resolució.

SERVEI D'EDUCACIÓ

Si el Servei de Promoció Educativa accepta incloure la nostra activitat en el seu catàleg, comptem amb que subvencionarà part del cost de l'entrada, ja que és l'habitual en tots els espectacles de la Guia que són de pagament. Si aconseguim que l'activitat s'inclogui a la Guia, el Servei d'Educació determinarà quin percentatge de l'entrada subvenciona, però d'entrada comptarem amb que cobreixin 1,5 Euros dels 4,5 i que els 3 Euros restants els aportin els centres educatius, que cobreixen aquest tipus d'activitats amb la quota d'excursions que paga l'alumnat.

BAUMMANLAB

Una altra de les ajudes a les que podem optar es tracta dels *“Ajuts de suport a la creació artística en el marc del projecte Baumannlab, mitjançant beques, residències artístiques i recepció permanent de propostes”*. Les línies de suport incloses a la convocatòria de BaummanLab són molt

àmplies i inclouen entre d'altres: *“convocatòries dirigides a entitats o institucions educatives o a col·lectius de joves que desenvolupin la seva tasca creadora dins d'una disciplina en concret”* i *“propostes expositives, activitats i formacions en règim d'acollida o coproducció i ús del Medialab.”*

L'accés a la majoria de les accions de suport a la creació i a la producció de projectes, l'ús dels tallers, el Medialab o la sala d'exposicions, es fan a través de processos de convocatòria pública que es posen en marxa al llarg de l'any en funció de les possibilitats del BaumannLab i les necessitats que es detectin en el context de Terrassa. Un dels requisits per accedir a les subvencions del BaumannLab es no tenir més de 35 anys o en el cas de col·lectius, que més de la meitat dels membres compleixin aquest requisit. En el cas de Lamalavista aquest requisit es compleix.

Una altra de les qüestions interessants amb aquest suport es que en tots els projectes seleccionats es pot optar a l'accés als recursos del Medialab i del Servei de Joventut i Lleure Infantil, així com a la seva xarxa de treball amb entitats juvenils i joves de Terrassa.

La justificació del projecte en aquest cas es fa mitjançant la presentació d'una memòria d'acord amb un model facilitat pel Servei de Joventut. Pel que fa al percentatge de subvenció del projecte en aquest cas no es determina un límit i en referència al pagament s'indica que: *“Amb caràcter general, l'atorgament de suport econòmic o beques es farà efectiu tramitant el 80% de l'import total a la concessió de l'ajut; i el 20% restant, un cop finalitzat i justificat el projecte.”*

Concretament presentaríem el projecte a la convocatòria 'L'Antena', una modalitat de convocatòria permanent, que admet i avalua durant tot l'any totes les propostes que s'ajustin a les línies de treball de Baumannlab, ja siguin propostes expositives, formacions o activitats en règim d'acollida o coproducció i ús del Medialab. Com que es tracta d'una convocatòria permanent es presentaria la proposta iniciant el curs o al gener del 2018.

CINEMA CATALUNYA I PARALLEL 40

En el cas del cinema Catalunya, com he explicat, el suport que ens ofereixen es tracta de que ens beneficiem del conveni que tenen amb Parallel 40 per la projecció mensual de El documental del mes, ja que acollint-nos a l'oferta que ens ha fet el festival i que el cinema ha acceptat, inclourien el lloguer de les nostres còpies en aquest conveni, i nosaltres ens alliberarem d'assumir aquesta despesa.

10.1.3 PRÉSTEC BANCARI

En cas que s'aconsegueixi la subvenció, es demanarà un crèdit per a tenir liquiditat en els primers mesos, ja que bona part de les subvencions s'entreguen en justificar l'activitat, això ens permetrà poder fer les inversions i els pagaments necessaris en l'etapa inicial. El préstec se sol·licitarà a Cofidis, per un total de 2.000 euros a retornar en 13 mesos. La quota mensual serà de 180 Euros excepte l'últim mes que serà de 80,61. El total d'interessos que es pagarà seran 240,61 Euros.

10.2 INTRODUCCIÓ ALS PRESSUPOSTOS

En primer lloc, val a dir, que parlem d'un projecte d'un pressupost modest, totes les activitats plantejades, es poden dur a terme amb una despesa que ronda els 15.000 Euros. La idea es partir d'uns objectius realistes, tenint en compte que no disposem de recursos per a fer una gran inversió inicial i que la prioritat és començar a treballar i a visibilitzar-nos per poder anar incrementant el nombre i la qualitat de les activitats progressivament.

En els diferents pressupostos he plantejat tres escenaris possibles, que he anomenat pessimista, realista i optimista aplicant una variació en els percentatges d'ocupació de la sala en el cas de les projeccions i el nombre d'inscrits al taller de creació. Aquestes variacions suposen diferències en els pressupostos d'ingressos i també en els de despeses, ja que canvien per exemple els pagaments que es faran a la SGAE en el cas dels cinefòrums i també poden variar el nombre de talleristes contractats, si no s'arribés al nombre necessari d'inscrits per a treballar en dos grups. En el cas de la presentació pública dels documentals no hem introduït cap variació, ja que en cas d'haver-hi algun canvi en els costos que es generin pel nombre d'assistents serà poc rellevant.

Finalment he fet un pressupost de despeses imputables a cada activitat, atribuint un determinat percentatge dels costos de gestió, comunicació, promoció i altres a cada activitat en funció del seu pes i càrrega de feina dins el projecte. Això em permet fer-me una idea dels costos totals que generen cada una de les activitats incloent-hi no només els costos directes sinó també els indirectes.

A continuació inclouré els documents financers que m'ha semblat més útils elaborar per a la planificació econòmica d'aquest projecte:

- Pressupostos de despeses (3 escenaris)
- Detall despeses de personal
- Pressupostos d'ingressos (3 escenaris)
- Pressupost de tresoreria (3 escenaris)
- Pressupost de despeses imputables per activitat (3 escenaris)

10.3 PRESSUPOSTOS DE DESPESES

10.3.1 DESPESES ESCENARI PESSIMISTA

CONCEPTE							
	COST UNI	UNITATS	PROVEIDOR	COST	IVA	SS	TOTAL
RECURSOS HUMANS							
Coordinació general			Helena Sala	3.126,10 €		937,83 €	4.063,93 €
Comunicació			Per definir	1.390,50 €		417,15 €	1.807,65 €
Liquidacions de personal				371,05 €		111,32 €	482,37 €
SUBTOTAL RRHH							6.353,95 €
DISSENY I PUBLICITAT							
Disseny web			Iosphera	413,22 €	86,78 €		500,00 €
Disseny imatge gràfica			Iosphera	206,61 €	43,39 €		250,00 €
Disseny altres			Iosphera	165,29 €	34,71 €		200,00 €
Impressió dossiers promocional docuforums				120,00 €	25,20 €		145,20 €
Impressió volants i posters tallers				60,00 €	12,60 €		72,60 €
SUBTOTAL DISSENY I PUBLICITAT							1.167,80 €
DESPESES DOCUFORUMS							
Lloguer còpies / dret exhibició	183 €	6	Docs Barcelona	1.098,00 €	230,58 €		1.328,58 €
Enviament còpies (iva inclòs)	20 €	6	Correus	120,00 €			120,00 €
Lloguer sales	320 €	6	Cinema Catalunya	1.920,00 €	403,20 €		2.323,20 €
Convidats fòrum	80 €	6	Varis	480,00 €			480,00 €
Impressió propostes didàctiques	17 €	6		102,00 €	21,42 €		123,42 €
SGAE				84,00 €			84,00 €
SUBTOTAL DOCUFORUMS							4.459,20 €
DESPESES TALLER							
Talleristes	800 €	1	Carlos C / Joaquin R	800,00 €			800,00 €
Materials de rodatge i equips			BaummanLab	-	-		-
SUBTOTAL TALLER							800,00 €
DESPESES PRESENTACIÓ CURTS							
Actuació musical			Aini's Answer	200,00 €			200,00 €
Refrigeri assistents			Bauhouse	161,16 €	33,84 €		195,00 €
SUBTOTAL PRESENTACIÓ CURTS							395,00 €
ALTRES DESPESES							
Tràmits diversos associació				66,00 €			66,00 €
Interessos préstec				240,61 €			240,61 €
Gestoria				50,00 €			50,00 €
Assegurança estudiants i participants			Suport associatiu	223,80 €			223,80 €
Assegurança període voluntariat			Suport associatiu	5,50 €			5,50 €
SUBTOTAL ALTRES							585,91 €
SUBTOTAL GLOBAL							13.761,86 €
IMPREVISTOS							550,47 €
TOTAL							14.312,33 €

10.3.2 DESPESES ESCENARI REALISTA

CONCEPTE	COST UNI	UNITATS	PROVEIDOR	COST	IVA	SS	TOTAL
RECURSOS HUMANS							
Coordinació general			Helena Sala	3.126,10 €		937,83 €	4.063,93 €
Comunicació			Per definir	1.390,50 €		417,15 €	1.807,65 €
Liquidacions de personal				371,05 €		111,32 €	482,37 €
SUBTOTAL RRHH							6.353,95 €
DISSENY I PUBLICITAT							
Disseny web			Iosphera	413,22 €	86,78 €		500,00 €
Disseny imatge gràfica			Iosphera	206,61 €	43,39 €		250,00 €
Disseny altres			Iosphera	165,29 €	34,71 €		200,00 €
Impressió dossiers promocional docuforums				120,00 €	25,20 €		145,20 €
Impressió volants i posters tallers				60,00 €	12,60 €		72,60 €
SUBTOTAL DISSENY I PUBLICITAT							1.167,80 €
DESPESES DOCUFORUMS							
Lloguer còpies / dret exhibició	183 €	6	Docs Barcelona	1.098,00 €	230,58 €		1.328,58 €
Enviament còpies (iva inclòs)	20 €	6	Correus	120,00 €			120,00 €
Lloguer sales	320 €	6	Cinema Catalunya	1.920,00 €	403,20 €		2.323,20 €
Convidats fòrum	80 €	6	Varis	480,00 €			480,00 €
Impressió propostes didàctiques	17 €	6		102,00 €	21,42 €		123,42 €
SGAE				126,60 €			126,60 €
SUBTOTAL DOCUFORUMS							4.501,80 €
DESPESES TALLER							
Talleristes	800 €	2	Carlos C / Joaquin R	1.600,00 €			1.600,00 €
Materials de rodatge i equips			BaummanLab	-	-		
SUBTOTAL TALLER							1.600,00 €
DESPESES PRESENTACIÓ CURTS							
Actuació musical			Aini's Answer	200,00 €			200,00 €
Refrigeri assistents			Bauhouse	161,16 €	33,84 €		195,00 €
SUBTOTAL PRESENTACIÓ CURTS							395,00 €
ALTRES DESPESES							
Tràmits diversos associació				66,00 €			66,00 €
Interessos préstec				240,61 €			240,61 €
Gestoria				50,00 €			50,00 €
Assegurança estudiants i participants			Suport associatiu	223,80 €			223,80 €
Assegurança període voluntariat			Suport associatiu	5,50 €			5,50 €
SUBTOTAL ALTRES							585,91 €
SUBTOTAL GLOBAL							14.604,46 €
IMPREVISTOS							584,18 €
TOTAL							15.188,63 €

10.3.3 DESPESES ESCENARI OPTIMISTA

CONCEPTE							
	COST UNI	UNITATS	PROVEIDOR	COST	IVA	SS	TOTAL
RECURSOS HUMANS							
Coordinació general			Helena Sala	3.126,10 €		937,83 €	4.063,93 €
Comunicació			Per definir	1.390,50 €		417,15 €	1.807,65 €
Liquidacions de personal				371,05 €		111,32 €	482,37 €
SUBTOTAL RRHH							6.353,95 €
DISSENY I PUBLICITAT							
Disseny web			Iosphera	413,22 €	86,78 €		500,00 €
Disseny imatge gràfica			Iosphera	206,61 €	43,39 €		250,00 €
Disseny altres			Iosphera	165,29 €	34,71 €		200,00 €
Impressió dossiers promocional docuforums				120,00 €	25,20 €		145,20 €
Impressió volants i posters tallers				60,00 €	12,60 €		72,60 €
SUBTOTAL DISSENY I PUBLICITAT							1.167,80 €
DESPESES DOCUFORUMS							
Lloguer còpies / dret exhibició	183 €	6	Docs Barcelona	1.098,00 €	230,58 €		1.328,58 €
Enviament còpies (iva inclòs)	20 €	6	Correus	120,00 €			120,00 €
Lloguer sales	320 €	6	Cinema Catalunya	1.920,00 €	403,20 €		2.323,20 €
Convidats fòrum	80 €	6	Varis	480,00 €			480,00 €
Impressió propostes didàctiques	17 €	6		102,00 €	21,42 €		123,42 €
SGAE				160,20 €			160,20 €
SUBTOTAL DOCUFORUMS							4.535,40 €
DESPESES TALLER							
Talleristes	800 €	2	Carlos C / Joaquin R	1.600,00 €			1.600,00 €
Materials de rotatge i equips			BaummanLab	-	-		
SUBTOTAL TALLER							1.600,00 €
DESPESES PRESENTACIÓ CURTS							
Actuació musical			Aini's Answer	200,00 €			200,00 €
Refrigeri assistents			Bauhouse	161,16 €	33,84 €		195,00 €
SUBTOTAL PRESENTACIÓ CURTS							395,00 €
ALTRES DESPESES							
Tràmits diversos associació				66,00 €			66,00 €
Interessos préstec				240,61 €			240,61 €
Gestoria				50,00 €			50,00 €
Assegurança estudiants i participants			Suport associatiu	223,80 €			223,80 €
Assegurança període voluntariat			Suport associatiu	5,50 €			5,50 €
SUBTOTAL ALTRES							585,91 €
SUBTOTAL GLOBAL							14.638,06 €
IMPREVISTOS							585,52 €
TOTAL							15.223,58 €

10.3.4 DETALL DESPESES DE PERSONAL

COORDINACIÓ PROJECTE	
SOU BRUT ANUAL ESTABLERT PER CONVENI	19.552,53 €
SOU BRUT ANUAL 33 HORES MENSUALS	3.751,36 €
SOU BRUT MENSUAL 33 HORES	267,95 €
SOU BRUT PAGUES PRORRATEJADES	312,61 €
IRPF	6,25 €
SS	18,76 €
SALARI NET MENSUAL	287,60 €
PAGAMENT TOTAL NET 10 MESOS	2.876,01 €
PAGAMENT TOTAL BRUT 10 MESOS	3.126,10 €
LIQUIDACIÓ VACANCES (25 dies)	256,75 €
IRPF VACANCES	5,14 €
SS EMPRESA VACANCES	77,03 €
SS TREBALLADOR VACANCES	15,41 €
LIQUIDACIÓ NETA	236,21 €

COMUNICACIÓ	
SOU BRUT ANUAL ESTABLERT PER CONVENI	15.944,62 €
SOU BRUT ANUAL 20 HORES MENSUALS	1.854,02 €
SOU BRUT MENSUAL 20 HORES	132,43 €
SOU BRUT PAGUES PRORRATEJADES	154,50 €
IRPF	3,09 €
SS	9,27 €
SALARI NET MENSUAL	142,14 €
PAGAMENTS TOTAL NET 9 MESOS	1.279,26 €
PAGAMENT TOTAL BRUT 9 MESOS	1.390,50 €
LIQUIDACIÓ VACANCES (22,5 dies)	114,30 €
IRPF VACANCES	2,29 €
SS EMPRESA VANCES	34,29 €
SS TREBALLADOR VACANCES	6,86 €
LIQUIDACIÓ NETA	105,16 €

TOTAL SS TREBALLADORS MENSUAL	28,03 €
TOTAL IRPF TREBALLADORS MENSUAL	9,34 €

TALLERISTES	
COST IMPARTICIÓ TALLER	800,00 €
RETENCIÓ	120,00 €
PAGAMENT NET	680,00 €

PARTICIPANTS FÒRUMS	
COST IMPARTICIÓ XERRADA	80,00 €
RETENCIÓ	12,00 €
PAGAMENT NET	68,00 €

DISSENYADORA	
COST DISSENY	785,12 €
IVA	164,88 €
IRPF	117,77 €
TOTAL PAGAMENT	832,23 €

10.4 PRESSUPOSTOS D'INGRESSOS

10.4.1 DETALL INGRESSOS TAQUILLA (3 ESCENARIS)

Cicle docuforums	pessimista	realista	optimista
% ocupació	0,50	0,75	0,95
preu entrada escoles	3,00 €	3,00 €	3,00 €
subvenció entrada servei educació	1,50 €	1,50 €	1,50 €
preu entrada total	4,50 €	4,50 €	4,50 €
capacitat cinema	390	390	390
Taquilla bruta x funció	877,50	1.316,25	1.667,25
SGAE (2%)	17,6	26,3	33,3
Bonificacions SGAE	3,5	5,3	6,7
Total SGAE	14,0	21,1	26,7
Taquilla neta per funció	863,46	1.295,19	1.640,57
Número de funcions	6	6	6
Taquilla Neta Final	5.180,8	7.771,1	9.843,4

10.4.2 DETALL INGRESSOS TALLER (3 ESCENARIS)

Taller producció documentals	pessimista	realista	optimista
Nombre de participants	6	9	12
Aportació per participant	65	65	65
Subvenció BaummanLab	1.000,00 €	1.000,00 €	1.000,00 €
Aportacions participants	390,00 €	585,00 €	780,00 €
TOTAL INGRESSOS TALLER	1.390,0	1.585,0	1.780,0

10.4.3 INGRESSOS ESCENARI PESSIMISTA

Concepte	Gestió i comunicació	Docuforums	Taller	Presentació curts	Ingrés total
Subvencions					
Subvencions anuals Ajuntament Terrassa	3.000,00 €			437,00 €	3.437,00 €
Convocatòria permanent BaumannLab	800,00 €		1.000,00 €		1.800,00 €
Patrocinis					
Cinema Catalunya		1.328,58 €			1.328,58 €
Altres ingressos					
Taquilla (50% ocupació)		5.180,80 €			5.180,80 €
Aportacions participants (x6)			390,00 €		390,00 €
Total	3.800,00 €	6.509,38 €	1.390,00 €	437,00 €	12.136,38 €

10.4.4 INGRESSOS ESCENARI REALISTA

Concepte	Gestió i comunicació	Docuforums	Taller	Presentació curts	Ingrés total
Subvencions					
Subvencions anuals Ajuntament Terrassa	3.000,00 €			437,00 €	3.437,00 €
Convocatòria permanent BaumannLab	800,00 €		1.000,00 €		1.800,00 €
Patrocinis					
Cinema Catalunya		1.328,58 €			1.328,58 €
Altres ingressos					
Taquilla (75% ocupació)		7.771,10 €			7.771,10 €
Aportacions participants			585,00 €		585,00 €
Total	3.800,00 €	9.099,68 €	1.585,00 €	437,00 €	14.921,68 €

10.4.5 INGRESSOS ESCENARI OPTIMISTA

Concepte	Gestió i comunicació	Docuforums	Taller	Presentació curts	Ingrés total
Subvencions					
Subvencions anuals Ajuntament Terrassa	3.000,00 €			437,00 €	3.437,00 €
Convocatòria permanent BaumannLab	800,00 €		1.000,00 €		1.800,00 €
Patrocinis					
Cinema Catalunya		1.328,58 €			1.328,58 €
Altres ingressos					
Taquilla (90% ocupació)		9.843,40 €			9.843,40 €
Aportacions participants (x12)			780,00 €		780,00 €
Total	3.800,00 €	11.171,98 €	1.780,00 €	437,00 €	17.188,98 €

10.5 PRESSUPOSTOS DE TRESORERIA I FLUXOS D'EFECTIU

10.5.1. TRESORERIA I FLUX D'EFECTIU PESSIMISTA

	GENER	FEBRER	MARÇ	abril	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	octubre	TOTAL	
COBRAMENTS	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19					
Crèdit									2.000 €															2.000 €
Subvenció Ajuntament 2017													1.000 €											1.000 €
Docufòrum 1										878 €														878 €
Docufòrum 2											878 €													878 €
Docufòrum 3												878 €												878 €
Docufòrum 4													878 €											878 €
Docufòrum 5														878 €										878 €
Docufòrum 6															878 €									878 €
Subvenció 1 BaumannLab																1.440 €								1.440 €
Inscripcions taller																	390 €							390 €
Subvenció Ajuntament 2018																						2.437 €		2.437 €
Subvenció 2 BaumannLab																							360 €	360 €
TOTAL COBROS	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	2.000 €	878 €	878 €	878 €	1.878 €	878 €	878 €	1.440 €	390 €	0 €	2.797 €	0 €	0 €	0 €	0 €	12.892 €

	GENER	FEBRER	MARÇ	abril	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	TOTAL	
PAGAMENTS	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		
Personal coordinació										288 €	288 €	288 €	288 €	288 €	288 €	288 €	288 €	288 €	288 €	288 €				2.876 €
Personal Comunicació										142 €	142 €	142 €	142 €	142 €	142 €	142 €	142 €	142 €	142 €					1.279 €
Seguretat Social Empresa											140 €	140 €	140 €	140 €	140 €	140 €	140 €	140 €	140 €	174 €	171 €			1.466 €
Seguretat Social Treballadors											28 €	28 €	28 €	28 €	28 €	28 €	28 €	28 €	28 €	35 €	34 €			293 €
IRPF personal laboral													28 €										10 €	97 €
Liquidacions																			105 €		236 €			341 €
Disseny									250 €			583 €												832 €
IRPF dissenyadora										35 €			82 €											118 €
Lloguer sala										387 €	387 €	387 €	387 €	387 €	387 €									2.323 €
Enviaments copies										20 €	20 €	20 €	20 €	20 €	20 €									120 €
Convidats fòrums										68 €	68 €	68 €	68 €	68 €	68 €									408 €
IRPF convidats forums													12 €					12 €						24 €
Impressions dossiers									145 €															145 €
Impressions unitats didactiques									123 €															123 €
Impressions posters i volants															73 €									73 €
Talleristes																	680 €							680 €
IRPF TALLERISTES																						120 €		120 €
actuació musical																			200 €					200 €
refrigeris presentació																								195 €
Assegurança treball voluntari	6 €																							6 €
Tràmits diversos associació	44 €		22 €																					66 €
Assegurança participants taller gestoria									50 €				224 €											224 €
SGAE											14 €	14 €	14 €	14 €	14 €	14 €								84 €
Quota préstec										180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	81 €	2.241 €
Imprevistos									55 €	55 €	55 €	55 €	55 €	55 €	55 €	55 €	55 €	55 €	55 €					551 €
TOTAL GASTOS	50 €	0 €	22 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	623 €	1.175 €	1.905 €	1.322 €	1.668 €	1.322 €	1.395 €	887 €	1.513 €	1.333 €	1.063 €	405 €	201 €	113 €	14.998 €	

	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	TOTAL	
FLUX D'EFECTIU	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		
TOTAL COBRAMENTS	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	2.000 €	878 €	878 €	878 €	1.878 €	878 €	878 €	1.440 €	390 €	0 €	2.797 €	0 €	0 €	0 €	0 €	12.892 €
TOTAL PAGAMENTS	50 €	0 €	22 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	623 €	1.175 €	1.905 €	1.322 €	1.668 €	1.322 €	1.395 €	887 €	1.513 €	1.333 €	1.063 €	405 €	201 €	113 €	14.998 €	
FLUX EFECTIU MES	-50 €	0 €	-22 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	1.377 €	-298 €	-1.027 €	-445 €	209 €	-445 €	-517 €	553 €	-1.123 €	-1.333 €	1.734 €	-405 €	-201 €	-113 €	-2.106 €	

	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	TOTAL
PRESSUPOST DE TRESORERIA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
EFECTIU INICIAL	420 €	371 €	371 €	349 €	349 €	349 €	349 €	349 €	349 €	1.725 €	1.427 €	400 €	-45 €	165 €	-280 €	-797 €	-244 €	-1.367 €	-2.700 €	-967 €	-1.372 €	-1.573 €	
FLUX EFECTIU MES	-50 €	0 €	-22 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	1.377 €	-298 €	-1.027 €	-445 €	209 €	-445 €	-517 €	553 €	-1.123 €	-1.333 €	1.734 €	-405 €	-201 €	-113 €	-2.106 €
EFECTIU FINAL	371 €	371 €	349 €	349 €	349 €	349 €	349 €	349 €	1.725 €	1.427 €	400 €	-45 €	165 €	-280 €	-797 €	-244 €	-1.367 €	-2.700 €	-967 €	-1.372 €	-1.573 €	-1.686 €	-1.686 €

10.5.2 TRESORERIA I FLUX D'EFFECTIU REALISTA

	GENER	FEBRER	MARÇ	abril	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	octubre	TOTAL
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19				
COBRAMENTS																							
Crèdit									2.000,00 €														
Subvenció Ajuntament 2017													1.000 €										
Docufòrum 1										1.316 €													
Docufòrum 2											1.316 €												
Docufòrum 3												1.316 €											
Docufòrum 4													1.316 €										
Docufòrum 5														1.316 €									
Docufòrum 6															1.316 €								
Subvenció 1 BaumannLab																1.440 €							
Inscripcions taller																	585 €						
Subvenció Ajuntament 2018																				2.437 €			
Subvenció 2 BaumannLab																				360 €			
TOTAL COBROS	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	2.000 €	1.316 €	1.316 €	1.316 €	2.316 €	1.316 €	1.316 €	1.440 €	585 €	0 €	2.797 €	0 €	0 €	0 €	15.720 €

	GENER	FEBRER	MARÇ	abril	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	TOTAL
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
PAGAMENTS																							
Personal coordinació										288 €	288 €	288 €	288 €	288 €	288 €	288 €	288 €	288 €	288 €	288 €			
Personal Comunicació										142 €			142 €	142 €	142 €	142 €	142 €	142 €	142 €				
Seguretat Social Empresa											140 €	140 €	140 €	140 €	140 €	140 €	140 €	140 €	140 €	174 €	171 €		
Seguretat Social Treballadors											28 €	28 €	28 €	28 €	28 €	28 €	28 €	28 €	28 €	35 €	34 €		
IRPF													28 €			28 €				30 €			10 €
Liquidacions																			105 €	236 €			
Disseny									250 €		583 €												
IRPF dissenyadora										35 €			82 €										
Lloguer sala										387 €	387 €	387 €	387 €	387 €	387 €	387 €							
Enviaments còpies										20 €	20 €	20 €	20 €	20 €	20 €	20 €							
Convidats fòrums										68 €	68 €	68 €	68 €	68 €	68 €	68 €							
IRPF convidats forums													12 €										24 €
Impressions dossiers									145 €														145 €
Impressions unitats didàctiques									123 €														123 €
Impressions posters i volants															73 €								73 €
Talleristes																	1.360 €						1.360 €
IRPF TALLERISTES																				240 €			240 €
actuació musical																			200 €				200 €
refrigeris presentació																			195 €				195 €
Assegurança treball voluntari	6 €																						6 €
Tràmits diversos associació	44 €		22 €										224 €										66 €
Assegurança participants taller gestoria									50 €														50 €
SGAE											21 €	21 €	21 €	21 €	21 €	21 €	21 €						127 €
Quota préstec										180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	81 €
Imprevistos									58 €	58 €	58 €	58 €	58 €	58 €	58 €	58 €	58 €	58 €	58 €				583 €
TOTAL GASTOS	50 €	0 €	22 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	627 €	1.179 €	1.915 €	1.332 €	1.679 €	1.332 €	1.405 €	897 €	2.196 €	1.336 €	1.183 €	405 €	201 €	113 €	15.872 €

	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	TOTAL
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
FLUX D'EFFECTIU																							
TOTAL COBRAMENTS	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	2.000 €	1.316 €	1.316 €	1.316 €	2.316 €	1.316 €	1.316 €	1.440 €	585 €	0 €	2.797 €	0 €	0 €	0 €	15.720 €
TOTAL PAGAMENTS	50 €	0 €	22 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	627 €	1.179 €	1.915 €	1.332 €	1.679 €	1.332 €	1.405 €	897 €	2.196 €	1.336 €	1.183 €	405 €	201 €	113 €	15.872 €
FLUX EFECTIU MES	-50 €	0 €	-22 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	1.373 €	138 €	-599 €	-16 €	638 €	-16 €	-89 €	543 €	-1.611 €	-1.336 €	1.614 €	-405 €	-201 €	-113 €	-153 €

	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	TOTAL
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
PRESSUPOST DE TRESORERIA																							
EFFECTIU INICIAL	420 €	371 €	371 €	349 €	349 €	349 €	349 €	349 €	349 €	1.722 €	1.860 €	1.261 €	1.245 €	1.882 €	1.866 €	1.777 €	2.320 €	709 €	-628 €	986 €	581 €	380 €	
FLUX EFECTIU MES	-50 €	0 €	-22 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	1.373 €	138 €	-599 €	-16 €	638 €	-16 €	-89 €	543 €	-1.611 €	-1.336 €	1.614 €	-405 €	-201 €	-113 €	-153 €
EFFECTIU FINAL	371 €	371 €	349 €	349 €	349 €	349 €	349 €	349 €	1.722 €	1.860 €	1.261 €	1.245 €	1.882 €	1.866 €	1.777 €	2.320 €	709 €	-628 €	986 €	581 €	380 €	267 €	

10.5.3 TRESORERIA I FLUX D'EFFECTIU OPTIMISTA

	GENER	FEBRER	MARÇ	abril	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	octubre	TOTAL	
COBRAMENTS	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19					
Crèdit									2.000 €														2.000 €	
Subvenció Ajuntament 2017													1.000 €										1.000 €	
Docufòrum 1										1.667 €													1.667 €	
Docufòrum 2											1.667 €												1.667 €	
Docufòrum 3												1.667 €											1.667 €	
Docufòrum 4													1.667 €										1.667 €	
Docufòrum 5														1.667 €									1.667 €	
Docufòrum 6															1.667 €								1.667 €	
Subvenció 1 BaummanLab																1.440 €							1.440 €	
Inscripcions taller																	780 €						780 €	
Subvenció Ajuntament 2018																				2.437 €			2.437 €	
Subvenció 2 BaummanLab																						360 €	360 €	
TOTAL COBROS	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	2.000 €	1.667 €	1.667 €	1.667 €	2.667 €	1.667 €	1.667 €	1.440 €	780 €	0 €	2.437 €	360 €	0 €	0 €	0 €	18.021 €

	GENER	FEBRER	MARÇ	abril	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	TOTAL	
PAGAMENTS	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		
Personal coordinació										288 €	288 €	288 €	288 €	288 €	288 €	288 €	288 €	288 €	288 €					2.876 €
Personal Comunicació										142 €	142 €	142 €	142 €	142 €	142 €	142 €	142 €	142 €						1.279 €
Seguretat Social Empresa										140 €	140 €	140 €	140 €	140 €	140 €	140 €	140 €	140 €	174 €	171 €				1.466 €
Seguretat Social Treballadors											28 €	28 €	28 €	28 €	28 €	28 €	28 €	28 €	35 €	34 €				293 €
IRPF													28 €			28 €			30 €				10 €	97 €
Liquidacions																		105 €	236 €					341 €
Disseny									250 €		583 €													832 €
IRPF dissenyadora										35 €			82 €											118 €
Lloguer sala										387 €	387 €	387 €	387 €	387 €	387 €									2.323 €
Enviaments copies										20 €	20 €	20 €	20 €	20 €	20 €									120 €
Convidats fòrums										68 €	68 €	68 €	68 €	68 €	68 €									408 €
IRPF convidats forums													12 €			12 €								24 €
Impressions dossiers									145 €															145 €
Impressions unitats didactiques									123 €															123 €
Impressions posters i volants															73 €									73 €
Talleristes																	1.360 €							1.360 €
IRPF TALLERISTES																			240 €					240 €
actuació musical																			200 €					200 €
refrigeris presentació																			195 €					195 €
Assegurança treball voluntari	6 €																							6 €
Tràmits diversos associació	44 €		22 €																					66 €
Assegurança participants taller gestoria									50 €				224 €											50 €
SGAE											27 €	27 €	27 €	27 €	27 €	27 €	27 €							160 €
Quota préstec										180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	180 €	81 €	2.241 €
Imprevistos									58 €	58 €	58 €	58 €	58 €	58 €	58 €	58 €	58 €	58 €	58 €					583 €
TOTAL GASTOS	50 €	0 €	22 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	627 €	1.179 €	1.921 €	1.338 €	1.684 €	1.338 €	1.411 €	903 €	2.196 €	1.336 €	1.183 €	405 €	201 €	113 €	15.906 €	

	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	TOTAL	
FLUX D'EFFECTIU	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		
TOTAL COBRAMENTS	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	2.000 €	1.667 €	1.667 €	1.667 €	2.667 €	1.667 €	1.667 €	1.440 €	780 €	0 €	2.797 €	0 €	0 €	0 €	0 €	18.021 €
TOTAL PAGAMENTS	50 €	0 €	22 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	627 €	1.179 €	1.921 €	1.338 €	1.684 €	1.338 €	1.411 €	903 €	2.196 €	1.336 €	1.183 €	405 €	201 €	113 €	15.906 €	
FLUX EFFECTIU MES	-50 €	0 €	-22 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	1.373 €	489 €	-253 €	329 €	983 €	329 €	257 €	537 €	-1.416 €	-1.336 €	1.614 €	-405 €	-201 €	-113 €	2.114 €	

	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	TOTAL
PRESSUPOST DE TRESORERIA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
EFFECTIU INICIAL	420 €	371 €	371 €	349 €	349 €	349 €	349 €	349 €	349 €	1.722 €	2.211 €	1.957 €	2.286 €	3.269 €	3.599 €	3.855 €	4.392 €	2.976 €	1.640 €	3.253 €	2.848 €	2.647 €	
FLUX EFFECTIU MES	-50 €	0 €	-22 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	1.373 €	489 €	-253 €	329 €	983 €	329 €	257 €	537 €	-1.416 €	-1.336 €	1.614 €	-405 €	-201 €	-113 €	2.114 €
EFFECTIU FINAL	371 €	371 €	349 €	349 €	349 €	349 €	349 €	349 €	1.722 €	2.211 €	1.957 €	2.286 €	3.269 €	3.599 €	3.855 €	4.392 €	2.976 €	1.640 €	3.253 €	2.848 €	2.647 €	2.534 €	

10.6 PRESSUPOSTOS DESPESES IMPUTABLES PER ACTIVITAT

10.6.1 DESPESES IMPUTABLES PER ACTIVITAT PESSIMISTA

		IMPUTACIÓ DOCUFORUMS	IMPUTACIÓ TALLER	IMPUTACIÓ PRESENTACIÓ
TOTAL DESPESES DE PERSONAL	6.354,00 €	3.812,40 €	1.906,20 €	635,40 €
TOTAL DESPESES DISSENY I PUBLI	1.168,00 €	700,80 €	350,40 €	116,80 €
TOTAL ALTRES DESPESES	672,00 €	403,20 €	201,60 €	67,20 €
DESPESES DOCUFORUMS	4.459,00 €	4.459,00 €		
DESPESES TALLER	800,00 €		800,00 €	
DESPESES PRESENTACIÓ	395,00 €			395,00 €
IMPREVISTOS	582,00 €	349,20 €	174,60 €	58,20 €
TOTAL DESPESES IMPUTABLES PER ACTIVITAT		9.724,60 €	3.432,80 €	1.272,60 €
TOTAL DESPESES IMPUTABLES PER DOCUFORUM		1.620,77 €		

10.6.2 DESPESES IMPUTABLES PER ACTIVITAT REALISTA

		IMPUTACIÓ DOCUFORUMS	IMPUTACIÓ TALLER	IMPUTACIÓ PRESENTACIÓ
TOTAL DESPESES DE PERSONAL	6.354,00 €	3.812,40 €	1.906,20 €	635,40 €
TOTAL DESPESES DISSENY I PUBLI	1.168,00 €	700,80 €	350,40 €	116,80 €
TOTAL ALTRES DESPESES	672,00 €	403,20 €	201,60 €	67,20 €
DESPESES DOCUFORUMS	4.501,00 €	4.501,00 €		
DESPESES TALLER	1.600,00 €		1.600,00 €	
DESPESES PRESENTACIÓ	395,00 €			395,00 €
IMPREVISTOS	582,00 €	349,20 €	174,60 €	58,20 €
TOTAL DESPESES IMPUTABLES PER ACTIVITAT		9.766,60 €	4.232,80 €	1.272,60 €
TOTAL DESPESES IMPUTABLES PER DOCUFORUM		1.627,77 €		

10.6.3 DESPESES IMPUTABLES PER ACTIVITAT OPTIMISTA

		IMPUTACIÓ DOCUFORUMS	IMPUTACIÓ TALLER	IMPUTACIÓ PRESENTACIÓ
TOTAL DESPESES DE PERSONAL	6.354,00 €	3.812,40 €	1.906,20 €	635,40 €
TOTAL DESPESES DISSENY I PUBLI	1.168,00 €	700,80 €	350,40 €	116,80 €
TOTAL ALTRES DESPESES	672,00 €	403,20 €	201,60 €	67,20 €
DESPESES DOCUFORUMS	4.535,00 €	4.535,00 €		
DESPESES TALLER	1.600,00 €		1.600,00 €	
DESPESES PRESENTACIÓ	395,00 €			395,00 €
IMPREVISTOS	582,00 €	349,20 €	174,60 €	58,20 €
TOTAL DESPESES IMPUTABLES PER ACTIVITAT		9.800,60 €	4.232,80 €	1.272,60 €
TOTAL DESPESES IMPUTABLES PER DOCUFORUM		1.633,43 €		

11. AVALUACIÓ

Abans de finalitzar el treball, cal incloure un apartat referit a l'avaluació. L'avaluació és una part imprescindible de la nostra feina com a gestors que ens permet fer un anàlisi i un seguiment adequat dels projectes i poder millorar i ajustar les qüestions que no han funcionat com esperàvem. Dit d'una altra manera l'avaluació és l'instrument de monitoratge del projecte que ens permet anar-hi introduint en cada etapa els canvis que aquest requereix, per a desenvolupar-se amb èxit.

En aquest cas l'avaluació s'anirà fent de manera continuada, a mesura que es vagin duent a terme les activitats. Tot i que l'anàlisi detallat de les dades recollides es deixarà per a la finalització de cada activitat, poder anar valorant el desenvolupament de les activitats simultàniament a la seva realització ens permetrà introduir alguns ajustos en cas que siguin necessaris. L'encarregada de l'avaluació serà la coordinadora del projecte i es farà a través dels indicadors establerts en el pla estratègic.

En el nostre cas, els objectius establerts en el pla estratègic estan directament relacionats amb la realització de les activitats i els seus resultats, de manera que els indicadors també aniran en funció d'aquestes. En concret s'establiran els següents mecanismes d'avaluació.

Taula 12: Indicadors i instruments d'avaluació

		INDICADORS AVALUACIÓ	INSTRUMENTS AVALUACIÓ
DOCUFÒRUMS	AVALUACIÓ QUANTITATIVA	Docufòrums realitzats Participants	<ul style="list-style-type: none">• Recompte dels docufòrums realitzats• Recompte mitjançant les entrades dels participants en cada sessió
	AVALUACIÓ QUALITATIVA	Satisfacció dels professors Satisfacció de l'alumnat	<ul style="list-style-type: none">• Enquestes a una mostra de 2 professors a cada un dels docufòrums• Enquestes a dos dels grups-classe assistents a cada un dels cinefòrums.
TALLER DE CREACIÓ	AVALUACIÓ QUANTITATIVA	Pel·lícules realitzades Nombre de participants	<ul style="list-style-type: none">• Pel·lícules realitzades• Recompte del nombre de participants
	AVALUACIÓ QUALITATIVA	Satisfacció dels participants amb el taller	<ul style="list-style-type: none">• Enquestes a tots els participants del taller

		Satisfacció dels participants amb les pel·lícules resultants	<ul style="list-style-type: none"> • Entrevistes a algun dels assistents del taller * • Entrevistes amb els col·laboradors * • Entrevistes amb els talleristes *
		Satisfacció dels col·laboradors	
		Satisfacció dels talleristes	
PRESENTACIÓ	AVALUACIÓ QUANTITATIVA	Nombre d'assistents Nombre de mitjans de comunicació Impactes mediàtics Nombre de representats de les entitats aliades a l'acte	<ul style="list-style-type: none"> • Recompte del nombre d'assistents a la presentació • Recompte dels mitjans de comunicació assistents a l'acte i dels impactes aconseguits • Recompte dels representants institucionals presents a l'acte
	AVALUACIÓ QUALITATIVA	Satisfacció dels participants del taller amb l'acte Satisfacció dels aliats amb l'acte Abast dels impactes mediàtics	<ul style="list-style-type: none"> • Entrevistes als participants del taller* • Entrevistes als col·laboradors del projecte*

* Pel que fa a les entrevistes amb els participants del taller, els talleristes i els col·laboradors s'intentaran fer durant la darrera setmana del taller i la posterior, les preguntes de les entrevistes seran dissenyades entre la coordinadora i la responsable de comunicació i s'enregistraran en vídeo. A més de servir per a l'avaluació, es valorarà la seva edició com a material de difusió del projecte a la nostra web i xarxes socials. Tot i així, ha de quedar molt clar que no es tracta de fer un *spot* promocional si no d'obtenir respostes sinceres que permetin valorar tant allò que ha funcionat com allò que es pot millorar.

Cal recordar, que hi ha altres elements d'avaluació com els inclosos en el Pla de comunicació, que per la importància cabdal que té en el desenvolupament dels projecte inclou els seus propis mecanismes d'avaluació descrits en l'apartat de comunicació. D'altra banda també considero molt important avaluar la gestió i organització del projecte i en general el funcionament de l'estructura organitzativa i dels Recursos Humans. Per a això tindrà una gran importància que la coordinadora compti amb les opinions sinceres de totes les persones que hagin col·laborat en la realització del

projecte pel que fa a la seva gestió, així com que tingui la capacitat de fer una autocrítica constructiva amb la finalitat de millorar aquelles qüestions que no hagin estat del tot satisfactòries.

Finalment totes aquestes valoracions, tant els indicadors quantitius i qualitius indicats per a valorar les activitats, com els indicadors d'avaluació de la comunicació, com les conclusions extretes de l'anàlisi de la gestió i de l'estructura organitzativa, es sistematitzaran en la memòria final que es farà del projecte.

12. CONSIDERACIONS FINALS

12.1 PROJECCIÓ DE FUTUR

Com ja he esmentat al llarg del treball, un dels objectius d'aquest projecte és obrir un espai a Terrassa per poder iniciar els joves en el cinema de no ficció i engrescar-los a fer les seves pròpies creacions. Per això, les activitats proposades, es poden considerar un primer pas en aquest sentit. Evidentment l'objectiu principal serà consolidar aquestes activitats i aconseguir donar-los projecció i continuïtat, però també és la nostra aspiració poder ampliar el ventall d'accions.

Més endavant, ens agradaria poder dur els tallers de creació documental als propis instituts, de manera que l'activitat creativa s'integrés als programes escolars i alguns grups d'estudiants poguessin tenir aquesta experiència de formació i creació audiovisual en horari lectiu i com a part del seu programa de formació reglada.

També els cinefòrums es podrien traslladar als Instituts. Per a les projeccions en els centres educatius el Festival Docs te unes tarifes molt reduïdes d'aproximadament 50 euros per projecció. També es podrien oferir els documentals produïts pels membres de l'associació o d'altres directors coneguts o afins, a preus molt assequibles per a les escoles. En aquest àmbit dels docufòrums una línia a explorar seria treballar amb diferents èmfasis temàtics, com poden ser documentals de Drets Humans, de Medi Ambient o de Gènere, que són temàtiques que hem abordat àmpliament els membres de l'associació i que poden interessar als centre educatius.

Una altra activitat que ens agradaria promoure, quan hi hagi suficient material, és una mostra pública dels treballs dels joves, amb diverses presentacions que es podrien concentrar en una mateixa setmana, i en la programació de la qual es podrien incloure algunes activitats paral·leles com concerts o altres actuacions o exposicions de treballs realitzats pels joves.

Finalment també ens agradaria organitzar seminaris, classes magistrals i workshops de cinema documental, no exclusivament per a joves, si no per a un públic que ja tingui alguns coneixements de cinema o d'altres àmbits creatius, artístics o de la producció audiovisual.

12.2 UN PROJECTE NECESSARI I REALISTA

Com a tancament vull remarcar algunes de les qüestions presentades en aquest treball. En primer lloc vull fer èmfasi en que, tal i com hem vist en el marc teòric, és molt important que el nostre sistema educatiu es posi al dia en educació en comunicació audiovisual, i en educació en cinema, ja que la cultura audiovisual està en tots els àmbits de la nostra societat i és important que infants i joves, més enllà de ser-ne consumidors aprenguin a desxifrar-ne els codis i siguin capaços d'elaborar els seus propis relats audiovisuals. Existeixen nombroses recomanacions en aquest sentit, però tot i les recomanacions i les experiències avançades en altres països, el nostre sistema educatiu encara no ha integrat ni el cinema, ni la creació audiovisual donant-los l'espai central que haurien de tenir, amb matèries d'estudi pròpies i professorat especialitzat.

En general, al nostre territori les experiències més rellevants de l'educació en comunicació audiovisual i l'educació en cinema han estat assumides per entitats i empreses que s'han dedicat a desenvolupar programes, cadascuna amb els seus propis criteris, per a formar l'alumnat en aquestes matèries i han comptat amb el suport dels centres educatius i de les institucions per a poder-los implantar. A banda d'això, també alguns professors han treballat la comunicació audiovisual com a competència transversal en les seves assignatures i en algunes assignatures optatives sovint amb més bona voluntat que coneixements.

A Terrassa, les iniciatives en aquest camp són més aviat escasses, hi destaquen algunes assignatures optatives i algunes activitats puntuals oferides als centres educatius entre les que destaquen les visites als equipaments del Parc Audiovisual i una programació de cinema per a estudiants amb pel·lícules majoritàriament de ficció que majoritàriament formen part dels circuits comercials de distribució.

Partint d'aquesta base presento un projecte, des del meu punt de vista necessari, per a introduir als joves de Terrassa en el cinema documental i de no ficció, basant-me en el potencial que aquest té tant per a introduir una perspectiva crítica vers els nostres consums audiovisuals, com per a ampliar els coneixements que tenim del món acostant-nos a realitats molt diverses i afavorint el debat sobre la veritat, la realitat i l'objectivitat.

Per aquesta finalitat decideixo comptar amb l'associació Lamalavista, una entitat que vam crear fa anys amb seu a Terrassa i els objectius de la qual encaixen amb aquesta proposta. Per al disseny del projecte, he tingut en compte les prioritats definides al marc teòric, com ara la importància de treballar amb una perspectiva crítica i creativa i mirar de transmetre la meva fascinació pel cinema documental, compartint amb els joves bones pel·lícules.

Així doncs, per assolir un objectiu que es podria resumir en difondre el cinema documental a Terrassa, principalment entre els més joves i oferir formació per a que puguin fer les seves pròpies creacions, es defineixen tres activitats consistentes en la realització de sis docufòrums al Cinema Catalunya, la realització d'un taller de creació de cinema documental i un acte públic de presentació dels documentals realitzats.

Partint de la limitació que l'associació compta amb poc rodatge i que fa temps que està inactiva, he configurat una proposta realista i amb bones possibilitats de fer-se un lloc en l'àmbit educatiu i cultural de la ciutat si sabem gestionar-la bé i comptar amb les aliances adequades. Així doncs, he començat a treballar en aquest sentit, reactivant vells contactes i establint-ne de nous, generant trobades i arribant a acords amb possibles col·laboradors i fent els tràmits per a mirar d'aconseguir el finançament necessari per arrencar aquesta aventura.

En el camí recorregut fins ara he trobat grans aliats com en Ramon Breu, la Clara Escuder del Festival Docs, la Maite Piqueras del Cinema Catalunya o la Laura Fusté del BaumannLab que m'han escoltat amb atenció i han posat a la nostra disposició els seus mitjans. Però també m'he trobat algun entrebanc, com les reticències del Servei d'Educació a incloure la nostra proposta entre les activitats de la seva Guia.

Ara algunes fitxes ja estan mogudes i tot dependrà del finançament que reunim, de l'interès que aconseguim despertar en docents i estudiants i de la nostra capacitat de treballar voluntariosament i voluntàriament en el projecte fins que sigui sostenible. La meva aposta és que aquesta proposta tiri endavant, però el passi el que passi, el fet d'haver posat les idees sobre paper i estructurar-les en aquest treball seguint els coneixements adquirits al llarg del Màster, ha estat un procés d'aprenentatge molt útil per a prendre consciència de tots els elements que s'han de tenir en compte a l'hora de dissenyar un projecte cultural.

BIBLIOGRAFIA

- Ajuntament de Barcelona. Torre Jussana (2010) *Manual associatiu sobre la constitució i posada en marxa d'una associació*. Útil pràctic 22. [en línia]. Disponible a: <file:///C:/Users/Hp/Documents/MÀSTER/segon%20any/PFM/textos/guia%20associacions.pdf> (Data de consulta: 09 de gener de 2017).
- Ajuntament de Barcelona. Torre Jussana. *Definició i funcionament d'una associació*. [en línia]. Disponible a: http://tjussana.cat/pdf/TJ_inf_associacions.pdf. (Data de consulta: 19 de febrer de 2017).
- Ajuntament de Terrassa. Servei de Promoció Educativa. *Guia d'Activitats i Serveis Educatius. Curs 2016-2017*. [en línia]. Disponible a: <file:///C:/Users/Hp/Documents/MÀSTER/segon%20any/PFM/textos/guia20162017.pdf> (Data de consulta: 15 de setembre de 2016)
- Artiaga, A. (2013) Ajuntament de Barcelona. Torre Jussana. *Les obligacions fiscals de les entitats no lucratives*. 2A edició actualitzada. Maig 2016. [en línia]. Disponible a: <file:///C:/Users/Hp/Documents/MÀSTER/segon%20any/PFM/textos/impostos%20associacions.pdf> (Data de consulta: 10 de maig de 2017).
- Ambròs Pallarès, A.; Breu Pañella, R. (2007). *Cinema i educació*. 1A edició. Barcelona: Graó
- Ambròs Pallarès, A.; Breu Pañella, R. (2011) *CinEscola. Propostes didàctiques de cinema a primària i a secundària*. 1A edició. Barcelona: Graó
- Ariño, A (2010). *Desigualtats culturals*. Quaderns d'acció social i ciutadania. Revista d'informació, anàlisi i investigació socials. 10. Pàgines 30-33.
- Barbas Coslado, Angel. (2012) *Educomunicación: desarrollo, enfoques y desafíos en un mundo interconectado*. Foro de educación. Núm 14. Pàgines 147-175
- Barbero García, J.M. i Cortès Izquierdo, F (2005) *Trabajo comunitario, organización y desarrollo social*. Madrid: Alianza Editorial
- Bayo, C. (2016) On és el Departament d'Ensenyament. *Nuvol. El digital de cultura*. Recuperat de: <http://www.nuvol.com/opinio/on-es-el-departament-densenyament/>
- Bergala, Alain (2007). *La hipòtesis del cine. Pequeño tratado sobre la transmisión del cine en la escuela y fuera de ella*. Barcelona: Laertes educación
- Breu Pañella, R. (2015) *101 activitats de competència audiovisual*. 1A ed. Barcelona. Graó
- Breu Pañella, R. (2010) *El documental como estrategia educativa. De Flaherty a Michael Moore diez propuestas de actividades*. Barcelona: Graó

- Buckingham, D. (2007). *Media education: literacy, learning and contemporary culture- 2a edició*. Cambridge [u.a]: Polity Press.
- Florida, R. *Las ciudades creativas. Por qué donde vives puede ser la decisión más importante de tu vida*. 2009. Barcelona: Paidós Iberica
- Freire, P. (1970). *Pedagogía del oprimido*, 2a ed. Montevideo: Tierra Nueva.
- Fundició, La. (2012) A propòsit del projecte L'Herència: pràctiques educatives i culturals a través i entremig l'aula i el museu. *Mecanismes de porositat. Interseccions entre art, educació i territori*. Vic: Eumogràfic 159-168
- Kaplún, M. (2002). *Una pedagogía de la comunicación. El comunicador popular*. La Habana, Ed. Caminos
- *Marfil-Carmona, R. (2014)*. Ensayo Capacidad crítica y relación dialógica en el aprendizaje de la comunicación audiovisual y digital. *Revista Mediterrànea de Comunicació*. vol. 5(1), 213-221. [en línia]. Disponible a: <http://mediterraneacomunicacion.org/>. DOI 10.14198/MEDCOM2014.5.1.03. (Data de consulta: 18 de maig de 2017).
- Meram Barsam, Richard. (1973). *Non-Fiction Film. A Critical History*. New York: Penguin.
- Oliva Rota, Mercè (2006) *Panoràmica de la educació en comunicació audiovisual*. Quaderns del CAC Núm 25. Maig- Agost de 2006. Pàgines 29 – 40. L'educació en comunicació audiovisual. Barcelona: Consell de l'Audiovisual de Catalunya. [en línia]. Disponible a: https://www.cac.cat/pfw_files/cma/recerca/quaderns_cac/Q25.pdf (Data de consulta: 19 de maig de 2017)
- Plantinga, Carl. (1997) *Rhetoric and Representation in Nonfiction*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Porres Pla, A. (2012) Interseccions entre art i educació, una qüestió de posicionalitat. *Mecanismes de porositat. Interseccions entre art, educació i territori*. Vic: Eumogràfic Pàgines 139-149.
- Ricart, M. (2004). *Joves, creació i comunitat*. 1A ed. Barcelona: Fundació Jaume Bofill
- Subirats, Joan; Barbieri, Nicolas i Partal, Adriana (2010) *El retorn social de les polítiques culturals: de l'impacte social al valor públic*. Quaderns d'acció social i ciutadania. Barcelona: Revista d'informació, anàlisi i investigació socials. 10. Pàgines 18-23.
- Tucho, Fernando (2006). La educación en comunicación como eje de una educación para la ciudadanía. *Comunicar. Revista científica de comunicación y educación* 26, pàgines 83-88

- Tucho, Fernando (2007). La educación en comunicación en la LOE y sus decretos de enseñanzas mínimas. *Comunicar. Revista científica de comunicación y educación* núm. 31, páginas 547-553
- Vega Escalante, Carlos. (2012) Cine de no ficción: Géneros y formas. Avance teórico de la investigación: “El cine de no ficción como herramienta de trabajo e investigación en la comunicación transdisciplinaria”. Universidad Autónoma Metropolitana de Unidad Xochimilco. [en línea]. Disponible a:
<http://promep.sep.gob.mx/archivospdf/INFORMES/Producto1691116.PDF> (Data de consulta: (13 d'Abril de 2017)
- Weinrichter, Antonio (2005). *Desvío de lo Real: El cine de la no ficción*. Madrid: T&B Editoriales.
- Williams, R. (2001). *Cultura y sociedad : 1780-1950 : de Coleridge a Orwell*. Buenos Aires: Nueva Visión.

LEGISLACIÓ

- Catalunya. DECRET 187/2015, de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, 28 d'Agost de 2015, Núm 6945. [en línea]. Disponible a:
<http://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/6945/1441278.pdf>
- Catalunya. RESOLUCIÓ EMO/1528/2015, de 25 de juny, per la qual es disposa la inscripció i la publicació del III Conveni col·lectiu del sector del lleure educatiu i sociocultural de Catalunya per als anys 2011 a 2016 (codi de conveni núm. 79002295012003). Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya. 10 de juliol de 2015. Núm 6910. [en línea]. Disponible a:
<http://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/6910/1434021.pdf>
- Catalunya. DECRET 259/2008, de 23 de desembre, pel qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya. 31 de desembre de 2008. Núm 5288. [en línea]. Disponible a: <http://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/PDF/5288/1007224.pdf>
- Espanya. Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación. Boletín Oficial del Estado, 4 de mayo de 2006. Núm. 106. [en línea]. Disponible a:
<https://www.boe.es/buscar/pdf/2006/BOE-A-2006-7899-consolidado.pdf>

- Espanya. *Real Decreto 1105/2014, de 26 de diciembre, por el que se establece el currículo básico de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato*. Boletín Oficial del Estado, 3 de enero de 2015, Núm 3, páginas 169 a 546. [en línea]. Disponible a: <https://www.boe.es/boe/dias/2015/01/03/pdfs/BOE-A-2015-37.pdf>
- Espanya. Ley Orgánica 8/2013 de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa. Boletín Oficial del Estado, martes 10 de diciembre de 2013. Núm 295 pág. 97858. [en línea]. Disponible a: <http://www.boe.es/boe/dias/2013/12/10/pdfs/BOE-A-2013-12886.pdf>
- Espanya. Real Decreto Legislativo 1/1996, de 12 de abril, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de Propiedad Intelectual, regularizando, aclarando y armonizando las disposiciones legales vigentes sobre la materia. Boletín Oficial del Estado, 22 de abril de 1996. Núm 97. Pàgina 14369. [en línea]. Disponible a: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1996-8930>
- Espanya. Ley 27/2014 de 27 de noviembre del Impuesto sobre Sociedades. Boletín Oficial del Estado, 28 de noviembre de 2014, Núm 288. [en línea]. Disponible a: <https://www.boe.es/boe/dias/2014/11/28/pdfs/BOE-A-2014-12328.pdf>
- Espanya. Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals. Boletín Oficial del Estado, 9 de març de 2004, Núm. 59. [en línea]. Disponible a: https://www.boe.es/boe_catalan/dias/2004/03/16/pdfs/A01625-01679.pdf
- Espanya. Ley 58/2003, de 17 de diciembre, general tributaria. Boletín Oficial del Estado, 18 de diciembre de 2003, Núm 302. [en línea]. Disponible a: <https://www.boe.es/boe/dias/2003/12/18/pdfs/A44987-45065.pdf>
- Espanya. REAL DECRETO 1065/2007, de 27 de julio, por el que se aprueba el Reglamento General de las actuaciones y los procedimientos de gestión e inspección tributaria y de desarrollo de las normas comunes de los procedimientos de aplicación de los tributos. Boletín Oficial del Estado, 5 de septiembre de 2007, Núm. 213. [en línea]. Disponible a: <https://www.boe.es/boe/dias/2007/09/05/pdfs/A36512-36594.pdf>
- Espanya. LEY 49/2002, de 23 de diciembre, de régimen fiscal de las entidades sin fines lucrativos y de los incentivos fiscales al mecenazgo. Boletín Oficial del Estado. 24 de diciembre de 2002, Núm 307. [en línea]. Disponible a: <https://www.boe.es/boe/dias/2002/12/24/pdfs/A45229-45243.pdf>

- Espanya. Ley 48/2015, de 29 de octubre, de Presupuestos Generales del Estado para el año 2016. Boletín Oficial del Estado. 31 de Octubre de 2015. Núm 260. Pág. 101965. [en línia]. Disponible a: <https://www.boe.es/boe/dias/2015/10/30/pdfs/BOE-A-2015-11644.pdf>
- Espanya. LEY 37/1992, de 28 de diciembre, del Impuesto sobre el Valor Añadido. Boletín Oficial del Estado. 29 de diciembre de 1992, Núm 312. [en línia]. Disponible a: <https://www.boe.es/boe/dias/1992/12/29/pdfs/A44247-44305.pdf>
- Espanya. LLEI ORGÀNICA 1/1982, de 5 de maig, de protecció civil del dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge. Boletín Oficial del Estado de 14 de maig de 1982. Núm 115 https://www.boe.es/boe_catalan/dias/1982/12/31/pdfs/A00057-00059.pdf

PÀGINES WEB

- Ministeri d'Educació, Cultura i Esports. Proyectos de alfabetización audiovisual. [en línia], Disponible a: <http://www.mecd.gob.es/cultura-mecd/areas-cultura/cine/promocion/educacion-audiovisual/proyectos-alfbetizacion.html>. Data de consulta: 23 de novembre de 2016.
- Pàgina web de Cinema per estudiants. Cinema per a estudiants. [en línia]. Disponible a: www.cinemaperaestudiants.cat Data de consulta: 23 de novembre de 2016.
- Pàgina web del projecte Cinescola. CinEscola. [en línia] Disponible a: www.cinescola.info. [en línia].Data de consulta: 05 de desembre de 2016.
- Pàgina web de la XTEC – Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya. [en línia]. Disponible a: <http://xtec.gencat.cat/ca/recursos/media/cinema/>. Data de consulta: 05 de desembre de 2016.
- Pàgina web de la cooperativa Drac Màgic. Drac Màgic Cultura Audiovisual. [en línia]. Disponible a: www.dracmagic.cat. Data de consulta: 05 de desembre de 2016.
- Pàgina web de Cinema en curs. Cinema en curs. [en línia]. Disponible a: www.cinemaencurs.org. Data de consulta 23 de desembre de 2016.
- Pàgina web de la cooperativa Connectats. Connectats [en línia]. Disponible a: www.connectats.org/ca/ Data de consulta: 20 de desembre de 2016
- Pàgina web del col·lectiu El Parlante. El Parlante. [en línia]. Disponible a: <http://elparlante.es/ca/>. Data de consulta: 20 de desembre de 2016.

- Pàgina web de Teleduca. Teleduca educació i comunicació SCP. [en línia]. Disponible a: <http://www.teleduca.org/> Data de consulta: 20 de desembre de 2016
- Pàgina web de Aulamedia. Aulamedia, educació en comunicació. [en línia]. Disponible a: <http://www.aulamedia.org/wordpress/> Data de consulta 23 de desembre de 2016.
- Pàgina web de BaumannLab. Baumannlab laboratori de creació jove. [en línia]. Disponible a: <http://www.baumannlab.cat/>. Data de consulta 15 de febrer de 2017
- Seu electrònica de l'Ajuntament de Terrassa. Subvencions municipals. [en línia]. Disponible a: <https://seuelectronica.terrassa.cat/web/seu/subvencions-municipals>. Data de consulta 20 d'Abril de 2017
- Pàgina web de suport associatiu. Suport associatiu. Fundesplai. Assegurances per a entitats sense ànim de lucre. [en línia]. Disponible a: http://www.suport.org/index.php?option=com_content&task=view&id=166&Itemid=97&lang=catalan Data de consulta 25 d'Abril de 2017
- Pàgina web del Ministeri d'Educació, Cultura i Esports. Lomce paso a paso: Madrid, España. [en línia]. Disponible a: http://www.mecd.gob.es/dms/mecd/educacion-mecd/mc/lomce/lomce/paso-a-paso/LOMCEd_pasoapaso_secundaria-v4/LOMCEd_pasoapaso_secundaria%20v4.pdf. Data de consulta 20 d'abril de 2017

RELACIÓ DE TAULES

- Taula 1. Educació en comunicació i audiovisuals a les aules d'educació secundàriaP.43
- Taula 2. Objectius i indicadors d'avaluació del projecteP.71
- Taula 3: DAFO – Diagnòstic internP.72
- Taula 4 : DAFO – Diagnòstic externP.73
- Taula 5: Programació Taller de creacióP.89
- Taula 6: Resum costos RRHHP.104
- Taula 7: Costos producció Activitat 1P.119
- Taula 8: Resum costos producció Activitat 2 P.121
- Taula 9. Resum costos producció Activitat 3P.123
- Taula 9: Calendari de tasques per mesosP. 124
- Taula 10: Objectius generals de comunicacióP. 131
- Taula 11. Calendari de tasques de comunicacióP. 135
- Taula 12: Indicadors i instruments d'avaluacióP. 154

ANNEX 1:
EXEMPLE DOSSIER PEDAGÒGIC: FIVE DAYS TO DANCE

FIVE DAYS TO DANCE

FIVE DAYS TO DANCE

Una película de Rafa Molés y Pepe Andreu

SI LAS PERSONAS PUEDEN BAILAR JUNTAS,
PUEDEN VIVIR JUNTAS

Una producción de SUECA Films en coproducción con BEC Grabadora Estudios | Producción ejecutiva: Natalia Maestre / José Luis Rubio
Dirección de producción: Patricia Vekert | Fotografía: José Luis González | Sonido: Dirección: Koldo Corrella / José Ángel Aspillaga
Música: Montsegi / José Vekert. Con la colaboración de Universidad Jaume I de Castellón y Donostia / San Sebastián 2016

Proposta didàctica de Ramon Breu

SINOPSI-COMENTARI

El claustre de professors d'una escola concertada de Sant Sebastià, en una decisió audaç i valenta, decideix suspendre les classes de 3r i 4t de Secundària durant una setmana, i dedicar aquest temps a ballar per poder preparar un espectacle de dansa. Aquest *subversiu* projecte té com a artífexs a dues figures de la dansa internacional, la basca Amaya Lubeigt i l'holandès Wilfried Van Poppel. Davant d'aquesta situació, entre els nois i noies apareixeran diferents actituds, de l'entusiasme fins a l'escepticisme; de l'interès a la vergonya... Però els espectadors també observarem un mar de fons. Com en tots els grups d'estudiants: antics greuges entre alumnes, històries soterrades de *bullying*, avorriment o desmotivació.

Paral·lelament, entre bona part del professorat s'explicitarà una actitud crítica i, també, una sensació d'apatia i displicència, de saber del cert que allò que fas cada dia, de manera rutinària, serveix de poc per a la formació de l'alumnat que tens davant teu.

Malgrat els complexos, les resistències i les inhibicions, a poc a poc la força del llenguatge de la música i de la dansa, el mestratge en saber dinamitzar el grup d'alumnes i en gestionar les emocions aniran superant obstacles. Els tímids deixaran de ser-ho, els que se'n burlen oblidaran les seves bromes. Tothom començarà a prendre consciència de la transcendència del projecte que els està unint.

El visionat de *Five Days to Dance* és tota una experiència que ens reconcilia amb el paper d'educador, que emociona i que enforteix. Però també és un bellíssim film que conté imatges extraordinàries. Una obra dirigida pels valencians Rafa Molés i Pepe Andreu, amb una esplèndida partitura de Joan Valent. Un documental que eleva aquest gènere cinematogràfic, que interpreta creativament la realitat, que ens aporta coneixement i ens ajuda a comprendre la condició humana.

FITXA DE LA PEL·LÍCULA

Títol: *Five Days to Dance* (2014)

Direcció: Rafa Molés y Pepe Andreu

Producció: Natalia Maestro y José Luis Rubio

Fotografia: José Luis González

Muntatge: Pepe Andreu i Mònica Zamora

So: José Luis Rubio

Música: Joan Valent. Montefuji

Productors: SUICAFilm, REC grabateka estudioa

Durada: 77 minuts

Versió original en castellà, anglès, alemany i basc. Subtítols en català.

http://www.eldocumentaldelmes.com/ca/documentals/239-five_days_to_dance.html

PANTALLA D'ACTIVITATS

1. Aquesta pel·lícula és un documental. Podríeu explicar què és un documental? És el mateix un documental que un reportatge? Considereu que *Five Days to Dance* és un documental avorrit? Ha canviat la idea que teníeu dels documentals després de veure aquest film?
2. De què treballen l'Amaya i en Wilfried? On viuen? Ells són coreògrafs, però què és un coreògraf?
3. Quina és l'actitud dels professors de l'escola de Sant Sebastià davant la perspectiva de dedicar tota la setmana a un projecte de dansa i no a fer classes?

4. Hi ha alguns professors i professores que aprofiten l'aturada de les classes per reflexionar sobre l'educació. Què ens venen a dir? Esteu d'acord?
5. Com es prenen els nois i noies de 3r i 4t d'ESO de l'escola de Sant Sebastià el pla de no fer classes i dedicar-se a ballar? Tu que haguessis fet?
6. Per què creieu que costa tan d'engegar el projecte? Què feia falta?
7. En el film observem un episodi d'assetjament escolar. Quin és el seu desenllaç? Quina influència ha tingut el projecte de la dansa?
8. Una noia, la Itxaso, li explica a una amiga la seva situació. Què li passa a la Itxaso? Quina actitud té al final? Com li ha servit participar en el projecte?
9. Expliqueu la història que s'explica a través de la dansa. Quin és el paper dels nois? I els de les noies?
10. Què us ha semblat el resultat final? Quin balanç faríeu de l'experiència? Us agradaria fer-la vosaltres?
11. Què en penseu de la frase de promoció de la pel·lícula: *Si les persones poden ballar juntes, poden viure juntes?*

LLENGUATGE I TÈCNiques AUDIOVISUALS

1. Amb la **steadicam** —càmera que amb els seus accessoris va subjecta a l'espatlla de l'operador mitjançant cinturons i suports lleugers per evitar vibracions— és possible realitzar diferents moviments de càmera, ja sigui **panoràmiques** o **tràvelings**. Es tracta d'un efecte que s'aprecia en força enregistraments per a cinema i televisió. Identifiqueu algun moment del documental que creieu que ha estat gravat amb steadicam. Quin efecte creieu que es pretenia aconseguir?
2. Parlem d'**enquadrament** quan designem la realitat captada per la càmera dins dels límits rectangulars de cada fotograma. A partir d'aquí podrem percebre que hi ha una escala de plans pràcticament infinita, d'acord amb les diferents distàncies entre la càmera i la situació o el subjecte a filmar. Els que convencionalment es citen i que prenen com a referència la figura humana són els següents: **el pla de detall; el primer pla; el pla mig; el pla tres quarts; el pla general i el gran pla general**. A la pel·lícula els podem veure ben representats. Identifiqueu-ne un de cada i expliqueu la seva intencionalitat.

3. Habitualment el plans es filmen a l'alçada del cap d'una persona, es tracta de l'anomenat angle normal. En ocasions, però, al director o directors, com en el cas d'aquesta pel·lícula, els pot interessar prendre algun pla des de dalt o des del terra, per aconseguir un determinat efecte o per reforçar l'expressivitat d'una situació. En el primer cas estem davant d'un **picat** (l'objecte o el subjecte filmat està per sota de l'horitzontal de la càmera); en el segon fem un **contrapicat** (l'objecte o el subjecte filmat es situen per sobre de la càmera). Localitzeu dos picats i dos contrapicats a *Five Days to Dance*.
4. Els salts en el temps s'anomenen **el·lipsis** i la seva funció és comprimir el temps. En moltes ocasions entre seqüència i seqüència hi ha una el·lipsi perquè el que ha passat entre una i altra és irrellevant i, per tant, el director/a elimina aquests temps morts. L'habilitat del director/a o del muntador/a fa resoldre de manera visual aquest salts. Al documental hi ha unes quantes el·lipsis. Citeu-ne almenys dues.
5. Un altre dels recursos de la gramàtica cinematogràfica que apareixen al documental és la **profunditat de camp**. La profunditat de camp és la zona de l'espai entre el primer objecte i l'últim que es veuen enfocats, de manera clara i nítida. Permet que apareguin en un mateix enquadrament objectes o personatges que estan a distàncies molt diferents de la càmera. Localitzeu alguna escena on aparegui la profunditat de camp.
6. Dos dels recursos habituals del cinema de no ficció com les entrevistes i explicar un procés a través de la identificació amb unes persones que hi participen, hi són molt presents al documental. Amb quina intencionalitat?

Consulteu aquest *blog* si teniu algun dubte:

<http://llenguatgecinematografic.wordpress.com/>

TRÀVELING DE LECTURES

LA BIODANZA EN LA INFANCIA, UNA FORMA DE EDUCAR PARA LA VIDA

Desde que el mundo es mundo las personas usan su cuerpo para ocupar el espacio e interaccionar con el otro. Ya hace siglos que disponemos de técnicas y estilos especialmente desarrollados para la danza, destinados a explorar la riqueza de posibilidades inherentes al cuerpo humano.

Porque bailar es mucho más que mover brazos y piernas bajo el estímulo de un ritmo. La danza permite conocer el propio cuerpo y, con eso, ampliar nuestra capacidad de expresión y de comunicación, lo que a su vez propicia el desarrollo de la autoestima.

El simple acto de andar ya es de por sí poderoso, lo suficiente para servir de alimento al cerebro y, de paso, contribuir a nuestra salud. En cuanto a la danza, sus movimientos son más refinados, lo que determina la calidad de alimentación que proporciona a nuestro cuerpo.

La danza de la vida

Se sabe que, cuanto más temprano empiecen los niños a bailar, más posibilidades tendrán de hacer su cuerpo inteligente. Esto se debe a que, por un lado, bailar ayuda al desarrollo emocional de los más pequeños, pues combate inseguridades y ayuda a compartir experiencias con el grupo al que se pertenece. Por otra parte, niños y niñas pueden ejercitarse en la danza desde los primeros años de vida, y así mejorar habilidades motoras fundamentales para la evolución. En general, el baile es salud.

Desde esta perspectiva, la biodanza emerge como un sistema completo y muy útil. Su nombre procede de la combinación del término griego bio (vida) y del español danza. Por tanto, hace referencia, literalmente, a la danza de la vida.

Creada por el psicólogo chileno Rolando Toro Araneda, la biodanza utiliza los sentimientos provocados por la música y el movimiento para profundizar en la conciencia del yo. Su objetivo es promover la integración de uno mismo con sus emociones y expresarlas, así como impulsar el establecimiento y la profundización de los lazos afectivos con la naturaleza y entre las personas.

Aplicado a la infancia, este sistema favorece que el niño y a la niña desarrollen todos sus potenciales desde muy pequeños. Actúa desde los aspectos más íntimos del movimiento individual y grupal. No hay coreografías, con lo cual

cada persona puede explorar sus movimientos desde el propio sentimiento de ser y de estar en el mundo.

Se desarrolla a través de ejercicios y bailes elaborados para que cada persona pueda descubrir su propia danza, en libertad, respetando el tiempo personal, y utilizando movimientos tan cotidianos como caminar.

Entre los beneficios proporcionados a la infancia por la biodanza, se encuentra la potenciación del desarrollo de habilidades propias del ser humano, ya que estimula la psicomotricidad fina o la capacidad de afinar los movimientos.

Asimismo, la biodanza favorece el buen funcionamiento del cerebro. Cualquier tipo de movimiento sirve para conducir informaciones al sistema nervioso central, pero la biodanza lo hace de un modo aún más refinado, a través de una serie de movimientos concretos. La biodanza ayuda también a mantener la salud del cuerpo, pues la persona que baila aprende a mover el cuerpo y a conocerlo, lo que se convierte en un hábito si se baila desde la infancia.

Por otra parte, este sistema estimula la coordinación motora y otras aptitudes, y hace posible que los niños enriquezcan su repertorio personal de movimientos, incorporando nociones de ritmo, equilibrio y fluidez, que puede servirles como base para la construcción de movimientos más elaborados.

Pero, además, la biodanza colabora en la formación del individuo, porque favorece vivencias que se convierten en fuentes de conocimiento y de desarrollo. La biodanza contiene informaciones corporales, sociales, musicales y emocionales que contribuyen al crecimiento infantil.

Aspectos como la sutileza, la organización, el juego, la alegría, la vitalidad, la afectividad, el estímulo a la atención y el poder de observación presentes en los ejercicios influyen positivamente en el desempeño de los pequeños, incluso en sus actividades escolares, facilitando la comprensión de contenidos más complejos. Además, la biodanza aumenta la sensibilidad musical.

La danza y las emociones

Este sistema sirve asimismo como herramienta de expresión, y favorece que los niños y las niñas usen su cuerpo para conocer el mundo. A través de la biodanza, se adquiere conciencia de poder expresarse usando el propio cuerpo. Pero también se incentiva el control emocional, porque la biodanza sirve como fuente de aprendizaje emocional, y promueve el equilibrio de las emociones e incluso ayuda a combatir la timidez y la inseguridad.

Por último, la biodanza estimula el conocimiento estético, al enseñar a niños y niñas a relacionarse con lo bello y lo armonioso, así como con lo feo y lo

caótico. Poco a poco, los pequeños van exteriorizando su comprensión sobre lo que es bonito y lo que no lo es. La danza, en general, puede ser entendida como una forma de conocimiento poético.

La metodología de trabajo con la infancia prioriza la capacidad de improvisar porque será probando el propio cuerpo, entendiendo sus límites y su funcionamiento, como los niños descubrirán su total libertad para desarrollar su propia estética del baile y de la vida.

Aline Reis

http://www.tendencias21.net/La-biodanza-en-la-infancia-una-forma-de-educar-para-la-vida_a25669.html

Activitats

1. Com podríem definir la biodansa? Quins són els seus avantatges?
2. Què vol dir que ballar ajuda al desenvolupament emocional?
3. Quines diferències hi trobeu entre la biodansa i el projecte de ball de *Five Days to Dance*?

POR I FÀSTIC A L'INSTI

Molts adolescents pateixen a l'aula. Lesbianes, immigrants, persones introspectives suporten —curs rere curs— insults i càstigs físics per part dels companys. Sovint, ja sigui per vergonya o por, no ho fan saber al tutor ni a la família. La funció dels professors és detectar al més aviat possible aquestes situacions, reunir les parts implicades i redreçar la convivència en la mesura que sigui possible. Això passa a tots els centres de Catalunya. A tots. Es dediquen molts esforços a solucionar els conflictes. La tasca de fer de policia sense ser-ho és relliscosa. ¿Fins on arriben les competències d'un institut? ¿Com pot evitar que les represàlies no es produeixin al carrer? Possiblement els assetjadors tenen certa impunitat —sobretot perquè són menors—, i potser seria bo replantejar mesures més estrictes que el Departament d'Educació hauria de beneir. En casos d'agressions greus, la discreció del centre és una mesura assenyada i prudent. No perquè vulgui amagar res, sinó per evitar especulacions i xafarderies que perjudiquen, sobretot, la víctima. Ara bé, el pitjor error que pot cometre una família —per descontenta que estigui— és convertir el cas desgraciat del seu fill en un espectacle mediàtic. Si se'ls deixa fer, determinats mitjans només busquen la morbositat, manipulant i magnificant els fets. Si encara solucionessin alguna cosa... però de seguida deixen enrere tota la porqueria que han fabricat. Així queda tothom esquitxat, alumnes,

professors, i un centre que treballa tan bé com pot amb els ridículs mitjans de què disposa. Haurà quedat difamat, vexat, maltractat. I demà, un altre.

Xavier Gual "Por i fàstic a l'insti". Avui 5-5-2008.

Activitats

1. Sou partidaris de mesures més estrictes contra els assetjadors, tal com planteja l'autor del text? Quines?
2. Investigueu algun cas de *bullying* que hagi saltat als mitjans de comunicació, i analitzeu-ne el tractament.
3. Quin creieu que ha de ser el comportament dels pares de la víctima? I de l'agressor?

EL GRUP I JO

El joc de l'autoestima

1. Es col·loca tota la classe en cercle i en un sobre cadascú escriu el seu nom. Dintre hi ha un full en blanc. Es recullen els sobres i es reparteixen a l'atzar. Tots en tindran un amb el nom d'un company o companya.
2. Cadascú ha d'escriure alguna cosa positiva de la persona que li ha tocat. Cal insistir que han de ser qualitats positives. Es comença en la part superior del full i es va doblegant perquè les següents persones no llegeixin allò escrit prèviament. Un cop escrit el primer, es passen els sobres cap a la dreta, sense oblidar que els nois i noies han de doblegar-lo. Quan es completi la ronda i cada alumne tingui el sobre amb què va iniciar el joc, es recullen i es lliura a la persona que va posar el seu nom.
3. Cada persona llegirà per si mateixa el que li han posat i comentarà com s'ha sentit.

El grup

Pel nostre caràcter, molts ens estimem més relacionar-nos amb poques persones, tot i que de manera molt estreta. Altres preferim tenir molts amics, integrar-nos en associacions o grups de diferent classe. Els grups condicionen la nostra manera de ser i de pensar més del que creiem, fins al punt que sentir-nos exclosos d'un grup al qual ens agradaria de pertànyer ens pot fer del tot infeliços. A més, els grups acostumen a exigir-se el compliment de certes normes. La uniformitat que acostumen a imposar pot obligar-nos a renunciar a algunes de les nostres idees pròpies, perdent així una part de la nostra

identitat. Mantenir contactes amb grups diferents ens enriqueix, però hem d'aprendre a mantenir la nostra autonomia dins seu.

Carme Alfaro i altres (2007) *Educació per a la ciutadania i els drets humans*. Barcelona: Edicions del Serbal. Pàgines 15-16.

Activitats

1. Proposeu a la vostra classe de fer el joc de l'*autoestima*. Creieu que serà útil?
2. Quins grups preferiu, petits o grans? Per què?
3. Us ha passat que el grup on pertanyeu ha pogut esborrar part de la vostra personalitat? En canvi, quins avantatges hi trobeu d'estar integrats en un grup?

ACTIVITAT DE SÍNTESI

Us proposem un treball de síntesi després d'haver visionat *Five Days to Dance*: Realitzeu un documental sobre algun projecte que s'hagi de dur a terme al vostre centre escolar. Caldrà que us assabenteu ben bé dels seus objectius, d'on es desenvoluparà i qui hi participarà. Procureu fer un seguiment de tot el procés, reflectint l'esforç dels qui fan possible el projecte, remarcant les emocions que hi apareguin.

CONTRACAMP: ASPECTES DIDÀCTICS PER AL PROFESSORAT

Les matèries des d'on proposaríem *Five Days to Dance*, per desplegar una proposta didàctica són: Educació Visual i Plàstica, Música, Educació per a la Ciutadania, Filosofia i Tutoria.

Elements de debat i relacions que es poden establir:

1. L'afectivitat i les emocions en la vida de les persones.
2. La necessitat de superar els complexos personals.
3. La lluita per uns objectius a la vida.
4. La necessitat de reflexionar constantment sobre la pròpia vida i buscar la felicitat i l'equilibri.
5. El cinema com a element de sensibilització educativa, artística i personal.
6. La riquesa i la creativitat de l'actual cinema documental.

Objectius formatius

1. Ser conscient de la importància de les emocions en la formació de les persones i al llarg de la vida.
2. Aproximar-nos a la importància de la dansa i de la música en la nostra societat.
3. Desenvolupar estratègies per al treball en comú entre companys i companyes.
4. Adonar-se de diferents metodologies en l'educació.
5. Observar els elements que conformen la complexitat del comportament de les persones que ens envolten.
6. Proposar des de l'alumnat projectes innovadors en els centres educatius.
7. Analitzar les característiques estètiques i ideològiques del cinema documental.
8. Aproximar a l'estudi, a la crítica i l'anàlisi d'obres cinematogràfiques.

Criteris d'avaluació

1. Visionat atent, correcte i respectuós del film.
2. Respondre adequadament a les qüestions de comprensió i de llenguatge cinematogràfic de forma reflexiva i interessada.
3. Capacitat per relacionar i entendre les diferents temàtiques plantejades en el film.
4. Identificar els temes i subtemes del documental.
5. Lectura dels textos de la proposta didàctica i realització adequada de les activitats.
6. Participació activa en els debats que es puguin suscitar.
7. Expressió escrita i oral correcta de les feines proposades.